

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr. 113/2026

PROGRAM NAȚIONAL de dezvoltare a protecției civile pentru anii 2026-2030

Capitolul I INTRODUCERE

1. Republica Moldova se confruntă cu un profil al dezastrelor tot mai complex – secete prelungite, ploi torențiale cu grindină și vânt puternic, valuri de căldură, inundații, alunecări de teren, înghețuri târzii, incendiile de vegetație, precum și cu riscuri tehnogene (explozii, accidente chimice, avarii la infrastructuri critice) și biologice (epidemii). Intensitatea și variabilitatea acestor fenomene au crescut vizibil în ultimele două decenii pe fondul schimbărilor climatice, al degradării ecosistemelor și al presiunilor demografice.

2. În contextul schimbărilor climaterice și al procesului de integrare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană (în continuare – *UE*), gestionarea eficientă a situațiilor generatoare de crize a devenit un obiectiv de maximă prioritate atât la nivel național, cât și cel internațional.

3. La momentul actual, Republica Moldova se află într-o perioadă de tranziție și de adaptare la standardele internaționale atât sub aspectul de prevenire și gestionare a situațiilor generatoare de criză, cât și al impactului negativ al acestora. În Raportul de evaluare *inter pares* privind Republica Moldova din 2023, experții au constatat că, la nivel național, se atestă un mecanism bazat, cu preponderență, pe măsuri de răspuns/reacție în situații excepționale în detrimentul celor de prevenire și de pregătire.

4. De asemenea, în procesul de schimbare a lucrurilor spre bine, în anul 2023, Republica Moldova a devenit membru cu drepturi depline al Mecanismului de Protecție Civilă al UE (*European Civil Protection Mechanism*), al cărui scop este consolidarea cooperării între țările UE și alte state participante (Islanda, Norvegia, Serbia, Macedonia de Nord, Muntenegru, Turcia, Bosnia și Herțegovina, Albania, Ucraina) pe domeniul protecției civile, în vederea îmbunătățirii prevenirii, pregătirii și răspunsului la dezastre, atât cele frecvent întâlnite pe plan național (inundațiile, secetele, incendiile de vegetație), cât și cele de tip tehnogen. Statisticile anuale la nivel mondial demonstrează severitatea efectelor acestor fenomene dezastruoase, care produc victime umane și care afectează economia națională, infrastructura critică și mediul înconjurător.

5. Programul național de dezvoltare a protecției civile pentru anii 2026-2030 (în continuare – *Program*) este un document de politici publice pe termen mediu,

precum și de viziune strategică, asumat de către Ministerul Afacerilor Interne, care indică direcția de dezvoltare a țării în domeniul gestionării crizelor generate de dezastre.

Prezentul Program este parte a matricei de implementare a Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030 (în continuare – *SDDAI 2022-2030*), aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 658/2022.

6. De asemenea, prezentul Program reprezintă a doua etapă de planificare pentru perioada anilor 2026-2030, în scopul asigurării continuității implementării *SDDAI 2022-2030*, fiind elaborat în baza conceptului axat pe exemplul Mecanismului de Protecție Civilă al UE și format din trei componente principale – prevenire, pregătire și răspuns la dezastre. Principalul obiectiv al Mecanismului de Protecție Civilă al UE rezidă în îmbunătățirea eficienței sistemelor de prevenire, de pregătire și de răspuns la orice fel de dezastre atât naturale, cât și provocate de om în interiorul și în afara UE.

7. Scopul prezentului Program este de a alinia politicile publice la recomandările formulate în Peer Review report Republic of Moldova 2023 privind gestionarea dezastrelor, realizat în contextul aderării Republicii Moldova la Mecanismul de Protecție Civilă al UE, care include o serie de recomandări concrete pentru îmbunătățirea capacităților Republicii Moldova, menite să sporească reziliența țării la dezastrele naturale și antropogene, precum și alinierea politicilor naționale la standardele europene.

8. Totodată, scopul elaborării prezentului Program este de a consolida capacitățile autorităților administrației publice centrale și locale privind gestionarea dezastrelor, eficientizarea sistemului protecției civile, ceea ce va permite creșterea nivelului de siguranță a cetățenilor și va reduce vulnerabilitatea lor în caz de manifestare a acestora.

9. Documentul a fost elaborat în corelare cu Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030” (în continuare – *SND*), adoptată prin Legea nr. 315/2022, cu *SDDAI*, cu Strategia națională de reducere a riscurilor dezastrelor pentru perioada 2024-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 804/2024, în scopul reducerii riscurilor de dezastre pe teritoriul Republicii Moldova, prin stabilirea unui cadru exhaustiv, bazat pe prevederile Cadrului de la Sendai privind reducerea riscului dezastrelor pentru perioada 2015-2030, cu Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și UE și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte (în continuare – *Acordul de Asociere*), adoptat prin Legea nr. 112/2014, și cu Decizia nr. 1313/2013 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 decembrie 2013 privind un mecanism de protecție civilă al Uniunii.

10. Printre direcțiile prioritare de politici și de intervenție în domeniul politicii și managementului de securitate și ordine publică, stabilite în *SND*, care indică

direcțiile de dezvoltare a țării și a societății și care adaptează prioritățile, obiectivele, indicatorii și țintele angajamentelor internaționale asumate de către Republica Moldova la contextul național, în special Agenda de Dezvoltare Durabilă 2030, Acordul de Asociere și angajamentele care derivă din statutul de țară-candidat pentru aderarea la UE, se numără dezvoltarea capacităților și a instrumentelor de furnizare a securității la nivel național și regional pentru gestionarea situațiilor de criză și a situațiilor excepționale (O9.1, O9.2, O9.3), reducerea numărului de victime și a pagubelor cauzate de situațiile de urgență și situațiile excepționale, inclusiv prin elaborarea, adaptarea sau transferul soluțiilor tehnologice noi pentru prevenirea unor astfel de situații, precum și a incendiilor în sectorul casnic (O9.2, O9.3), reacționarea rapidă și calitativă a autorităților și a serviciilor de menținere a ordinii publice la apelurile cetățenilor pentru garantarea unui mediu sigur de ordine și securitate publică (O9.1, O9.2, O9.3).

11. Obiectivele de dezvoltare ale prezentului Program sunt raliat la obiectivele ce vizează prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență din SDDAI 2022-2030, care se referă la eficientizarea măsurilor de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale, la modernizarea sistemului național de pregătire pentru dezastre, precum și la îmbunătățirea capacității operaționale și de răspuns la dezastre.

12. Prezentul Program este constituit din partea descriptivă și Planul de acțiuni și stabilește obiectivele pe termen mediu, cu activități care vor fi realizate la nivel local și național.

13. Prezentul Program conține o abordare adaptată la necesitățile cetățenilor Republicii Moldova, detaliază direcțiile de acțiune, obiectivele generale, obiectivele specifice, rezultatele și impactul în domeniul gestionării dezastrelor.

14. Prezentul Program respectă cerințele referitoare la structura și conținutul documentelor de politici publice, conform prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și ale Hotărârii Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea strategică.

15. Prezentul Program evidențiază aspecte ce se referă la consolidarea capacităților de prevenire, de pregătire, operaționale și de răspuns atât ale Inspectoratului General pentru Situații de Urgență al Ministerului Afacerilor Interne (în continuare – *IGSU*), ale Agenției Rezerve Materiale (în continuare – *ARM*), în calitate de entități de specialitate, cât și ale altor actori cu atribuții în domeniu, care sunt parte a sistemului național de protecție civilă.

16. Procedura de elaborare și aprobare a prezentului Program este asigurată într-o manieră participativă, cu implicarea părților interesate la nivelul autorităților publice centrale, și anume Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Mediului, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării

Regionale, Ministerul Sănătății, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, autoritățile administrației publice locale, partenerii externi, precum și reprezentanții societății civile. De asemenea, la data de 9 iulie 2025 a fost desfășurată ședința consultărilor publice, la care au participat autoritățile administrației publice centrale, organizațiile necomerciale și părțile interesate. Prezentul Program a fost prezentat și discutat și în cadrul Conferinței dedicate priorităților strategice ale sistemului afacerilor interne – angajament pentru integrare europeană, desfășurată la 4 septembrie 2025.

Atât anunțul privind desfășurarea consultărilor publice, cât și proiectul prezentului Program au fost plasate pe site-ul web oficial al Ministerului Afacerilor Interne (<https://mai.gov.md/sites/default/files/transparența/consultari%20publice/Proiect%20program%20prevenirea%20situatiilor%20de%20urgenta%20si%20exceptionale.pdf>).

17. Astfel, realizarea obiectivelor prezentului Program reprezintă o preocupare esențială la nivel național, determinată de impactul negativ semnificativ pe care situațiile de criză îl au asupra vieților omenești, a infrastructurii și a sistemului economic.

18. Atât realizarea proactivă și complexă a prezentului Program, cât și asigurarea conlucrării intersectoriale pe domeniu vor spori considerabil capacitatea de reacție a statului față de riscurile generatoare de situații excepționale și va consolida aspectul de conlucrare intersectorială pe domeniu.

Capitolul II ANALIZA SITUAȚIEI

19. Creșterea vulnerabilității Republicii Moldova la dezastre

Republica Moldova se confruntă cu o vulnerabilitate structurală și crescândă în fața dezastrelor generate atât de fenomene naturale extreme, cât și de riscuri tehnogene și biologic-sociale. În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 1076/2010 cu privire la clasificarea situațiilor excepționale și la modul de acumulare și prezentare a informațiilor în domeniul protecției populației și teritoriului în caz de situații excepționale, IGSU asigură colectarea, generalizarea și prezentarea către Guvern a informațiilor despre pericolul declanșării sau declanșarea situațiilor excepționale.

Conform evidenței statistice a situațiilor excepționale gestionate de către IGSU, în perioada 2010-2024 au fost înregistrate peste 4 305 situații excepționale, cu un impact semnificativ asupra populației, economiei și mediului. Deși numărul total al situațiilor excepționale are o ușoară tendință descendentă, intensitatea și severitatea acestora cresc constant, în special pe fondul schimbărilor climatice. Fenomene precum seceta, arșițele puternice, furtunile violente și ploile torențiale afectează direct agricultura, infrastructura și securitatea alimentară a țării.

20. Această problemă este amplificată de lipsa unui sistem național eficient de prevenire și anticipare a riscurilor. Capacitățile instituționale ale autorităților

centrale și locale rămân limitate, ceea ce determină reacții întârziate și insuficiente în raport cu amploarea fenomenelor. De asemenea, lipsa unei abordări integrate, intersectoriale și proactive face ca majoritatea intervențiilor să fie orientate spre reabilitarea postdezastru, care consumă resurse financiare semnificative în detrimentul măsurilor preventive și al consolidării rezilienței.

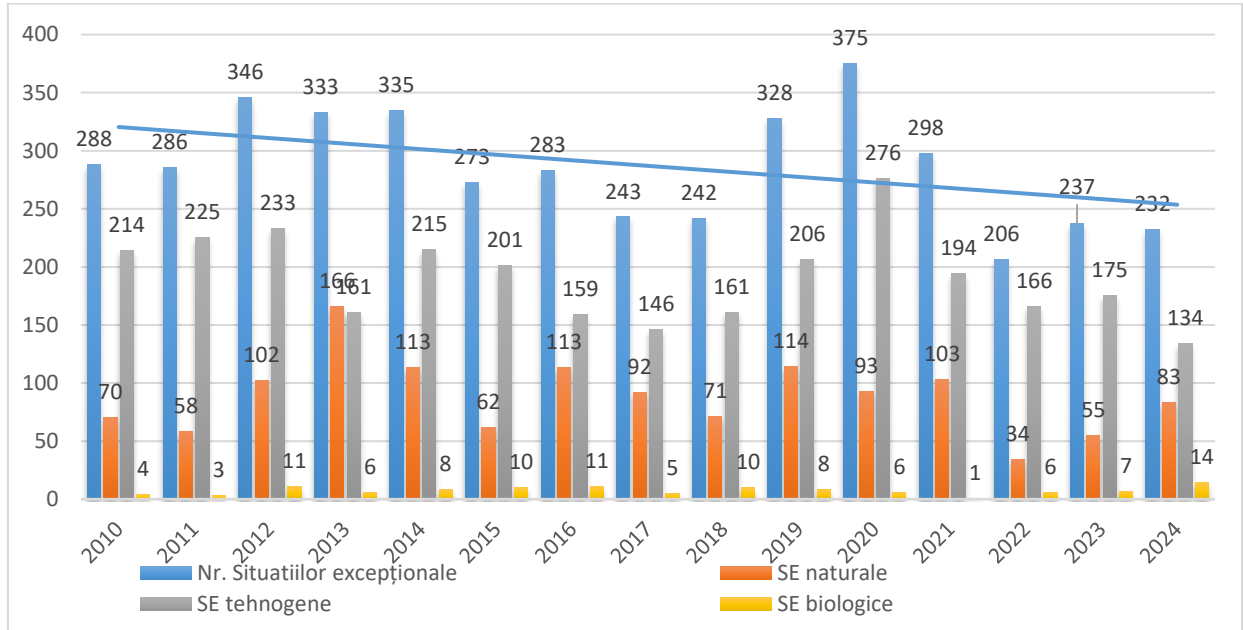

Figura 1. Numărul de situații excepționale care s-au produs pe teritoriul Republicii Moldova în perioada anilor 2010-2024

21. Impactul economic al situațiilor excepționale: valoarea pagubelor și tendințe

Impactul economic este substanțial și în creștere. Pagubele materiale cauzate de situațiile excepționale din ultimii 15 ani depășesc 23 miliarde de lei, cu valori record în anii 2020, 2022 și 2024, când pierderile directe raportate la Produsul Intern Brut (în continuare – PIB) au fost între 1,5% și 3,25%. Aceste valori reflectă nu doar vulnerabilitatea structurii economice, dominată de agricultură, dar și presiunea exercitată asupra bugetului de stat, de la care se solicită anual fonduri semnificative pentru recuperare și reabilitare.

22. Din acest motiv reziliența țării la dezastre constituie un domeniu care necesită aplicarea unor acțiuni coordonate la nivel național și local, abordarea complexă, cu investiții de resurse financiare și instituționale, aplicarea instrumentelor de sensibilizare și de conștientizare asupra importanței anticipării și a gestionării eficiente a dezastrelor.

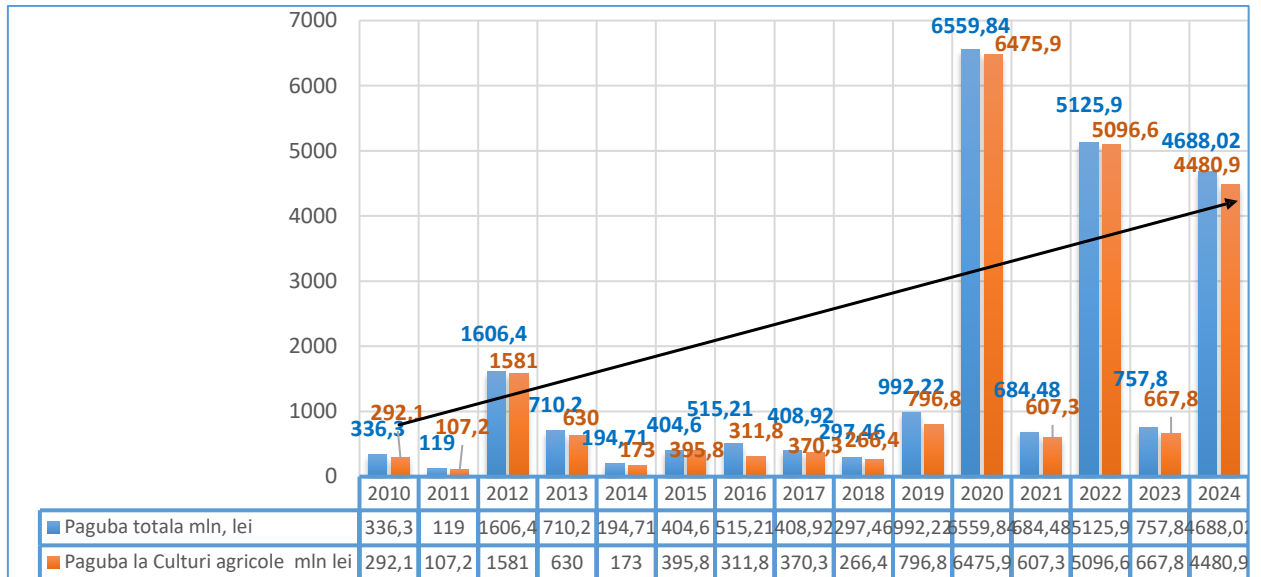

Figura 2. Distribuirea pagubei materiale (comparație pe ani)

23. Schimbările climatice din ultimii ani au avut un impact semnificativ asupra mediului și a economiei, dinamica prezentată în figura 2 reflectând datele și tendințele recente.

24. Analizând aceste date statistice, se observă un decalaj notabil în pagubele materiale înregistrate în anii 2020, 2022 și 2024, ceea ce sugerează o schimbare în tipologia fenomenelor meteorologice și în frecvența acestora, în mod special, a fenomenului de secetă dominant în acești ani, care a afectat majoritatea localităților.

25. Astfel, apare necesitatea evaluării impactului economic în baza PIB-ului, iar rezultatele denotă o presiune asupra bugetului de stat în anii 2020, 2022 și 2024 (figura 3).

Impact	Foarte ridicat, mai mult de 2,4 %				2020 (3,25 %)	
	Ridicat 1,2 %-2,4 %				2022; 2024 (1,91%;1,50%)	
	Mediu 0,6 %-1,2 %					
	Scăzut 0,3%-0,6%					
	Foarte scăzut 0,3%				(2021; 2023) (0,31 %; 0,29%)	
		Foarte scăzut <1%	Scăzut 1 - 5 %	Mediu 5 - 50 %	Ridicat 51 - 98 %	Foarte ridicat >98%
	Probabilitatea					

Figura 3. Evaluarea impactului situațiilor excepționale asupra economiei

26. În acest context, este esențial ca autoritățile și agricultorii să întreprindă măsuri pentru a se adapta la aceste schimbări climatice, implementând strategii de

gestionare a resurselor de apă, diversificarea culturilor și utilizarea tehnologiilor agricole mai rezistente la condițiile extreme (figura nr. 3).

27. Impactul situațiilor excepționale asupra populației și eforturile de reducere a numărului victimelor

Din totalul situațiilor excepționale înregistrate în perioada anilor 2010-2024, pe teritoriul țării au fost raportate 166 de decese, dintre care 28 de copii, iar 1 766 de persoane au suferit diferite traumatisme. În același timp, datorită acțiunilor de prevenire realizate de către IGSU, s-a diminuat numărul de victime în ultimii 14 ani, de la 18 persoane decedate și 108 persoane spitalizate în urma situațiilor de urgență/excepționale în anul 2013 la 14 persoane decedate și 30 de persoane spitalizate în anul 2024 (figura 4).

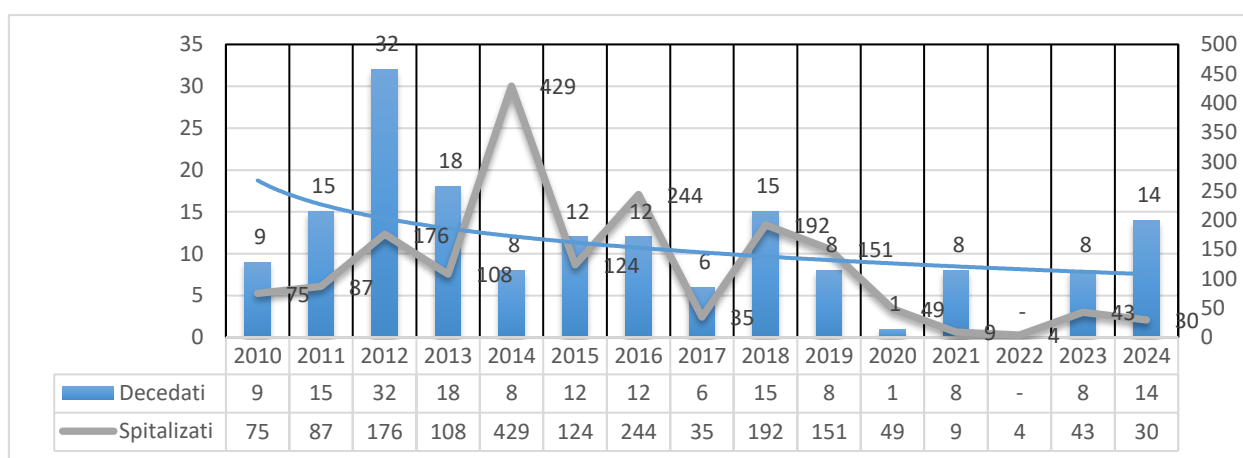

Figura 4. Impactul situațiilor excepționale asupra populației în decursul a 15 ani (2010-2024)

28. Pierderea a 166 de vieți omenești în decurs de 15 ani din cauza situațiilor excepționale și înregistrarea a 1 766 de persoane traumatizate reflectă un impact semnificativ și denotă o capacitate redusă de răspuns (figura 5).

Impact	Foarte ridicat >2000 pers.					
	Ridicat 501 – 2000 pers.					
	Mediu 201 – 500 pers.					
	Scăzut 51 – 200 pers.			2010-2024 (166 pers.)		
	Foarte scăzut ≤50 pers.					
		Foarte scăzut <1%	Scăzut 1 - 5 %	Mediu 5 - 50 %	Ridicat 51 - 98 %	Foarte ridicat >98%
	Probabilitatea					

Figura 5. Evaluarea impactului situațiilor excepționale în Republica Moldova pentru anii 2010-2025

29. Pe parcursul anilor 2010-2024, în urma celor 26 520 de incendii produse, au decedat în total 1 759 de persoane, inclusiv 52 de copii (figura 6).

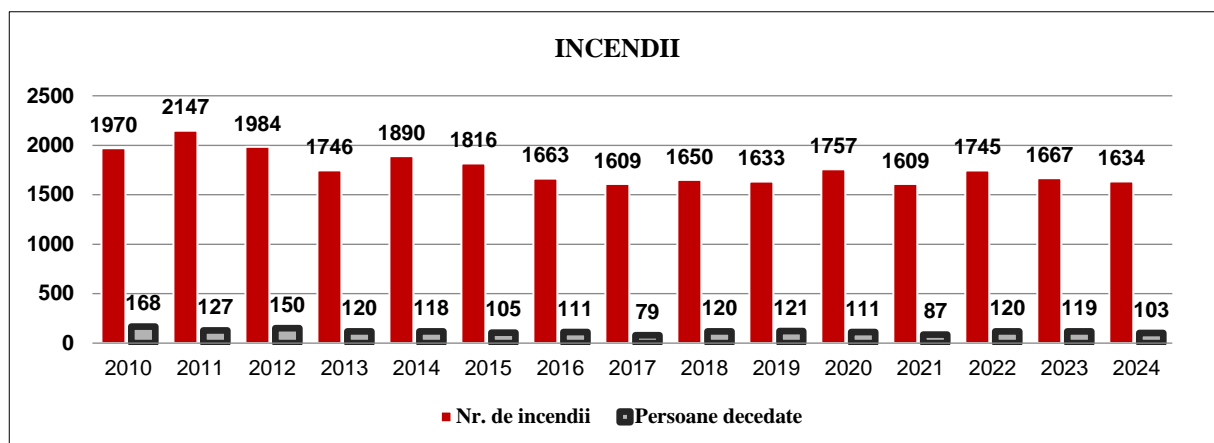

Figura 6. Numărul de incendii și numărul de persoane decedate în perioada anilor 2010-2024

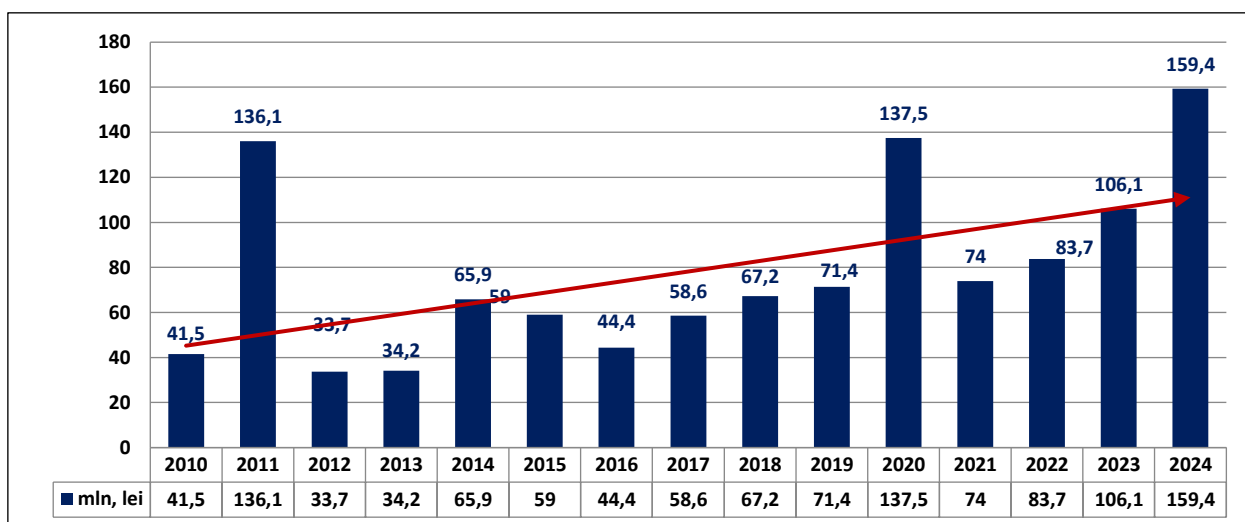

Figura 7. Distribuția pagubei materiale rezultată de la incendii în perioada anilor 2010-2024

30. Începând cu anul 2020, IGSU deține date statistice dezagregate pe sexe privind victimele incendiilor, fapt care permite o analiză mai detaliată a impactului acestora asupra diferitelor categorii de populație. Potrivit acestor date, în perioada 2020-2024, în urma incendiilor au decedat 540 de persoane, inclusiv 12 copii. Dintre persoanele decedate, 386 de persoane (71,5 %) sunt de sex masculin, iar 154 de persoane (28,5 %) – de sex feminin. La fel, din numărul total de 540 de persoane, 296 de persoane sunt cu vârsta medie de peste 60 de ani (54,8%), 12 persoane – copii (2,2%) și 69 de persoane – cu nevoi speciale (12,8%).

31. Analiza situației la compartimentul respectiv permite constatarea faptului că persoanele în etate sunt printre cele mai expuse riscului și necesită o atenție sporită în cadrul acțiunilor de prevenire a incendiilor în sectorul casnic (instalarea

detectoarelor de fum, desfășurarea activităților cu caracter de informare, antrenarea asistenților sociali din comunități etc.).

32. Incendiile cauzează daune semnificative economiei și, adesea, duc la rănirea și decesul persoanelor. Pagubele materiale directe și indirecte cauzate de incendii variază de la sute de mii la zeci de milioane de lei. Determinarea corectă a cauzelor incendiului permite elaborarea statisticilor reale de stabilire a celor mai importante consecințe ale unui incendiu la nivel micro- și macrosocial (figura 7).

33. În urma implementării Programului de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2022-2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 846/2022, ca urmare a campaniilor de informare desfășurate de către IGSU, s-au redus decesele cauzate de incendii, însă lipsa implicării intersectoriale a limitat impactul.

34. Statele UE (România, Italia, Franța) aplică sisteme integrate de management al riscurilor, cu accent pe prevenire, pe educație publică și pe responsabilizarea autorităților locale – practici care pot fi adaptate. Experiența ultimului deceniu arată că investițiile reactive (postdezastru) sunt mult mai costisitoare decât prevenirea. Modelele europene confirmă că politicile de adaptare climatică și infrastructura reziliență reduc semnificativ pierderile.

35. Dacă Guvernul nu intervine, până în anul 2030, pierderile economice anuale cauzate de calamitățile naturale pot depăși 2% din PIB la fiecare 2-3 ani. Mortalitatea asociată incendiilor și fenomenelor extreme va rămâne la nivelul actual, cu afectarea disproporționată a grupurilor vulnerabile. Va crește dependența de resursele externe pentru recuperare. La fel, Republica Moldova va continua să înregistreze pierderi economice majore, cu riscul accentuării fenomenului de deșertificare în sudul țării și cu afectarea directă a securității alimentare.

36. Capacitățile reduse ale autorităților administrației publice locale de gestionare a riscurilor

Problema strategică constă în lipsa capacității adecvate a autorităților administrației publice locale de a preveni, de a pregăti și de a răspunde eficient la dezastru. Această insuficiență este determinată de constrângerile financiare și instituționale, de lipsa personalului calificat și de absența unor planuri locale clare de gestionare a riscurilor, ceea ce duce la dependența excesivă de intervențiile Guvernului, inclusiv ale IGSU. Această situație generează vulnerabilități majore la nivel comunitar, produce pierderi umane și materiale semnificative și exercită o presiune constantă asupra bugetului de stat.

37. În pofida statisticilor alarmante, se constată că investirea resurselor în măsurile de prevenire/răspuns/recuperare prin pregătirea, crearea și întreținerea infrastructurii, a resurselor materiale, logistice, financiare și umane dedicate acestor scopuri nu constituie o prioritate pentru autoritățile publice locale.

38. În perioada anilor 2020-2024, autoritățile administrației publice locale au transmis peste 414 solicitări oficiale către Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova în vederea obținerii sprijinului financiar și material pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale și a altor situații excepționale (175 de cereri – în 2020, 73 de cereri – în 2021, 22 de cereri – în 2022 și 144 de cereri – în perioada anilor 2023-2024).

39. Această dependență constantă reflectă insuficiența capacităților proprii ale autorităților administrației publice centrale și locale în gestionarea autonomă a dezastrelor.

40. În același interval, potrivit rapoartelor Ministerului Finanțelor, Guvernul a alocat sume considerabile din fondul de intervenție, după cum urmează:

40.1. 199,8 milioane de lei – în anul 2021, dintre care 117,5 milioane de lei alocate autorităților publice locale;

40.2. 733,6 milioane de lei – în anul 2022, dintre care 101,2 milioane de lei alocate autorităților publice locale;

40.3. 459,2 milioane de lei – în anul 2023, dintre care 117,7 milioane de lei alocate autorităților publice locale;

40.4. 178,3 milioane de lei – în anul 2024, dintre care 25,4 milioane de lei alocate autorităților publice locale;

40.5. circa 310,1 milioane de lei – în anul 2025, dintre care 148,9 milioane de lei alocate autorităților publice locale.

41. Trebuie evidențiate două aspecte critice:

41.1. lipsa capacității locale de anticipare, de pregătire și de intervenție eficientă în caz de dezastre;

41.2. presiunea tot mai mare asupra bugetului de stat.

42. În prezent, Guvernul și IGSU sunt percepuți ca principalii actori în activitățile de răspuns și de recuperare în cazul situațiilor de urgență și excepționale, în timp ce autoritățile locale dețin un rol limitat, în special din cauza:

42.1. lipsei personalului calificat;

42.2. insuficienței de resurse financiare și logistice (fondurile de rezervă limitate);

42.3. absenței planurilor locale clare de gestionare a riscurilor.

43. Astfel, lipsa investițiilor, atât la nivel național, cât și la nivel local, pentru prevenirea și diminuarea impactului calamităților naturale, precum și a unei abordări multidimensionale în dezvoltarea rezilienței comunităților poate provoca în continuare victime umane, pagube materiale majore, care vor împovăra bugetul de stat și vor epuiza fondurile de intervenție, vor produce pierderi economice și de mediu considerabile și vor scădea nivelul calității vieții.

44. Este recomandabilă întărirea capacităților locale prin instruiți sistematice, dezvoltarea unor mecanisme clare de cooperare interinstituțională și alocarea constantă de resurse financiare pentru activități de prevenire și răspuns eficient la dezastre.

45. Exemplele europene (România, Polonia, Germania) arată că, în situația în care autoritățile publice locale dispun de resurse dedicate și de planuri locale operaționale, reacția este mult mai eficientă și costurile pentru Guvern se reduc semnificativ.

46. Dacă situația actuală se menține, comunitățile locale vor rămâne slab pregătite și dependente de intervenția Guvernului, inclusiv a IGSU. Fondurile publice vor fi supuse unei presiuni crescânde, cu alocări de ordinul sutelor de milioane de lei anual pentru reconstrucție.

47. Se va perpetua lipsa de reziliență a comunităților rurale, iar pierderile economice și sociale vor continua să crească. Nivelul de încredere al populației în capacitatea administrației publice locale va scădea, ceea ce va afecta și coeziunea socială.

48. Capacitățile insuficiente de prevenire a dezastrelor

Eficiența activităților de prevenire este limitată de lipsa unor mecanisme sistematice și a capacității instituționale bine dezvoltate. Prevenirea se bazează, în mare parte, pe măsuri nestructurale, derulate în general de IGSU.

49. Lipsa implicării multisectoriale și interesul redus al populației afectează rezultatele obținute. Finanțarea pentru activități preventive rămâne deficitară, deși comunitatea internațională recunoaște prevenirea ca fiind mai eficientă și mai puțin costisitoare în raport cu gestionarea consecințelor dezastrelor.

50. Numărul ridicat al situațiilor excepționale și al victimelor raportate anual indică un randament scăzut al măsurilor preventive. Campaniile IGSU (13 campanii desfășurate în anul 2024, cu 811 347 de persoane informate) au avut impact limitat, iar nivelul general de conștientizare al populației rămâne redus. Lipsa strategiilor integrate de comunicare și educare duce la vulnerabilitatea populației, în special a copiilor, a vârstnicilor, a persoanelor cu dizabilități și a grupurilor defavorizate. Consecințele directe sunt pierderi de vieți omenești și pagube materiale semnificative.

51. Cu toate acestea, este necesară dezvoltarea culturii de prevenire a dezastrelor, a strategiilor de comunicare, de informare asupra riscurilor existente și de educare a populației cu privire la măsurile practice pe care le poate desfășura pentru reducerea vulnerabilității în fața acestora.

52. În acest scop, se impune elaborarea politicilor dedicate în domeniu, a unei concepții integrate de sensibilizare a publicului, a autorităților de diferite niveluri și a altor actori implicați, în vederea cunoașterii diferitelor tipuri de riscuri specifice, a măsurilor de prevenire a acestora, precum și a comportamentului necesar a fi adoptat în cazul producerii dezastrelor. Mai mult decât atât, aspectul privind „îmbunătățirea gradului de conștientizare a populației privind riscurile de dezastre” este inclusă în Acordul de Asociere, fapt ce impune acordarea unei atenții deosebite acestui domeniu din partea factorilor implicați.

53. De asemenea, o dimensiune fundamentală a activității de prevenire o constituie managementul riscurilor aferente dezastrelor. De altfel, Programul de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană 2021-2027 prevede consolidarea unei abordări integrate a gestionării riscurilor dezastrelor, fiind luate în considerare multitudinea de pericole, cu participarea mai multor părți interesate, precum și consolidarea legăturilor dintre reducerea riscului de dezastre și reziliența și adaptarea la climă.

54. Astfel, în scopul aplicării dezideratelor enunțate și al creșterii capacității naționale de management al riscurilor dezastrelor, este necesară modificarea cadrului normativ existent, prin introducerea unei norme generale de management al riscurilor de dezastre. Obiectivul managementului riscurilor este de a jonctiona toate elementele și actorii din sistemul de management al dezastrelor, de a dezvolta instrumente de diminuare a dezastrelor bazate pe strategii de prevenire și intervenție, de transfer și schimb reciproc de cunoștințe, de educație și tehnici de luare a deciziilor. Actul normativ va defini terminologia de bază privind managementul riscurilor de dezastre și va identifica instituția-lider, rolurile și responsabilitățile-cheie pentru identificarea riscurilor, a proceselor de evaluare, de atenuare și de prevenire, precum și de introducere a mecanismelor de finanțare la nivel național, regional și local. Aceasta va contribui la gestionarea potențialelor suprapuneri de competențe și va asista coordonarea generală a activităților de management al riscurilor de dezastre.

55. Acțiunile insuficiente de prevenire și de consolidare a rezilienței țării în fața incidentelor și a urgențelor duc la efecte nefaste (pierderi de vieți omenești și pagube materiale considerabile), cu accent deosebit asupra celor mai vulnerabile categorii de populație, în special asupra copiilor, a persoanelor în etate, a persoanelor cu dizabilități și a grupurilor defavorizate ale populației.

56. Experiența statelor UE și a altor state a dovedit că sursele investite în prevenire sunt de zeci de ori mai mici în raport cu costurile de recuperare și de restabilire în urma calamităților naturale și a celor provocate de om. Consolidarea capacităților de prevenire a dezastrelor la nivel de țară trebuie să devină unul dintre obiectivele prioritare de dezvoltare a domeniului și, în acest sens, au fost stabilite măsuri concrete în Planul de acțiuni.

57. Prevenirea eficientă a dezastrelor în Republica Moldova continuă să fie afectată de lipsa unor mecanisme și capacități sistemice bine dezvoltate. Conform evaluării intermediare a Programului de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2022-2025, deși au fost elaborate și aprobate patru acte normative esențiale în perioada 2022-2023, multe măsuri de prevenire nu sunt implementate în practică din cauza lipsei resurselor și a unei coordonări interinstituționale deficitare.

58. IGSU desfășoară anual activități tematice de prevenire a riscurilor aferente corespunzător sezonului, precum și de informare a populației. Printre acestea se numără următoarele tipuri de campanii:

58.1. de minimizare a riscurilor de producere a cazurilor de explozii/incendii cauzate de exploatarea buteliilor cu gaze petroliere lichefiate și a instalațiilor de utilizare a gazelor naturale;

58.2. de prevenire a cazurilor de ardere a vegetației uscate;

58.3. de prevenire a incidentelor în perioada sărbătorilor de Paști;

58.4. de pregătire a instituțiilor de odihnă pentru perioada estivală;

58.5. de prevenire a înecurilor în perioada estivală;

58.6. de prevenire a incendiilor în instituțiile de învățământ la începutul noului an de studii;

58.7. de prevenire a intoxicațiilor în urma fermentării vinului;

58.8. de prevenire a riscurilor de producere a incendiilor și a cazurilor de intoxicare cu produse ale arderii în fondul locativ în perioada rece a anului;

58.9. de prevenire a înecurilor în perioada formării și menținerii podurilor de gheață.

59. Analiza rezultatelor activităților de prevenire promovate de către IGSU, desfășurate conform Programului de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2022-2025, se prezintă după cum urmează:

59.1. *datele din compartimentul prevenirii cazurilor de incendii* au fost agregate din mai multe campanii conexe și arată o corelație inversă între numărul de persoane instruite și numărul de persoane decedate, și anume cât mai multe persoane sunt instruite în prevenirea incendiilor, cu atât numărul de decese tinde să scadă. Rezultatele au fost vizibile în anul 2024, când instruirea a crescut substanțial și decesele au scăzut semnificativ (figura 8);

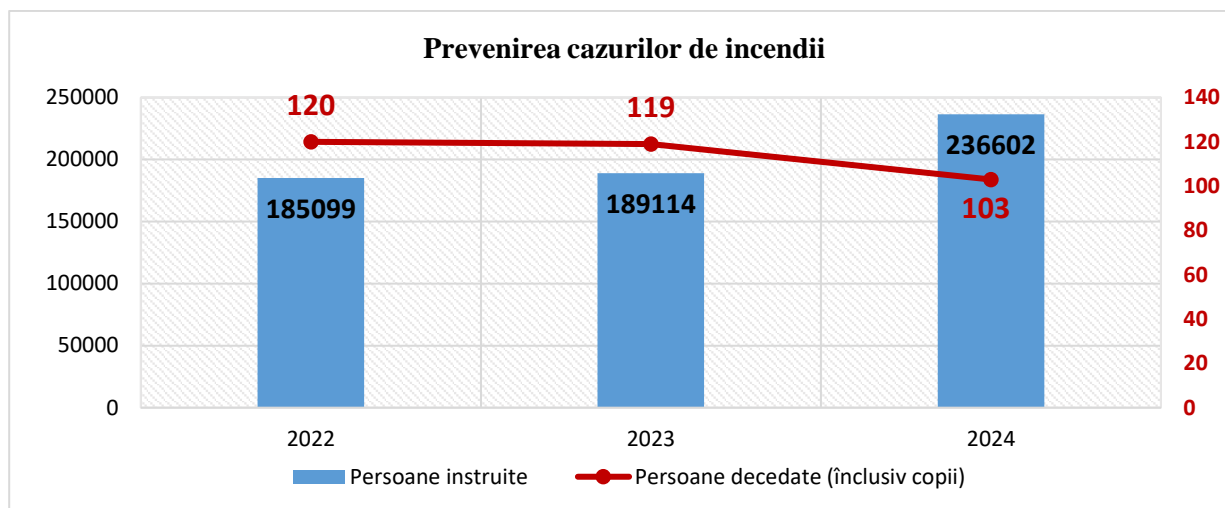

Figura 8. Campaniile de instruire a persoanelor cu privire la riscul de producere a incendiilor

59.2. analiza figurii 9 sugerează, de asemenea, o relație invers proporțională dintre persoanele instruite și numărul de intervenții (cu cât mai multe persoane sunt instruite, cu atât mai puține incendii de vegetație au loc), iar rezultatul este unul pozitiv în care se observă eficiența campaniei de prevenire, ceea ce duce la scăderea presiunii asupra echipelor de intervenție;

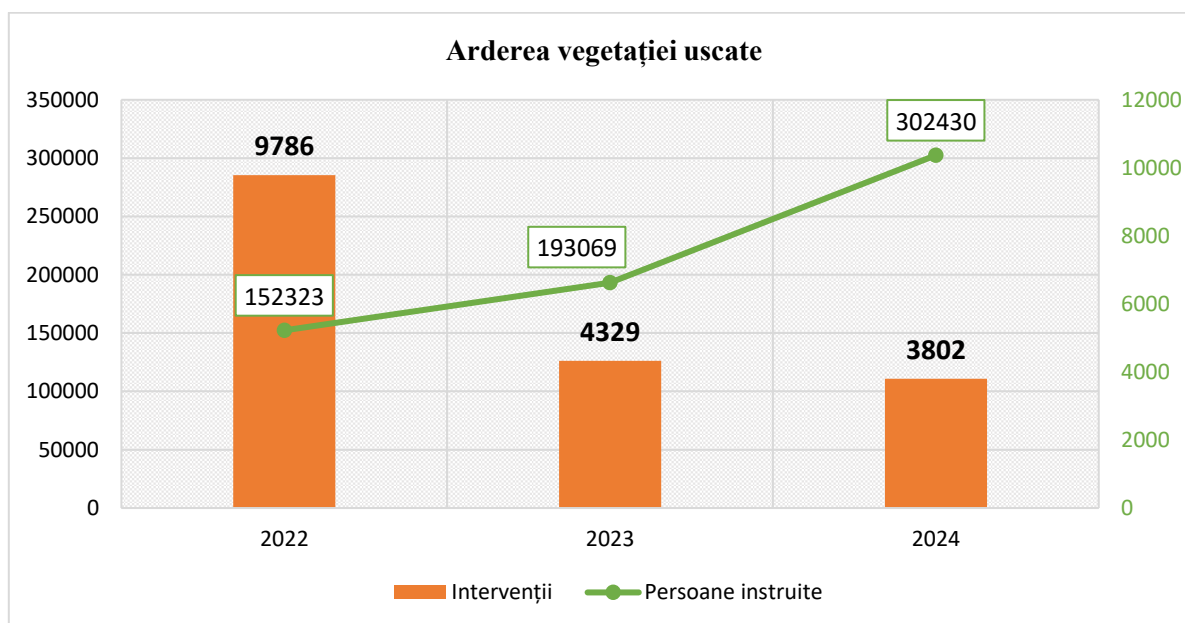

Figura 9. Campania de prevenire a arderii vegetației uscate

59.3. analiza incendiilor la obiectele de cult indică stabil un număr de nouă cazuri în primii doi ani analizați, cu o ușoară îmbunătățire în 2024, iar sporirea acțiunilor de instruire în 2024 a contribuit la reducerea numărului de incendii, chiar dacă efectul este modest (-1 caz) (figura 10);

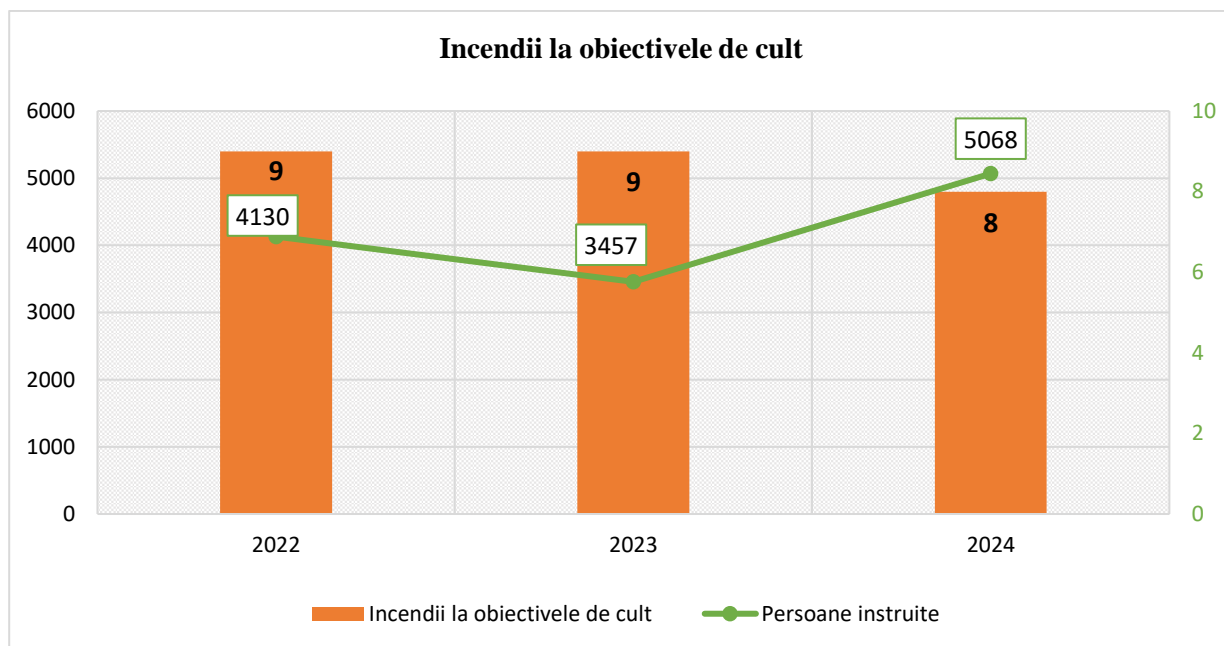

Figura 10. Prevenirea situațiilor de urgență în perioada sărbătorilor de Paști

59.4. activitățile de prevenire în rândurile copiilor sunt esențiale, iar analiza datelor evidențiază că înecul rămâne principala cauză a deceselor în rândurile copiilor, urmată de incidentele legate de incendii. Acest lucru sugerează că, deși instruirea generală a crescut, este nevoie de o orientare sporită spre prevenirea riscurilor acvatice (figura 11);

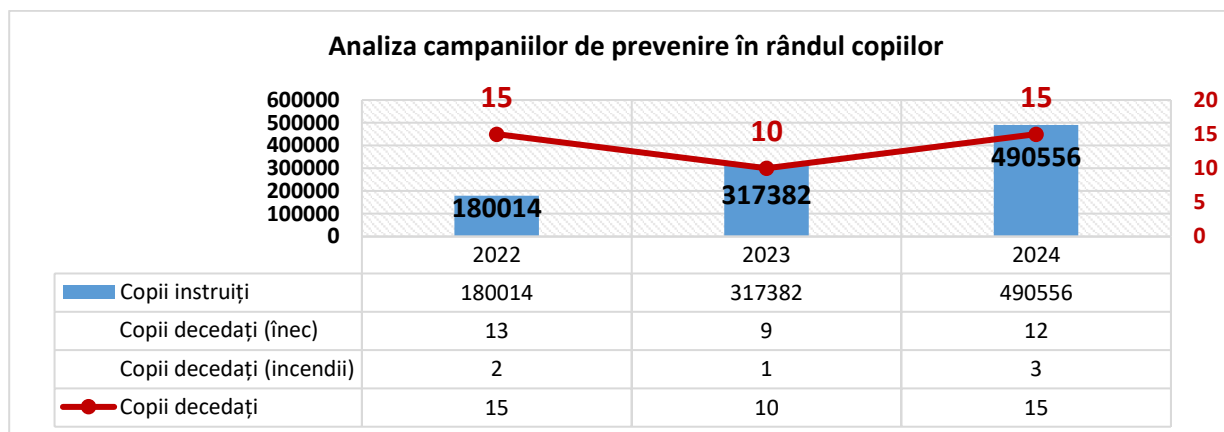

Figura 11. Campanii de prevenire în rândurile copiilor

59.5. o imagine pozitivă asupra eficienței campaniilor de instruire în domeniul protecției civile, axată pe prevenirea accidentelor cauzate de explozii în perioada 2022-2024, este ilustrată în figura 12. Creșterea constantă a numărului de persoane instruite se datorează extinderii și consolidării acțiunilor de prevenire, iar reducerea deceselor la zero în anii 2023 și 2024 indică o corelare puternică între educație și prevenirea riscurilor. Menținerea și extinderea acestor programe este esențială pentru a preveni reapariția incidentelor;

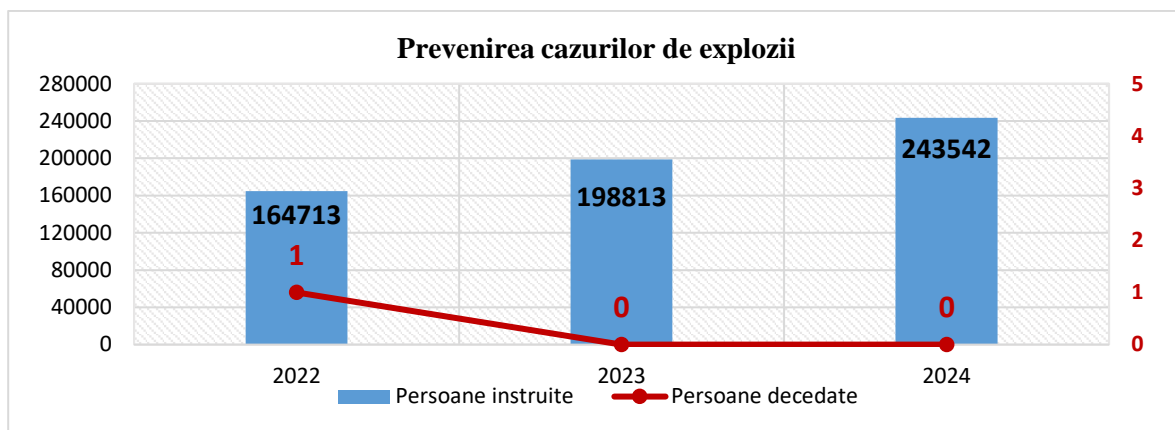

Figura 12. Campania de minimizare a riscurilor de producere a cazurilor de explozii/incendii cauzate de exploatarea buteliilor cu gaz lichefiat și a instalațiilor de utilizare a gazelor naturale

59.6. activitățile de prevenire a cazurilor de înec oferă o perspectivă îngrijorătoare asupra eficienței instruirii în perioada anilor 2022-2024. Datele prevăd analiza campaniilor „Prevenire a înecurilor în perioada estivală” și „Prevenire a înecurilor în perioada formării și menținerii podurilor de gheață” și stabilesc necesitatea de reorganizare a conceptului de prevenire, prin implicarea unor tactici și metode noi, cum ar fi: instruirea prin simulări practice, utilizarea materialelor vizuale adaptate copiilor și adolescenților (figura 13a, 13b și 13c);

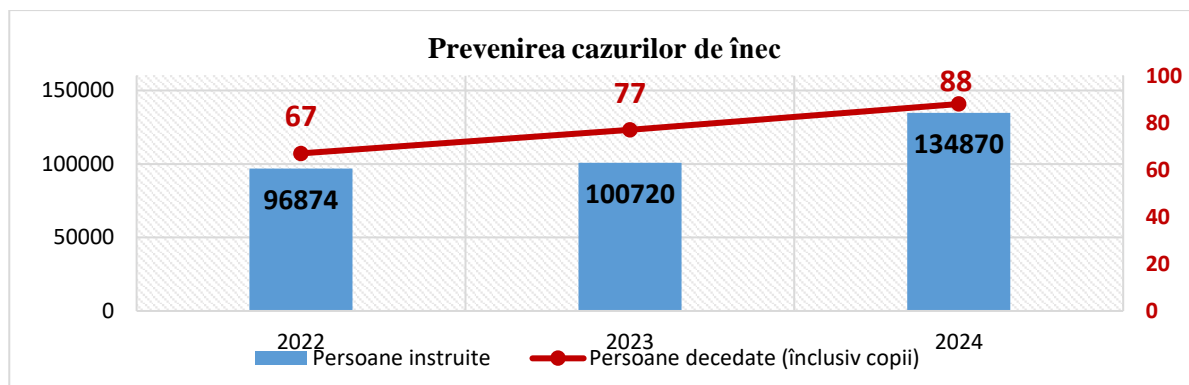

Figura 13a. Activități de prevenire a accidentelor în bazinele de apă (perioada estivală și perioada rece)

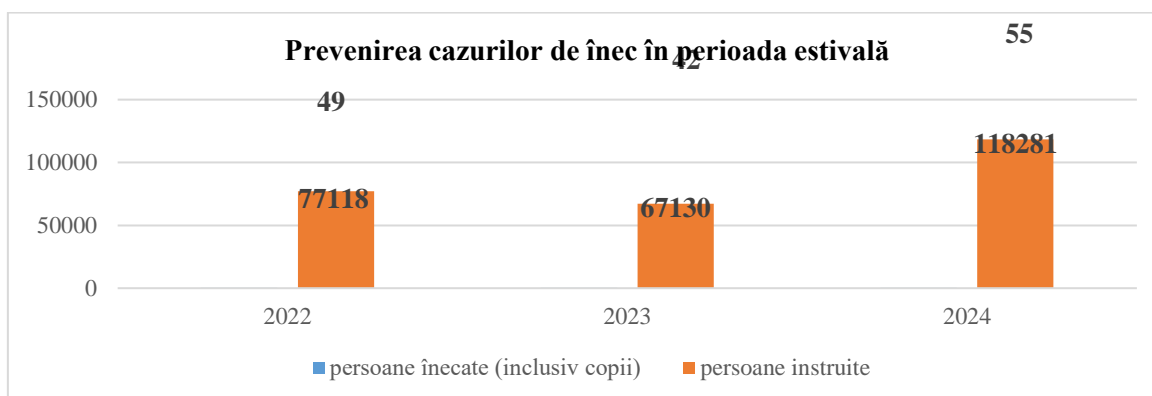

Figura 13b. Activități de prevenire a accidentelor în bazinele de apă (perioada estivală 2022-2024)

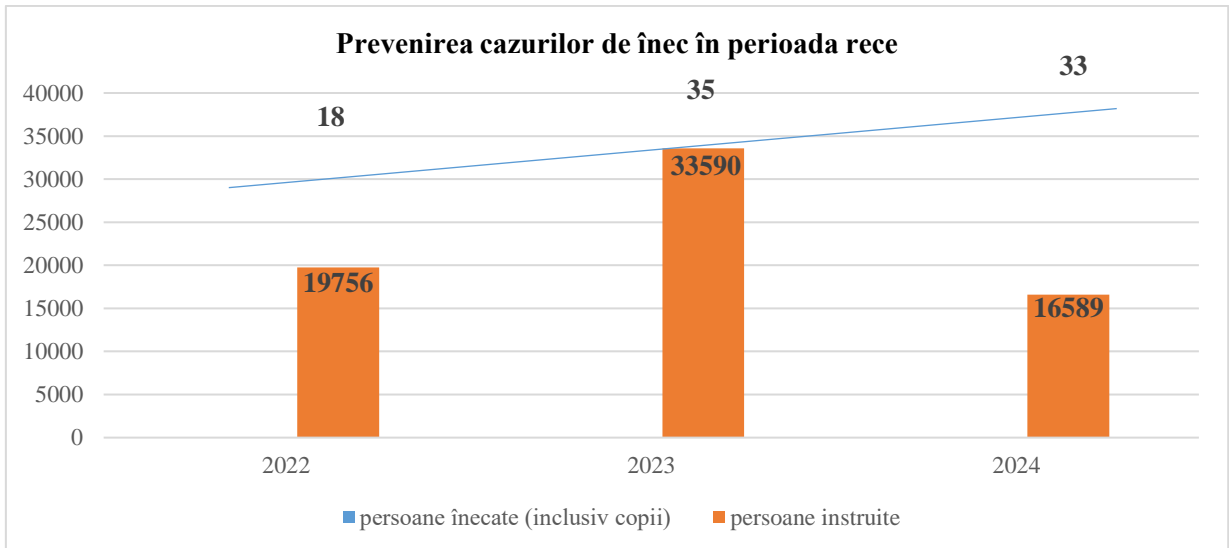

Figura 13c. Activități de prevenire a accidentelor în bazinele de apă (perioada rece 2022-2024)

59.7. evaluarea activităților de prevenire a intoxicațiilor în urma fermentării vinului oferă o perspectivă asupra eficienței campaniilor de instruire în prevenirea accidentelor legate de acumularea gazelor toxice (în perioada 2022-2024);

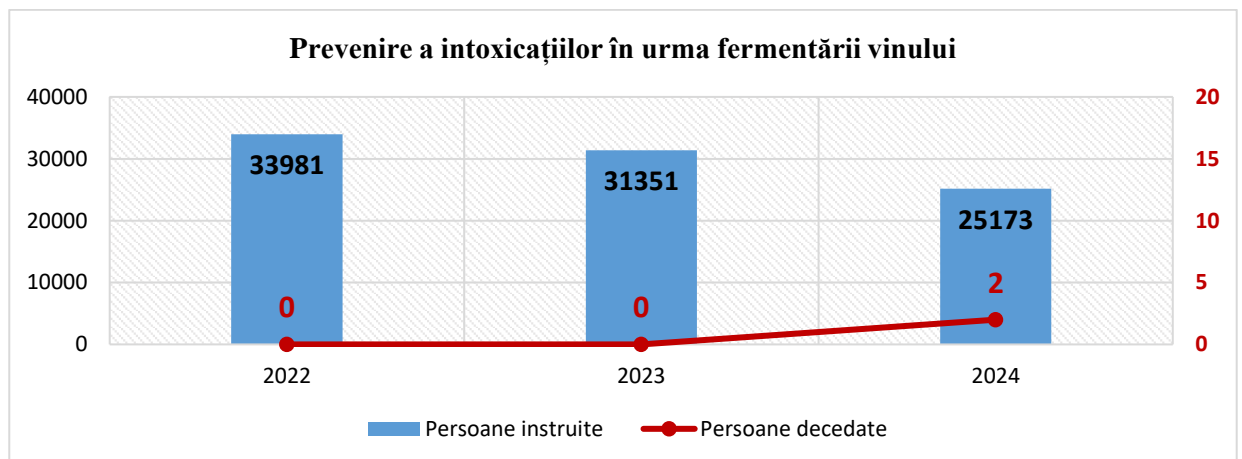

Figura 14. Campania de prevenire a deceselor în urma fermentării vinului

59.8. activitățile de prevenire a arderii vegetației uscate și prevenire a exploziilor în urma exploatării buteliilor de gaz sunt exemple clare de succes care au generat o scădere consistentă a intervențiilor sau chiar au eliminat complet a decesele, ca urmare a creșterii semnificative a instruirii populației. Incendiile la obiectivele de cult au rămas la un nivel scăzut și stabil, iar intensificarea instruirii în anul 2024 a dus la o ușoară reducere a incidentelor;

59.9. activitățile de informare destinate copiilor indică o tendință pozitivă, dar lentă: nivelul de instruire a crescut, iar numărul deceselor a înregistrat o scădere moderată între anii 2022-2023 și, ulterior, o creștere între anii 2023-2024, cu revenire la situația din anul 2022. Totuși, un domeniu critic cu eficiență scăzută rămâne prevenirea înecurilor. Acest lucru sugerează că metodele actuale de instruire nu sunt eficiente sau nu ajung la publicul vulnerabil. Tot aici se stabilește că

intoxicațiile din fermentarea vinului s-au manifestat din nou în anul 2024, după doi ani fără incidente, în contextul unei scăderi a instruirii, ceea ce denotă că aplicarea măsurii de „a nu a face nimic” în domeniul prevenirii duce la reapariția impactului negativ;

59.10. stațiile de salvare, amplasate strategic în zonele frecventate de către cetățeni (plaje, lacuri, râuri), permit intervenții rapide în caz de pericol, crescând semnificativ șansele de supraviețuire, și au un rol important în prevenirea cazurilor de înec. Pe teritoriul Republicii Moldova sunt 19 stații de salvare pe apă care aparțin autorităților administrației publice locale și care funcționează în scopul reducerii riscului de înec, iar intensificarea activităților de instruire și de pregătire a angajaților acestor stații poate avea un impact pozitiv asupra reducerii cazurilor de înec și poate fi considerată drept o măsură complementară campaniilor de prevenire.

60. Măsurile structurale de prevenire sunt acțiuni fizice, tehnice și ingineresti menite să reducă riscul de producere a dezastrelor, să limiteze impactul acestora asupra vieții, a bunurilor și a mediului. În contextul protecției civile, acestea completează măsurile educaționale și organizatorice. Măsurile nestructurale aparțin instituțiilor deținătoare de risc și nu pot fi implementate de către IGSU.

61. Republica Moldova nu dispune de un sistem coerent și eficient de prevenire a dezastrelor. Măsurile implementate de către IGSU demonstrează că educația și instruirea populației reduc riscul și pierderile, însă lipsa unei culturi naționale de prevenire și insuficiența resurselor financiare limitează impactul acestora. Managementul riscurilor trebuie consolidat printr-o abordare normativă clară: definirea instituțiilor-lider și a responsabilităților, introducerea mecanismelor de finanțare la nivel național și local și integrarea măsurilor preventive în politicile de dezvoltare.

62. Analiza rezultatelor activităților de pregătire arată o corelare inversă între nivelul de instruire și numărul victimelor, ceea ce confirmă eficiența educației preventive. Exemplele din statele UE arată că resursele investite în prevenire sunt de zeci de ori mai mici decât costurile de recuperare. Experiența anilor 2022-2024 demonstrează că, în domeniile în care instruirea populației a fost consolidată (de exemplu, exploatarea buteliilor de gaz, prevenirea incendiilor), numărul victimelor a scăzut până la eliminarea deceselor, în timp ce în domeniile în care instruirea a stagnat, numărul victimelor a rămas ridicat sau chiar a crescut.

63. În cazul în care, nu vor fi adoptate politici integrate și finanțări stabile pentru prevenire și pregătire, Republica Moldova va continua să înregistreze pierderi de vieți omenești și pagube materiale majore. Comunitățile vor rămâne vulnerabile, iar presiunea asupra fondului de intervenție al Guvernului va crește. În lipsa unei norme generale de management al riscurilor și a unei implicări multisectoriale, nivelul de reziliență națională va rămâne scăzut, iar decalajul față de standardele UE în domeniul reducerii riscurilor de dezastre se va accentua.

64. Voluntariatul slab dezvoltat în domeniul dezastrelor

Voluntariatul în Republica Moldova, deși recunoscut la nivel internațional ca un pilon esențial al rezilienței comunitare, rămâne marginal și insuficient dezvoltat la nivel sistemic. În lipsa unui cadru normativ clar și a unei politici naționale dedicate, voluntariatul nu este integrat în arhitectura instituțională a protecției civile, iar implicarea cetățenilor în prevenirea și gestionarea dezastrelor se realizează preponderent prin inițiative punctuale, cu impact limitat și nesustenabil. Printre cauzele principale se numără nivelul redus de conștientizare și popularizare a importanței activităților de voluntariat, implicarea scăzută a organizațiilor societății civile, reticența și lipsa de cooperare a unor autorități publice locale, lipsa infrastructurii și a resurselor umane dedicate, absența unui mecanism funcțional de recrutare, de formare și coordonare a voluntarilor și, nu în ultimul rând, lipsa unor facilități, beneficii și înlesniri care să motiveze implicarea. Pe lângă aceste deficiențe structurale, voluntariatul a fost marginalizat și prin lipsa unui cadru normativ clar care să reglementeze implicarea voluntarilor în activitățile de protecție civilă și apărare împotriva incendiilor.

65. În scopul dezvoltării acestui domeniu la nivel național, în perioada anilor 2010-2012 au fost desfășurate un șir de măsuri și analize menite să identifice soluții optime de consolidare și să îmbunătățească nivelul de răspuns la dezastre, îndeosebi în localitățile îndepărtate față de unitățile de salvatori și pompieri. Drept urmare, în anul 2013, prin Hotărârea Guvernului nr. 202/2013 cu privire la aprobarea Programului de consolidare a serviciului salvatori și pompieri în localitățile rurale ale Republicii Moldova pentru perioada 2013-2020 a fost inițiat procesul de creare a posturilor teritoriale de salvatori și pompieri pe teritoriul țării.

66. De la lansarea Programului menționat la pct. 65 au fost create și demarate 82 de posturi teritoriale de salvatori și pompieri, dintre care 59 de posturi cu salarizare și doar 23 de posturi pe bază de voluntariat, asigurând răspunsul în situații de urgență în circa 300 de localități din țară. Primul post de pompieri voluntari a fost deschis la sfârșitul anului 2015 în satul Terebna, raionul Edineț.

67. În anul 2022, din numărul total de 10 048 de misiuni de serviciu ale echipelor de salvatori, la 2 384 de misiuni au participat posturile teritoriale de salvatori și pompieri (figura 15).

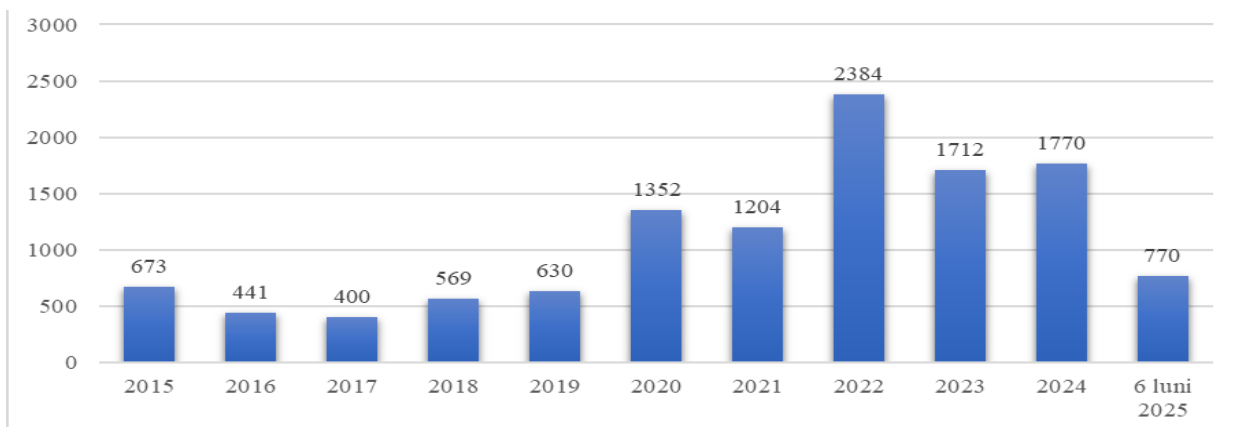

Figura nr. 15. Numărul de intervenții desfășurate de către posturile de salvatori și pompieri voluntari (salarizați și nesalarizați)

68. Posturile de pompieri și salvatori voluntari nesalarizați au contribuit la 620 de intervenții, reducând semnificativ timpul de răspuns și asigurând prima intervenție până la sosirea echipelor profesioniste (figura 16).

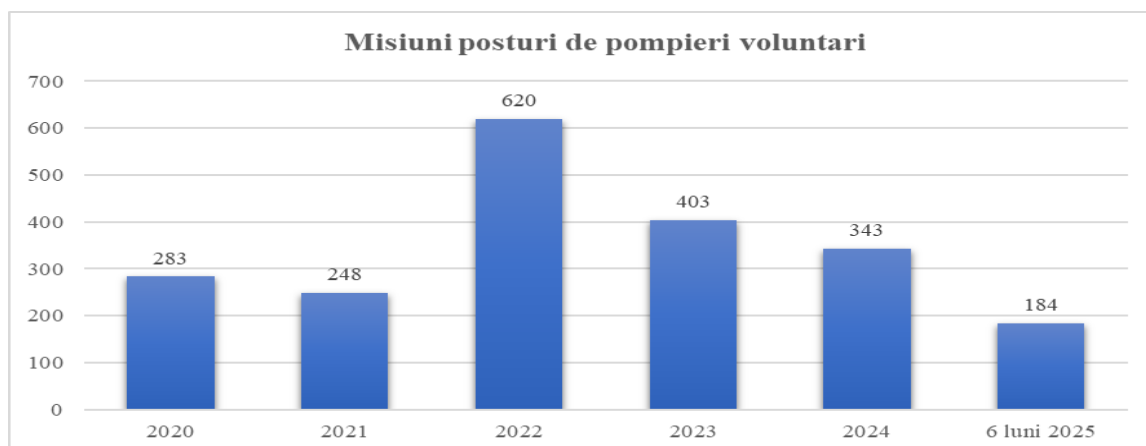

Figura nr. 16. Numărul de intervenții desfășurate de posturile de salvatori și pompieri voluntari nesalarizați

69. În prezent, cele 20 de posturi de pompieri și salvatori voluntari includ peste 350 de persoane implicate activ în gestionarea situațiilor de urgență la nivel comunitar.

70. Conform prevederilor Legii nr. 267/1994 privind apărarea împotriva incendiilor, ale Legii nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă, ale Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală, crearea și gestionarea posturilor teritoriale de pompieri și salvatori se organizează la decizia autorității deliberative și reprezentative a autorităților administrației publice locale, în conlucrare și cu sprijinul IGSU.

71. Pe parcursul perioadei de implementare a prezentului Program au avut loc mai multe inițiative și au fost desfășurate proiecte de promovare a voluntariatului în

situații de urgență și excepționale, unul dintre acestea fiind Proiectul „Promovarea măsurilor de reducere a riscurilor climatice și de dezastre în sectoarele apei și protecției civile pentru sporirea rezilienței localităților rurale”, susținut de Agenția pentru Dezvoltare din Austria (ADA) și implementat de către Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) în Republica Moldova, în parteneriat cu IGSU și Agenția „Apele Moldovei”. În urma implementării Proiectului, în patru localități rurale au fost construite și înființate posturi de pompieri și salvatori voluntari.

72. Un alt proiect important pentru consolidarea și implementarea voluntariatului în domeniul situațiilor de urgență este Proiectul-pilot „Consolidarea sistemului de protecție civilă în Republica Moldova”, desfășurat în perioada 2022-2024, în cooperare cu Reprezentanța Fundației „Fundacja Solidarności Międzynarodowej” în Republica Moldova (în continuare – *Solidarity Fund PL în Moldova*) – organizație cu sediul în Polonia, dedicată sprijinirii dezvoltării democratice și consolidării societății civile în Europa de Est și alte regiuni.

73. În acest sens, a fost semnat Acordul de colaborare dintre IGSU și Solidarity Fund PL în Moldova, axat pe evaluarea cadrului de reglementare și a experienței actuale de funcționare a posturilor teritoriale de pompieri și salvatori, inclusiv a capacității tehnico-materiale și umane, în vederea livrării soluțiilor și a testării acestora pentru a proiecta standarde de urmat. Tot în cadrul Proiectului nominalizat a fost construit un post teritorial de pompieri și salvatori voluntari în satul Zubrești, raionul Strășeni, precum și au fost instruiți 250 de voluntari activi.

74. În prezent se află în desfășurare Proiectul „EU4 Moldova Reziliență – stat sigur, comunități reziliente”, coordonat de către Solidarity Fund PL în Moldova, care are drept componente construirea și dotarea unităților noi de salvatori și pompieri voluntari, precum și reparația unităților vechi. Termenul pentru implementarea acestei componente este trimestrul IV, iar până atunci urmează să fie construite și date în exploatare 10 posturi noi de pompieri și salvatori voluntari. Tot aici urmează să fie acordat suport financiar pentru reparația a 10 posturi de pompieri și salvatori voluntari existente și active, dar fără condiții normale de lucru.

75. Cu toate acestea, numărul posturilor și al personalului voluntar rămâne semnificativ inferior față de alte state europene. Semnalăm problemele cu care se confruntă posturile de pompieri și salvatori teritoriale care activează pe bază de salariați civili, în cadrul cărora organizarea și menținerea activă sunt mult mai dificile comparativ cu posturile voluntare, și anume insuficiența surselor financiare necesare pentru remunerarea personalului și întreținerea sediilor, a tehnicii etc. Prin urmare, problema lipsei financiare duce în tot mai multe cazuri la sistarea activității acestor posturi.

76. În consecință, din cele 60 de posturi teritoriale de pompieri și salvatori cu salariați civili, 15 posturi au fost nevoite să-și sisteze activitatea pe o perioadă nedeterminată, precum cea din satul Borceac, raionul Cahul, satul Bulboaca, raionul

Anenii Noi, satul Ciuciuleni, raionul Hâncești, satul Dubăsarii Vechi, raionul Criuleni, satul Djoltai din UTA Găgăuzia, satul Ghetlova, raionul Orhei, satele Cuizăuca și Ignăței, raionul Rezina, satul Căinari Vechi, raionul Soroca, satul Taraclia, raionul Căușeni, satul Drășănești, raionul Sîngerei, satul Mihăileni, raionul Râșcani și satul Tocuz, raionul Căușeni.

77. Pe lângă aspectul financiar, dezvoltarea cu pași lenți a voluntariatului în domeniul dezastrelor la nivel național este cauzat de următoarele circumstanțe:

77.1. nivelul redus de conștientizare, informare și popularizare a activităților de voluntariat;

77.2. implicarea insuficientă a sectorului asociativ;

77.3. reticența și lipsa de cooperare din partea autorităților administrației publice locale;

77.4. insuficiența resurselor umane și a infrastructurii corespunzătoare;

77.5. lipsa unui mecanism de recrutare, de formare și de coordonare a voluntarilor;

77.6. lipsa facilităților, a înlesnirilor și a beneficiilor pentru voluntari.

78. În concluzie, menționăm că voluntariatul în dezastre nu este dezvoltat ca parte integrantă a sistemului național de protecție civilă. Deși există inițiative punctuale, acestea nu au fost susținute de o viziune strategică și un cadru normativ consolidat. În lipsa stimulentei, a programelor de formare și a implicării active a autorităților locale, voluntariatul nu poate să asigure un suport consistent în prevenire și răspuns. Această lacună duce la menținerea vulnerabilităților comunităților, în special a celor rurale.

79. În acest sens, este necesară elaborarea cadrului normativ privind dezvoltarea voluntariatului în domeniul protecției civile, inclusiv al apărării împotriva incendiilor, care va prevedea modalitatea de antrenare a voluntarilor în procesul de prevenire și lichidare a consecințelor dezastrelor.

80. Experiențele anterioare arată că, în cazul în care există investiții în dezvoltarea posturilor voluntare, acestea au un impact pozitiv semnificativ, reducând timpul de răspuns și numărul victimelor. Exemple precum posturile create cu suportul PNUD și al Solidarity Fund PL confirmă faptul că implicarea voluntarilor, dacă este bine coordonată și sprijinită financiar, are rezultate măsurabile. Totodată, experiența statelor europene demonstrează că voluntariatul este o resursă-cheie în consolidarea rezilienței comunitare, iar investițiile în acest domeniu reduc considerabil presiunea asupra serviciilor profesionale.

81. Dacă voluntariatul va continua să se dezvolte lent și fragmentar, atât numărul posturilor voluntare de salvatori și pompieri, cât și al voluntarilor va rămâne scăzut, iar impactul acestora marginal. Comunitățile vor depinde în continuare aproape exclusiv de unitățile profesionale de intervenție, cu timpi mari de răspuns, în special în localitățile îndepărtate. Situația actuală poate genera o vulnerabilitate

sporită la dezastre, pierderi de vieți omenești și pagube materiale, menținând decalajul față de practicile europene. În lipsa unui cadru normativ clar și a unui mecanism de stimulare, voluntariatul în domeniul dezastrelor va rămâne o resursă insuficient valorificată.

82. Infrastructura insuficient dezvoltată pentru pregătirea și formarea angajaților IGSU

Infrastructura de pregătire și formare a angajaților IGSU este insuficient dezvoltată și nu răspunde pe deplin necesităților operaționale și standardelor moderne de instruire. Deși, în perioada anilor 2020-2023, au fost implementate mai multe proiecte europene care au contribuit la modernizarea parțială a Centrului Republican de Instruire al IGSU, lipsa poligoanelor de instruire, a simulatoarelor, dotările logistice și condițiile de cazare limitează calitatea pregătirii profesionale continue a salvatorilor și pompierilor.

83. Această situație este determinată de:

- 83.1. caracterul punctual și fragmentat al investițiilor realizate până în prezent;
- 83.2. lipsa unei viziuni integrate și pe termen lung pentru dezvoltarea infrastructurii educaționale dedicate dezastrelor;
- 83.3. insuficiența resurselor financiare interne pentru dotarea completă cu echipamente specializate, autospeciale și simulatoare;
- 83.4. absența unor mecanisme durabile de întreținere și modernizare a infrastructurii existente.

84. Consecința directă o constituie nivelul incomplet de pregătire a angajaților IGSU, ceea ce afectează capacitatea operațională a instituției. În lipsa unor poligoane moderne și a unor mijloace de instruire digitală avansată, pregătirea rămâne preponderent teoretică și parțial practică, ceea ce limitează timpii de reacție, reduce eficiența intervențiilor și menține Republica Moldova sub standardele europene în domeniul protecției civile. Această insuficiență de infrastructură perpetuează vulnerabilitatea populației și sporește riscurile asociate dezastrelor.

85. Consolidarea infrastructurii de pregătire reprezintă o prioritate strategică pentru IGSU, deoarece calitatea instruirii determină capacitatea de intervenție și, implicit, nivelul de siguranță al populației. Deși proiectele europene implementate între anii 2020-2023 *Increasing the Protection of the Population in Emergency Situations Caused by Natural Disasters (IPPESA)*, programele de reacție rapidă, precum și inițiativele de dezvoltare a infrastructurii de tehnologie a informației și comunicațiilor (TIC) au adus o dinamică pozitivă, impactul lor rămâne parțial, iar lipsurile majore de infrastructură demonstrează că Republica Moldova are nevoie de o viziune integrată pe termen lung în domeniul pregătirii personalului.

86. Experiența proiectelor finanțate de către Uniunea Europeană arată că investițiile în infrastructura educațională și dotarea logistică sporesc semnificativ calitatea instruirii. Crearea modulelor moderne pentru decidenți, acordarea primului

ajutor și instruirea bazată pe TIC a demonstrat eficiență și a crescut nivelul de pregătire al participanților.

87. Dacă infrastructura de pregătire nu va fi dezvoltată prin investiții suplimentare și prin integrarea unei platforme digitale de instruire continuă, nivelul de pregătire al angajaților IGSU va rămâne insuficient. Capacitatea operațională va fi afectată, iar timpii de reacție și eficiența intervențiilor în situații excepționale vor continua să fie limitate.

88. Lipsa unui sistem național de avertizare publică eficient în situații de criză și dezastre

În prezent, capacitatea de pregătire a autorităților publice de toate nivelurile este diminuată din lipsa unui sistem național de avertizare publică care să asigure informarea și modul corect de acțiune a populației amenințate de pericolul sau de producerea dezastrelor. Serviciile de specialitate sunt limitate în capacitățile lor de a informa și de a avertiza populația cu privire la riscurile și efectele care pot surveni ca urmare a declanșării acestora.

89. Această deficiență este determinată de:

89.1. absența unui cadru normativ și instituțional consolidat pentru avertizarea populației;

89.2. lipsa investițiilor durabile în infrastructuri digitale și în tehnologii moderne de comunicare;

89.3. abordări reactive, fără integrarea sistemelor europene și a tehnologiilor emergente (*Cell Broadcast*, aplicații mobile, *IoT (Internet of Things* – concept care descrie rețeaua de dispozitive fizice și alte obiecte încorporate cu senzori, software și tehnologie de conectare, permițându-le să colecteze și să schimbe date), inteligența artificială).

90. În contextul actual al multiplelor provocări globale și regionale, implementarea unui sistem modern de avertizare publică reprezintă o prioritate strategică pentru Republica Moldova, iar odată cu creșterea semnificativă a utilizării tehnologiilor mobile, autoritățile din întreaga lume recunosc potențialul acestora în gestionarea dezastrelor. În Republica Moldova, rata ridicată de penetrare a telefoanelor mobile și a internetului mobil oferă oportunități semnificative pentru dezvoltarea unui sistem modern de avertizare publică bazat pe comunicațiile mobile.

91. Necesitatea unui astfel de sistem este amplificată de creșterea frecvenței și a intensității fenomenelor meteorologice extreme, consecință directă a schimbărilor climatice, precum și de riscurile tehnogene tot mai pregnante în era digitală.

92. Conform Raportului Peer Review pentru Republica Moldova, elaborat de Direcția Generală pentru Protecție Civilă Europeană și Operațiuni de Ajutor Umanitar a Comisiei Europene în 2023, se subliniază necesitatea implementării unui

sistem național de avertizare publică capabil să difuzeze mesaje de avertizare în timp real și cu maximă eficiență.

93. Totodată, statutul de țară candidată la aderarea la UE obligă Republica Moldova de a se alinia la standardele europene în domeniul siguranței publice, inclusiv la prevederile Directivei (UE) 2018/1972 privind Codul European al Comunicațiilor Electronice, transpusă parțial prin Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025. Aceasta impune țărilor membre implementarea unor sisteme eficiente de avertizare a populației prin intermediul rețelelor de telecomunicații mobile.

94. Un sistem de avertizare publică modern va permite autorităților să transmită mesaje de avertizare rapide și precise către populația aflată în zone de risc, contribuind semnificativ la reducerea impactului situațiilor de urgență asupra vieții și bunurilor cetățenilor.

95. Experiența pozitivă a sistemelor similare de avertizare implementate în țările membre UE demonstrează eficacitatea și beneficiile unui astfel de sistem modern de avertizare.

96. Arhitectura modulară și scalabilă a sistemului, aliniată la standardele europene, creează premise solide pentru integrarea viitoarelor tehnologii emergente, precum inteligența artificială și IoT, asigurând interoperabilitatea cu sisteme similare din țările din regiune.

97. Totodată, perspectiva interconectării Sistemului de avertizare publică „MD-ALERT” cu sistemele de avertizare timpurie din gestiunea autorităților care monitorizează sursele de risc va transforma avertizarea publică dintr-un proces reactiv în unul proactiv și inteligent, cu impact direct asupra siguranței populației prin reducerea timpului dintre detectarea pericolului și informarea populației, optimizarea resurselor, creșterea acurateții mesajelor, precum și minimizarea erorilor umane.

98. Astfel, implementarea sistemului de avertizare publică urmărește o serie de obiective strategice esențiale pentru protejarea vieților omenești, reducerea pagubelor materiale și creșterea rezilienței naționale în fața dezastrelor. În același timp, ar demonstra angajamentul Republicii Moldova în domeniul siguranței publice și pregătirea sa pentru a răspunde provocărilor secolului al XXI-lea în domeniul protecției civile.

99. Ministerul Afacerilor Interne, prin implementarea prezentului Program, își propune crearea unui sistem de avertizare publică modern și fiabil, care să asigure un grad înalt de siguranță și performanță și care să tindă spre o rată de acoperire de 80 % a populației, utilizând în acesta toate mediile și tehnologiile disponibile (rețele de comunicații mobile, radiodifuziune și TV, sirene electronice etc.).

100. În acest sens, pe parcursul anului 2024, ISGU, în cadrul proiectului „MD-ALERT-STUDY”, finanțat de UE, a elaborat Studiul de fezabilitate și documentația conexă pentru implementarea în Republica Moldova a Sistemului de avertizare publică „MD-ALERT”, un sistem conform standardelor UE, similar celor implementate în țările membre UE. Astfel, datorită proiectului „MD-ALERT-STUDY”, pentru prima dată, Republica Moldova dispune de un studiu de fezabilitate cuprinzător, care definește o cale realistă și aplicabilă pentru instituirea unui sistem național de avertizare publică. Totodată, acest proiect acoperă un gol instituțional major, oferind autorităților instrumentele și înțelegerea necesară pentru a avansa către implementare. În prezent dispunem de un studiu de fezabilitate validat, o estimare de costuri, un cadru tehnic și operațional definit și o foaie de parcurs clară pentru implementare.

101. Soluția optimă identificată pentru Sistemul de avertizare publică „MD-ALERT” se bazează pe o platformă integrată, care permite diseminarea mesajelor de avertizare simultan prin mai multe canale (*Cell Broadcast*, aplicație mobilă de avertizare, sirene electronice/digitale, TV și radiodifuziune). Această platformă este una modulară și scalabilă, fapt care va permite adăugarea treptată a canalelor de avertizare, începând cu unul sau două canale de bază, care vor fi suplimentare ulterior cu altele, în funcție de sursele financiare disponibile în acest scop, asigurând, astfel, o acoperire și o incluziune maximă a teritoriului și a populației țării.

102. Crearea Sistemului de avertizare publică „MD-ALERT” este planificată pentru perioada anilor 2026-2027 și se va efectua prin intermediul Proiectului de susținere a managementului riscurilor de dezastre și rezilienței Republicii Moldova, care se realizează în baza Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, adoptat prin Legea nr. 67/2025).

103. De menționat că suma alocată/disponibilă pentru această etapă (5 milioane de dolari SUA) va permite implementarea sistemului cu funcționalul și canalele de avertizare de bază (*Cell Broadcast* și aplicația mobilă de avertizare).

**Accesul la Sistemul de avertizare publică „MD-ALERT”
și satisfacția utilizatorilor (indicatori din Proiectul de susținere a
managementului riscurilor de dezastre și rezilienței Republicii Moldova)**

Indicatorii intermediari	Unitatea de măsură	Valoarea de referință (septembrie 2024)	Ținta (până în septembrie 2029)
Ponderea beneficiarilor care utilizează noul sistem de avertizare publică pe telefon mobil (multihazard) și raportează satisfacție	Procent (%)	0	80
Numărul de femei care au acces și utilizează noul sistem de avertizare publică	Număr	0	750 000

104. Totodată, implementarea acestui sistem trebuie să fie însoțită de elaborarea și aprobarea unui cadru normativ cuprinzător, care să definească explicit rolurile și responsabilitățile tuturor entităților implicate, stabilind fundamentul pentru dezvoltarea procedurilor standard de operare și a ghidurilor privind gestionarea și transmiterea avertizărilor.

105. Astfel, lipsa unui sistem național de avertizare publică eficient expune în mod direct populația Republicii Moldova la riscuri majore în cazul producerii dezastrelor, limitând capacitatea autorităților de a asigura un răspuns rapid, coordonat și bine informat. În contextul creșterii frecvenței fenomenelor extreme, al exigențelor europene și al angajamentelor asumate ca țară candidat pentru aderarea la UE, implementarea Sistemului de avertizare publică „MD-ALERT” devine o necesitate strategică.

106. Experiența pozitivă a statelor europene demonstrează că investițiile în avertizarea publică salvează vieți și reduc pierderile materiale. În plus, evoluția tehnologiilor mobile și gradul ridicat de utilizare a acestora în Republica Moldova reprezintă o oportunitate unică pentru integrarea unor soluții eficiente și accesibile populației.

107. Dacă Sistemul de avertizare publică „MD-ALERT” nu va fi implementat în perioada planificată 2026-2027, Republica Moldova va rămâne dependentă de mijloacele tradiționale și ineficiente de avertizare, ceea ce va continua să expună populația la riscuri mari și la pierderi semnificative. În lipsa unei platforme integrate și a interoperabilității cu sistemele europene, decalajul față de standardele UE va persista, iar încrederea cetățenilor în instituțiile responsabile de protecția civilă va fi afectată. În schimb, aplicarea planului existent, sprijinit de finanțarea internațională și de alinierea la Directiva (UE) 2018/1972 de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice (reformare), va permite atingerea unui grad de acoperire de 80% a populației și va transforma avertizarea publică dintr-un proces reactiv în unul proactiv și inteligent, reducând impactul dezastrelor asupra comunităților.

108. Degradarea continuă a parcului de autospeciale al IGSU din cauza finanțării insuficiente și a lipsei unei strategii coerente de modernizare

Parcul de autospeciale al IGSU se află într-o stare avansată de degradare, ceea ce compromite în mod direct capacitatea instituției de a răspunde prompt și eficient la dezastre. În prezent, mai puțin de 10% dintre autospeciile de bază se încadrează în termenele de exploatare stabilite prin actele normative, iar durata medie de utilizare depășește cu mult limitele admise, ajungând la aproximativ 30-40 de ani. Durata medie de utilizare a autospeciilor de bază ale IGSU constituie în prezent 29,7 ani (figura 17).

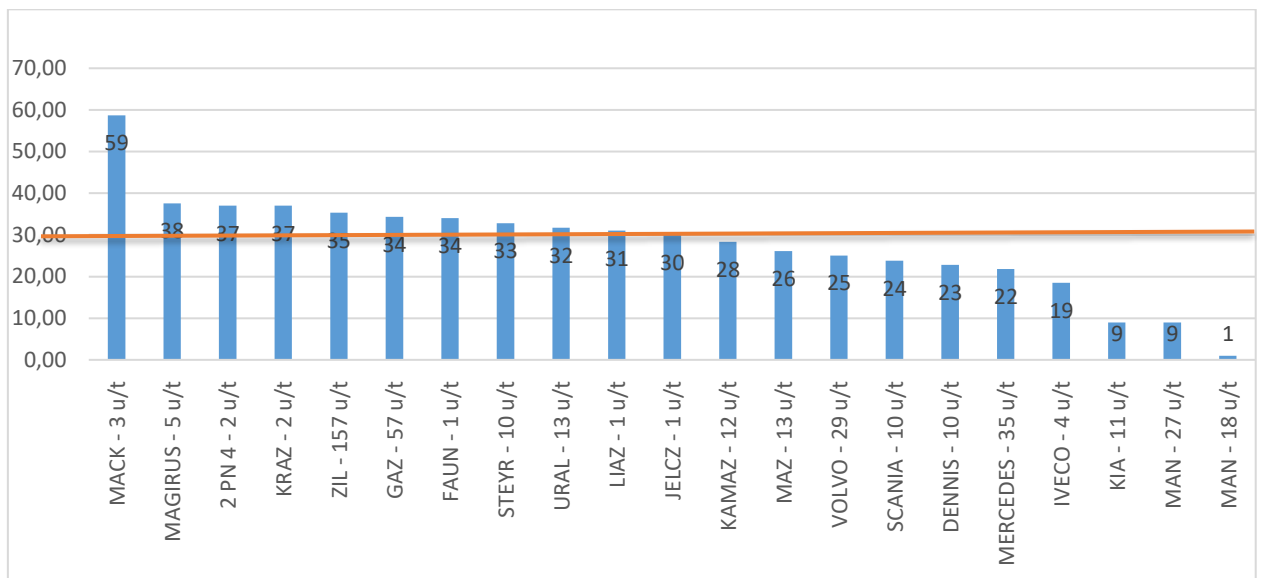

Figura 17. Disponibilul de autospeciale de intervenție al IGSU

109. Această situație este determinată de:

109.1. finanțarea insuficientă și lipsa unei strategii naționale coerente de modernizare și de înnoire a parcului de autospeciale;

109.2. dependența de donații externe și de proiecte punctuale, care au generat o flotă eterogenă, cu dotări neuniforme și incompatibile;

109.3. absența unei planificări pe termen lung pentru standardizarea echipamentelor și alocarea constantă a resurselor bugetare;

109.4. infrastructura rutieră deficitară și amplasarea neuniformă a unităților de salvatori și pompieri, care agravează timpii de răspuns.

110. Autospeciile de intervenție din dotarea IGSU constituie în proporție de 43 % tehnică moștenită din fosta Uniune a Republicilor Sovietice Socialiste, 36 % provin din donații oferite de către asociațiile de pompieri voluntari de peste hotare, 7 % – din proiecte, 7 % – din subdiviziunile MAI, 7 % – din bugetul de stat (2006-2025). Din numărul total de autospeciale, doar 14 % sunt cu termen de exploatare valabil (figura 18).

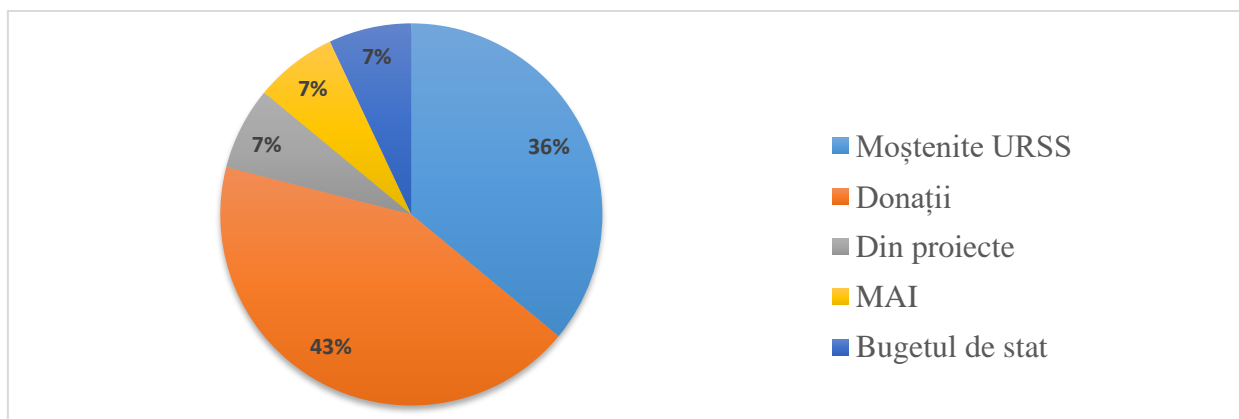

Figura 18. Originea autospeciălelor din dotarea IGSU

111. În parcul auto al IGSU se înregistrează 672 de unități tehnice și doar 258 de unități reprezintă autospeciăle de bază destinate exclusiv intervențiilor la dezastre, dintre care mai puțin de 10 % corespund termenelor de exploatare, conform Hotărârii Guvernului nr. 941/2020 cu privire la aprobarea Catalogului mijloacelor fixe.

112. Cu toate că numărul unităților de transport din gestiunea IGSU pare a fi unul substanțial, această impresie este redusă de minimum doi factori: vârsta autospeciălelor și gradul de dotare. Astfel, în conformitate cu normele aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 941/2020 cu privire la aprobarea Catalogului mijloacelor fixe, durata de funcționare utilă a unei autospeciăle este de 5-8 ani.

113. În anul 2023 au fost înregistrate 458 de cazuri de scoatere din servanul de luptă a tehnicii din dotare, dintre care 267 de cazuri – din cauza defecțiunilor produse pe parcursul serviciului, 57 de cazuri – pentru efectuarea lucrărilor de reparație planificate, 42 de cazuri – din cauza defecțiunilor produse în timpul acțiunilor de intervenție și 60 de cazuri – din motivul defecțiunilor produse în timpul deplasării spre/de la intervenție.

114. În anul 2024 au fost înregistrate 484 de cazuri de scoatere din servanul de luptă a tehnicii din dotare, dintre care 316 cazuri – din cauza defecțiunilor produse, iar 79 de cazuri – pentru deservirea unităților tehnice. Defecțiunile produse au avut loc: pe parcursul serviciului – 222 de cazuri, din motivul defecțiunilor produse în timpul deplasării spre/de la intervenții – 66 de cazuri și în timpul intervențiilor – 28 de cazuri.

115. Luând în considerare aceste date, se constată că aproximativ 30 % din totalul defecțiunilor înregistrate la autospeciălele de intervenție ale IGSU survin în timpul deplasării către sau de la locul misiunii, precum și pe parcursul desfășurării intervențiilor operative, ceea ce generează riscuri semnificative privind eficiența și siguranța intervențiilor. Astfel de defecțiuni pot duce la întârzieri critice în acordarea ajutorului, pot compromite integritatea echipajelor implicate și pot afecta capacitatea de reacție, punând în pericol vieți omenești și agravând pagubele materiale.

116. Aspectul menționat este influențat de vârsta medie a autospecialelor de intervenție.

117. Datele statistice privind cazurile de defectare a tehnicii din dotare pe parcursul anilor 2020- 2024 sunt prezentate în figura 19.

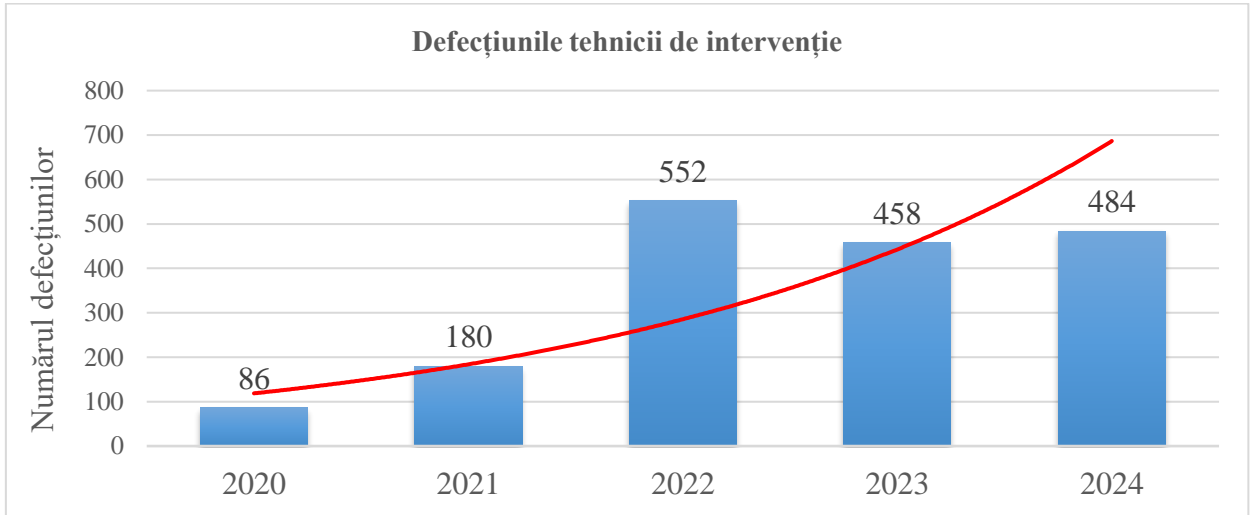
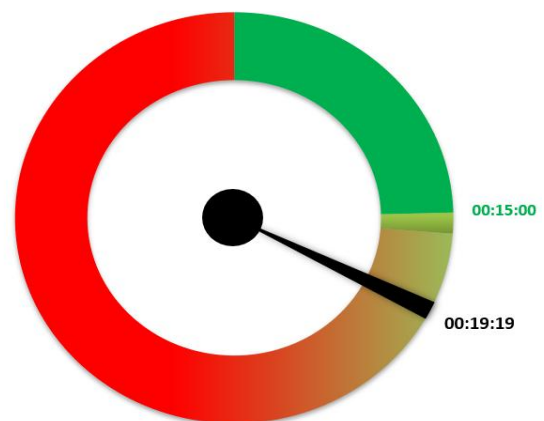

Figura 19. Defecțiunile tehnicii de intervenție

118. De asemenea, dat fiind faptul că donațiile provin din diverse surse, autospecialele sunt de modele diferite, având dotări, conexiuni și racorduri neuniforme și incompatibile. Acest fapt cauzează impedimente în desfășurarea intervențiilor generate de neconformitățile echipamentelor și accesoriilor, mai ales în cazul intervențiilor de complexitate mare, când intervin câteva subdiviziuni simultan.

119. Degradarea continuă a tehnicii de intervenție generează un risc major pentru siguranța echipajelor și a populației. Defecțiunile frecvente în timpul misiunilor sau a deplasărilor cresc semnificativ timpul de răspuns, care, în anul 2024, a atins o medie de peste 19 minute, depășind standardele europene și obiectivul național de 15 minute. Acest decalaj reduce eficiența intervențiilor, crește numărul victimelor și al pagubelor materiale, precum și menține Republica Moldova mult sub standardele europene de reziliență și protecție civilă.

120. În figura 20 este reprezentat graficul care atestă o creștere a timpului de răspuns de la 18 min. 30 sec. în anul 2019 la 19 min. 19 sec. în anul 2024, cauzele principale fiind majorarea ratei defecțiunilor tehnicii de intervenție cu 350 %, din

care o pondere de 50 % îi aparține tehnicii de producție sovietică, amplasarea neuniformă a unităților/posturilor de salvatori și pompieri pe teritoriul țării și starea infrastructurii rutiere, în special în localitățile rurale.

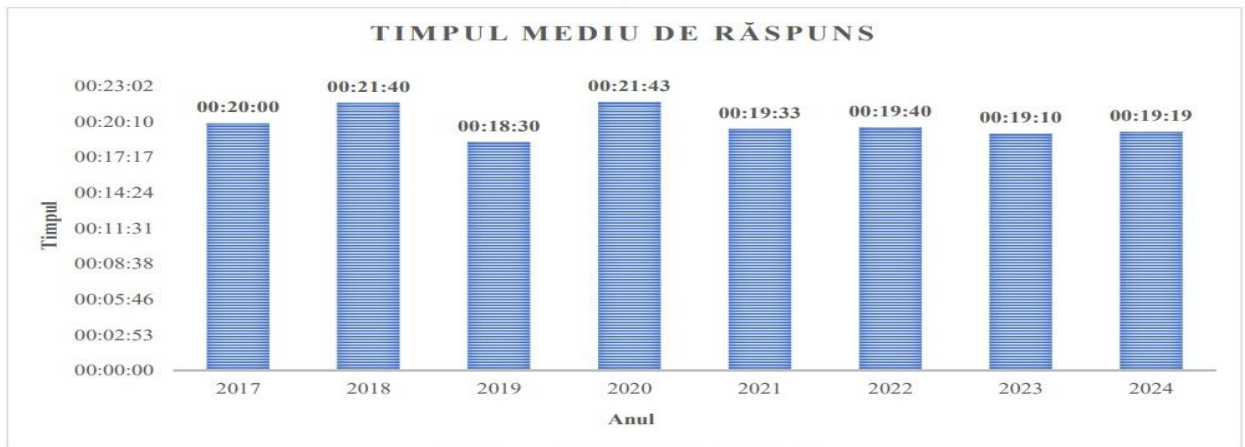

Figura 20. Timpul mediu de răspuns al subdiviziunilor IGSU

121. În ceea ce privește localitățile urbane, în special municipiul Chișinău, factorii ce cresc timpul de răspuns al echipelor de intervenție sunt:

121.1. parcarea neregulamentară a automobilelor în curțile blocurilor și pe partea carosabilă;

121.2. accesul limitat al autospecialelor de intervenție în curțile blocurilor din cauza căilor de acces înguste și a construcțiilor amplasate haotic;

121.3. imposibilitatea extinderii atât a elevatorului cu braț cotit, cât și a autoscărilor mecanice.

122. În localitățile rurale, timpul de răspuns este influențat de următorii factori:

122.1. distanța și calitatea drumurilor regionale și locale sau, în unele situații, lipsa acestora (infrastructura);

122.2. lipsa indicatorilor cu denumirea străzilor și a numerelor în sectorul locativ;

122.3. defecțiunile tehnicii de intervenție în timpul deplasărilor.

123. Un aspect important în dezvoltarea capacităților de intervenție a fost proiectul „Îmbunătățirea echipamentelor de prevenire a incendiilor”, în baza Acordului de grant, în valoare de 15 milioane de euro, semnat între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei la data de 26 noiembrie 2021, prin care IGSU a fost dotat cu 10 autoscări și 9 autospeciale de intervenție la incendii și descarcerare. De asemenea, efectivul subdiviziunilor în care au fost repartizate a fost instruit privind utilizarea acestora. Totuși, dotările menționate nu acoperă necesitățile privind tehnica de intervenție necesară conform normelor de dotare.

124. Prioritizarea măsurilor privind consolidarea bazei tehnico-materiale trebuie să devină un obiectiv important în efortul de dezvoltare a capacității de

intervenție a IGSU. În caz contrar, implicările de natură juridică și instituțională, menite să îmbunătățească calitatea serviciilor acordate, devin ineficiente, iar IGSU nu-și poate îndeplini misiunea de bază – răspunsul prompt și eficient la apelurile de urgență ale cetățenilor, fapt ce va genera o creștere exponențială a numărului de victime și pagube materiale.

125. Analiza detaliată a stării actuale a parcului de autospeciale al IGSU evidențiază o problemă sistemică profundă, generată de subfinanțare, de vechimea excesivă a tehnicii și de diversitatea neuniformă a echipamentelor, aspecte care afectează în mod direct eficiența, siguranța și promptitudinea intervențiilor.

126. Capacitatea de intervenție a IGSU este compromisă de lipsa echipamentelor moderne și funcționale. În pofida unor proiecte punctuale, cum este grantul de 15 milioane de euro oferit de Guvernul Japoniei în anul 2021 pentru dotarea cu 19 autospeciale moderne (autoscări și autospeciale de intervenție), necesarul rămâne critic și neacoperit. Fără o strategie națională de reînnoire sistematică a parcului de autospeciale și fără investiții constante, IGSU nu își poate îndeplini misiunea de bază – de a răspunde prompt și eficient solicitărilor de urgență.

127. Experiențele recente arată că proiectele externe pot aduce îmbunătățiri semnificative, însă acestea sunt insuficiente și fragmentate. Este evident că doar o finanțare națională predictibilă, asigurată de standardizare și uniformizare a echipamentelor, poate garanta o bază tehnico-materială adecvată pentru IGSU.

128. Dacă nu se vor întreprinde măsuri de modernizare, degradarea continuă a parcului auto va duce la creșterea timpului de răspuns, la reducerea siguranței echipajelor, la creșterea numărului de victime și la amplificarea pagubelor materiale în urma dezastrelor. Lipsa unei strategii de uniformizare va perpetua problemele de incompatibilitate între echipamente, iar presiunea pe resursele logistice și umane va continua să se intensifice. În acest scenariu, Republica Moldova va rămâne mult sub standardele europene de intervenție și reziliență, cu consecințe majore asupra securității naționale și a încrederii cetățenilor în capacitatea statului de a-i proteja.

129. Amplasarea neuniformă și insuficientă a unităților de salvatori și pompieri duce la timpi de răspuns peste standardele acceptate, ceea ce reduce eficiența intervențiilor și sporește vulnerabilitatea populației

Amplasarea actuală a unităților de salvatori și pompieri este neuniformă și insuficientă, ceea ce determină timpul de răspuns care depășește standardele internaționale și reduce eficiența intervențiilor. Această situație sporește vulnerabilitatea populației, în special în zonele rurale, unde distanțele mari și lipsa resurselor locale de autoapărare generează riscuri majore pentru vieți omenești și bunuri materiale.

130. Actuala dispunere teritorială a unităților de intervenție este fundamentată pe logica administrativ-teritorială tradițională, nu pe analize integrate de risc și

accesibilitate. Astfel, în fiecare raion sau sector (pentru municipiul Chișinău) funcționează o subdiviziune de bază, dar această organizare nu reflectă realitățile privind densitatea populației, distribuția geografică a riscurilor și infrastructura rutieră.

131. În plus, constrângerile bugetare cronice direcționează aproape 80 % din resursele alocate spre cheltuieli de personal, în detrimentul investițiilor în dezvoltarea infrastructurii, dotarea tehnică și extinderea rețelei teritoriale. Programul de consolidare a serviciului salvatori și pompieri în localitățile rurale ale Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 202/2013, care prevedea constituirea a 114 posturi teritoriale de salvatori și pompieri până în 2020, a fost implementat doar parțial. În lipsa unei politici succesoare și a finanțării necesare, în anul 2024 au fost funcționale doar 70 de posturi teritoriale și 21 de posturi de voluntari, ceea ce relevă o acoperire națională insuficientă.

132. Această situație determină timpul de răspuns mult peste standardele internaționale. În zonele urbane, distanța medie de intervenție este de 3-10 km, dar în mediul rural aceasta poate depăși 40 km, așa cum este în cazul Direcției regionale situații excepționale Căușeni. Astfel, pentru localitățile aflate la peste 20 km de o unitate operațională, timpul de reacție ajunge frecvent la 30 de minute – dublu față de nivelul optim recunoscut în UE (8-15 minute). Întârzierea intervenției duce pierderi de vieți omenești, la extinderea pagubelor materiale și vulnerabilizarea sporită a comunităților rurale, unde resursele de autoapărare sunt limitate. În plus, dependența de partenerii externi pentru construirea sau modernizarea remizelor a dus la o dezvoltare fragmentată, lipsită de coerență strategică.

133. Rețeaua actuală de unități de intervenție nu răspunde exigențelor unui sistem modern al protecției civile. În absența unei planificări bazate pe densitatea populației, riscurile identificate și accesibilitatea teritorială, dispunerea existentă rămâne ineficientă și dezechilibrată. Lipsa unui cadru de finanțare adecvat, împreună cu implementarea incompletă a programelor anterioare, accentuează vulnerabilitatea comunităților rurale și reduce nivelul general de reziliență.

134. Dacă situația actuală persistă, timpul de răspuns va continua să depășească limitele acceptabile, iar populația din zonele rurale va rămâne expusă riscurilor majore, cu pierderi umane și materiale în creștere, iar presiunea asupra subunităților de intervenție existente va crește. Aceasta va compromite obiectivele naționale de securitate civilă și va afecta imaginea și încrederea în capacitatea statului de a asigura protecția cetățenilor.

135. Capacitatea limitată de intervenție a statului cu bunuri materiale pentru protecția populației și a teritoriului în caz de dezastre

În scopul asigurării intervenției operative a statului pentru protecția populației și a teritoriului, al asigurării funcționării stabile a economiei naționale și a apărării țării în caz de dezastre, de apariție a unor fenomene sociale sau economice, al

atentatelor teroriste, în scopul acordării ajutorului umanitar și al contribuției la stabilitate în sectoarele economiei naționale în cazul apariției unor disfuncționalități, sunt create rezervele de stat și de mobilizare.

136. În conformitate cu Legea nr. 104/2020 cu privire la rezervele de stat și de mobilizare, rezervele de stat sunt un fond special de bunuri materiale, preponderent cu destinație civilă, creat la depozitele ARM și ale agenților economici în scopul asigurării necesităților de mobilizare pe timp de asediu și de război, al intervenirii operative a statului pentru protecția populației și a teritoriului, pentru asigurarea funcționării stabile a economiei naționale și apărării țării la dezastre, în cazul apariției unor fenomene sociale sau economice, atentatelor teroriste, precum și în scopul acordării ajutorului umanitar și al contribuției la stabilitate în sectoarele economiei naționale în cazul apariției unor disfuncționalități. Rezervele de mobilizare sunt stocuri de bunuri materiale cu destinație specială, create în scopul organizării apărării țării, doar la depozitele ARM și ale instituțiilor publice cu atribuții în domeniul pregătirii de mobilizare și al mobilizării țării. Rolul principal în acest domeniu îi revine ARM.

137. Eficiența intervenției statului pentru protecția populației și a teritoriului în cazul situațiilor de urgență sau a celor excepționale, realizată prin eliberarea unor bunuri din rezervele de stat și de mobilizare, este periclitată de nivelul de completare cu anumite bunuri necesare pentru lichidarea consecințelor dezastrelor, precum și de prezența unor bunuri moral învechite. Totodată, se atestă necesitatea continuă a îmbunătățirii condițiilor de păstrare, a extinderii spectrului de bunuri pentru a fi păstrate în spațiile de depozitare ale autorității responsabile.

138. În acest sens, ar fi necesară continuarea completării rezervelor de stat și de mobilizare, demarată începând cu anul 2022, cu anumite bunuri destinate pentru lichidarea consecințelor dezastrelor, precum și pentru sporirea eficienței infrastructurii de păstrare a autorității responsabile.

139. Este de menționat că, până în anul 2022, completarea stocurilor rezervelor cu bunuri materiale a fost destul de deficitară, finanțarea fiind efectuată în mare parte din mijloacele financiare alocate din bugetul de stat ca urmare a eliberării bunurilor pentru înlăturarea consecințelor calamităților naturale, în limitele mijloacelor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală.

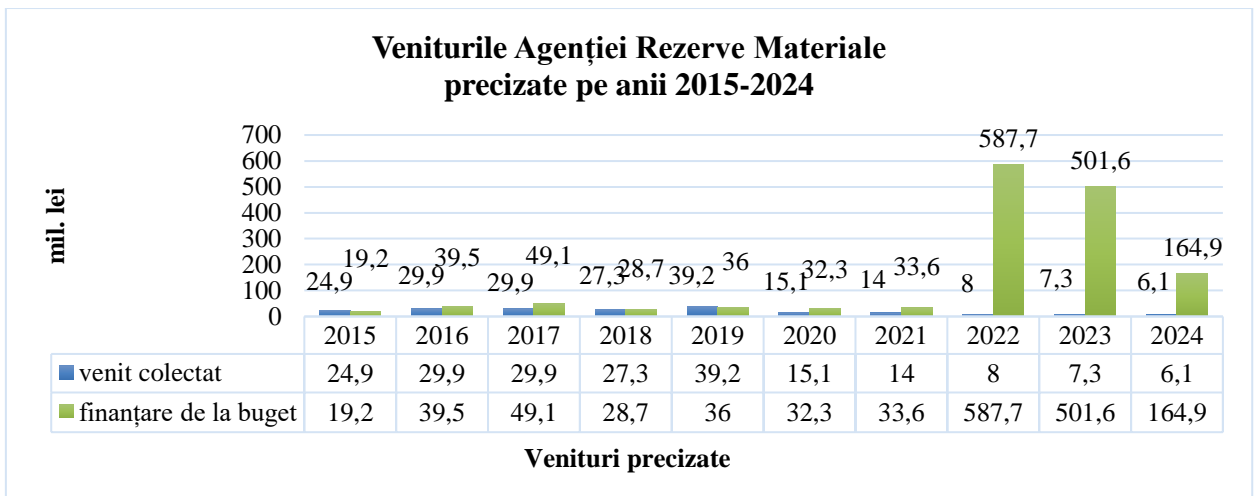
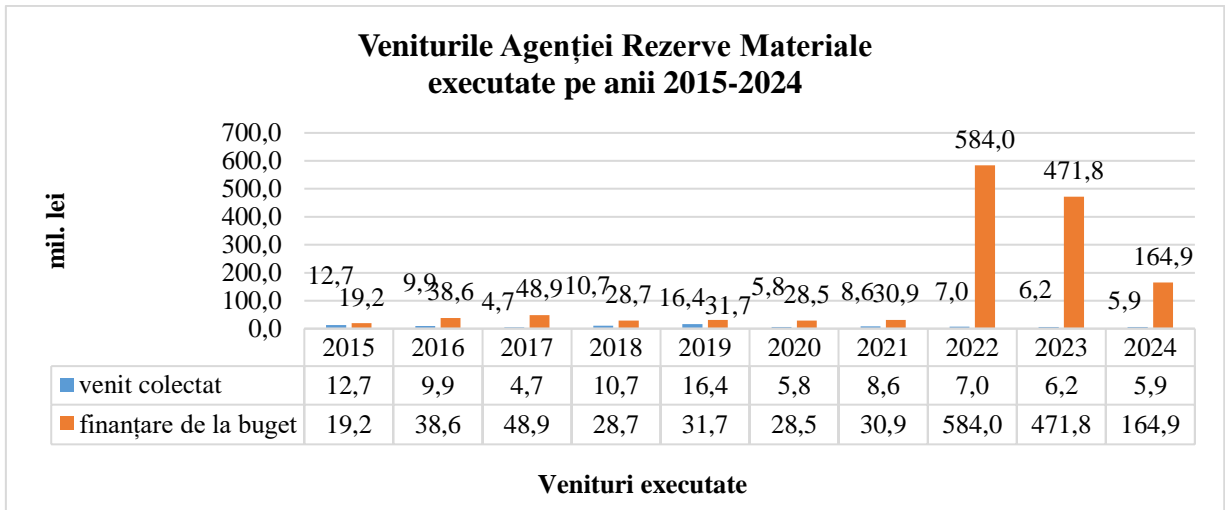

Figura 21. Veniturile ARM precizate și executate pe anii 2015-2024

140. Creșterea graduală a nivelului de completare a stocurilor din rezervele de stat și de mobilizare, împreună cu modernizarea depozitelor ARM, reprezintă un demers esențial pentru a consolida reziliența și securitatea națională.

141. Rezervele de bunuri materiale ajustate la cerințele actuale permit un răspuns rapid și coordonat la dezastre. Dacă statul dispune deja de alimente, medicamente, combustibili, echipamente de protecție și materiale critice, timpul dintre apariția crizei și intervenția efectivă se reduce de la zile sau săptămâni la ore. Aceasta salvează vieți, protejează infrastructura esențială și limitează costurile sociale.

142. Completarea treptată a stocurilor diminuează dependența de importuri într-un context geopolitic imprevizibil. Evenimentele recente au demonstrat că piața globală poate fi afectată de sancțiuni, interdicții de export sau blocaje portuare peste noapte. Un nivel optim de bunuri în rezerve garantează continuitatea producției

industriale și a serviciilor publice chiar și atunci când lanțurile externe de aprovizionare se întrerup.

143. Modernizarea infrastructurii de depozitare este la fel de importantă ca și volumul stocurilor. Depozitele bine echipate, cu condiții de temperatură controlată, umiditate și securitate, reduc pierderile cauzate de degradare sau de furt și permit o distribuție rapidă către zonele afectate. Digitalizarea gestiunii – inventariere în timp real și trasabilitate completă – asigură rotația corectă a stocurilor și respectarea standardelor sanitare, de mediu și de securitate.

144. Din perspectivă financiară, investiția în rezerve și infrastructură este mai puțin costisitoare decât reacțiile ad-hoc la criză. Achizițiile planificate în tranșe, pe baza unei strategii multianuale, se pot negocia la prețuri avantajoase, evitând supracosturile „la urgență”. În plus, statul poate interveni pe piață, eliberând cantități limitate din stocuri pentru a tempera creșterile bruște de preț la alimente, combustibili ori materiale critice, protejând astfel atât consumatorii, cât și bugetul public.

145. Împrospătarea periodică a rezervelor și adaptarea la noi riscuri – de la securitate cibernetică la schimbări climatice – sunt condiții pentru a rămâne în conformitate cu necesitățile statului.

146. O infrastructură solidă de rezerve transmite populației și partenerilor externi mesajul că statul este pregătit să gestioneze crizele. Această încredere publică reduce comportamentele speculative, stabilizează piețele interne și întărește credibilitatea instituțiilor.

147. Creșterea graduală a stocurilor din rezervele de stat și de mobilizare și dezvoltarea infrastructurii ARM constituie o investiție strategică în securitatea națională, stabilitatea economică și protecția cetățenilor. Costurile inițiale se amortizează prin evitarea cheltuielilor mult mai mari pe care le-ar genera lipsa de pregătire în fața unei crize majore.

148. Având în vedere funcțiile de bază ale ARM de a crea, a acumula, a completa, a păstra și a elibera bunurile materiale din rezervele de stat și de mobilizare, se constată că ARM are o capacitate limitată de depozitare a acestor bunuri în spațiile proprii. În acest sens, unul dintre obiectivele strategice care se propune a fi atins prin implementarea prezentului Program este dezvoltarea infrastructurii ARM, care ar permite realizarea misiunii acesteia, precum și creșterea graduală a nivelului de completare a stocurilor din rezervele de stat și de mobilizare.

149. Serviciul Mobil de Urgență, Reanimare și Descarcerare (SMURD) nefuncțional

În pofida investițiilor europene și a celor naționale substanțiale, precum și a instruirii personalului, Serviciul Mobil de Urgență, Reanimare și Descarcerare

(în continuare – *SMURD*) nu funcționează conform scopului pentru care a fost creat. Lipsa integrării acestuia în sistemul național de asistență medicală de urgență face ca acest mecanism strategic să rămână, în mare parte, nefuncțional.

150. Problema are la bază deficiențe juridice și instituționale. Deși în anul 2014 au fost semnate acorduri și protocoale de cooperare între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României, respectiv între Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Sănătății, cadrul normativ național nu a fost ajustat corespunzător. Legea nr. 411/1995 privind ocrotirea sănătății stabilește responsabilitatea pentru sistemul de urgență exclusiv în sarcina Ministerului Sănătății, fără a prevedea un serviciu mixt cu atribuții partajate.

151. În plus, după lansarea Serviciului Național Unic pentru Apeluri de Urgență 112, colaborarea dintre echipajele SMURD și cele ale Centrului Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească (CNAMUP) a fost sistată, ceea ce a accentuat izolarea funcțională a SMURD. În lipsa unui mecanism juridic clar, serviciul este perceput eronat ca aparținând exclusiv IGSU, iar echipajele SMURD nu participă în mod real la intervențiile medicale prespitalicești.

152. Această disfuncționalitate are consecințe multiple:

152.1. pentru populație – timpul de răspuns la urgențe rămâne ridicat;

152.2. pentru personal – paramedicii instruiți își pierd competențele și deprinderile, iar autospecialele și echipamentele riscă să degradeze prin stagnare;

152.3. pentru stat – imaginea Republicii Moldova în fața partenerilor europeni și internaționali este afectată, în condițiile în care investițiile în proiectele SMURD 1 și SMURD 2 (în valoare totală de peste 5 milioane de euro) sunt subutilizate;

152.4. pentru cooperarea internațională – sustenabilitatea proiectelor transfrontaliere este pusă în pericol, ceea ce poate compromite angajamentele asumate față de România, față de Uniunea Europeană și față de alți donatori.

153. Datele statistice confirmă amploarea situației, numărul intervențiilor SMURD a scăzut de la 5 503 intervenții în 2016 la doar 13 intervenții în 2024 – o reducere de peste 99 %, care reflectă stagnarea aproape totală a funcționalității acestuia.

154. Situația actuală a SMURD împiedică utilizarea unui mecanism vital pentru siguranța populației, iar în lipsa unei intervenții coordonate și a modificării cadrului normativ, serviciul riscă să devină irelevant, în pofida resurselor investite și a rezultatelor obținute în faza inițială.

155. Este necesară adoptarea urgentă a unui concept național clar pentru SMURD, prin care acesta să fie recunoscut ca serviciu public integrat, cu atribuții partajate între Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Sănătății. Această reformă trebuie să includă revizuirea legislației din domeniu, în special a Legii ocrotirii

sănătății nr. 411/1995, și aplicarea Hotărârii Guvernului nr. 994/2014 cu privire la aprobarea Planului de implementare a Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind ajutorul reciproc pentru intervențiile transfrontaliere în caz de urgențe medicale, pentru a crea un cadru juridic și operațional unitar.

156. Integrarea SMURD ca serviciu mixt și funcțional ar putea transforma această capacitate într-un pilon esențial al sistemului național de urgență, capabil să reducă timpul de reacție, să salveze vieți și să consolideze reziliența națională în fața situațiilor critice.

157. Capacități de expertizare subdezvoltate

Republica Moldova se confruntă cu lipsa unui sistem național dezvoltat și acreditat de expertizare a materialelor și a produselor de construcție din punctul de vedere al securității la incendiu. Laboratorul experimental antiincendiar din cadrul IGSU reprezintă singura structură de profil care funcționează cu dotări insuficiente, fără acreditare conform standardelor europene și fără resurse necesare pentru a răspunde cerințelor moderne ale sectorului construcțiilor.

158. Principalele cauze care determină această situație sunt lipsa unui sistem național acreditat de testare și clasificare a materialelor de construcție conform standardelor europene, dotarea insuficientă și depășită tehnologic a unicului laborator experimental antiincendiar existent, lipsa resurselor financiare și umane pentru instruirea și acreditarea specialiștilor. La fel, absența unui cadru normativ modernizat care să recunoască și să valorifice rezultatele expertizei la nivel european și judiciar, precum și implementarea incompletă a măsurilor de integritate și digitalizare afectează credibilitatea și trasabilitatea activităților de expertizare.

159. Odată cu modernizarea proceselor tehnologice în construcții, a survenit tendința utilizării unei game variate de materiale și produse noi de construcție cu caracteristici tehnice incendiare diferite.

160. Conceptul european privind reacția la foc este mult mai vast decât abordarea națională a problematicii caracterizată prin combustibilitate, aducând o serie de elemente noi, cum ar fi fluxul de căldură degajat, emisia de fum și gaze fierbinți (s1, s2 sau s3), formarea picăturilor în timpul arderii sau elemente cu privire la propagarea flăcărilor (d1, d2 sau d3), asigurându-se astfel o caracterizare mult mai exactă a contribuției unui produs pentru construcții la inițierea și dezvoltarea unui incendiu.

161. Clasele bazate pe performanță de reacție la foc a produselor se stabilesc drept clase pentru cerința esențială „Securitatea la incendiu”, prin intermediul lor fiind exprimate nivelurile la care se pot situa cerințele de performanță pentru produsele încorporate în construcții din punctul de vedere al securității la incendiu a construcțiilor.

162. Sistemul de clase de reacție la foc este stabilit în Regulamentul (UE) nr. 305/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2011 de stabilire a unor condiții armonizate pentru comercializarea produselor pentru construcții și de abrogare a Directivei 89/106/CEE a Consiliului. Clasele de reacție la foc sunt reglementate de Decizia nr. 00/147/CEE din 8 februarie 2000 referitoare la clasificarea performanțelor de reacție la foc a produselor pentru construcții.

163. În prezent, în Republica Moldova nu există instituții/laboratoare acreditate în domeniul stabilirii criteriilor de siguranță la foc a materialelor și a produselor pentru construcții conform standardelor europene.

164. Ținând cont de prevederile pct. 34 din Hotărârea Guvernului nr. 743/2024 cu privire la asigurarea calității în construcții, sunt necesare pregătirea specialiștilor atestați în construcții pe domeniul 34.6 măsuri de asigurare a securității contra incendiilor și dotarea Laboratorului experimental antiincendiar cu echipamentul și utilajul necesar încercărilor pentru asigurarea cerinței nr. 2 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

165. Având în vedere că Laboratorul experimental antiincendiar al Direcției generale prevenție a IGSU reprezintă unicul laborator de profil în Republica Moldova, se impun organizarea și desfășurarea instruirilor calificate a angajaților Laboratorului menționat mai sus, în vederea creșterii și a îmbunătățirii capacităților de cunoaștere a metodelor de stabilire a criteriilor de siguranță la foc a materialelor și produselor de construcții, cu ulterioara atestare și acreditare a acestora (5 angajați), dotarea cu echipamente/mijloace performante și spații pentru asigurarea desfășurării încercărilor, în condiții ambientale prevăzute de standardele în domeniu, asigurând astfel precizia necesară, succesivitatea, integritatea încercărilor și a măsurărilor efectuate în conformitate cu standardul SM SR EN ISO/CEI 17025:2006.

166. Laboratorul experimental antiincendiar (cu statut de secție) din cadrul Direcției generale prevenție a IGSU își desfășoară activitatea de cercetare a cazurilor de incendiu pe întreg teritoriul Republicii Moldova, în temeiul art. 23¹ lit. g) din Legea nr. 267/1994 privind apărarea împotriva incendiilor, al pct. 11 subpct. 14 din Hotărârea Guvernului nr. 137/2019 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General pentru Situații de Urgență și al pct. 27-51 din Regulamentul privind organizarea și realizarea acțiunilor de prevenire, aprobat prin Ordinul șefului Inspectoratului General pentru Situații de Urgență nr. 98/2021. Sarcina de bază în procesul cercetării cazurilor de incendiu este determinarea focarului/focarelor, stabilirea cauzei precum și a încălcărilor reglementărilor de apărare împotriva incendiului care au dus la izbucnirea și dezvoltarea incendiului.

167. În conformitate cu prevederile art. 358 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, încălcările stabilite constituie contravenții, iar

conform prevederilor art. 296 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, constituie infracțiuni. Prevederile menționate prezumă participarea angajaților IGSU în comun cu organele de drept la acțiunile de cercetare a incendiului în vederea stabilirii adevărului.

168. Este de menționat faptul că incendiile cercetate de către angajații laboratorului experimental antiincendiar sunt acele care s-au produs și s-au dezvoltat în circumstanțe obscure, pentru elucidarea cărora este necesară efectuarea unor acțiuni operative și tehnice care necesită utilizarea și aplicarea unor procedee și mijloace speciale, în scopul identificării, examinării și aprecierii amprentei incendiului, a urmelor și altor mijloace materiale de probă.

169. În acest context, doar cu ajutorul echipamentelor și a mijloacelor speciale certificate se pot înainta concluzii veridice și argumentate, care pot servi drept probă juridică în instanțele de judecată, precum și în identificarea persoanelor care au legătură cauzală cu producerea incendiului.

170. În așa mod, în conformitate cu prevederile art. 65 din Legea nr. 68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, se propune elaborarea programelor de pregătire și acreditare a experților în domeniul protecției civile, cu dotarea necesară Laboratorului experimental antiincendiar.

171. Pentru dezvoltarea Laboratorului experimental antiincendiar, este esențială stabilirea unor măsuri anticorupție strategice, precum adoptarea unui cod de etică, mecanisme de sesizare anonime, reguli clare privind conflictele de interese și digitalizarea proceselor pentru trasabilitate. Acestea reduc vulnerabilitățile și cresc încrederea publică în instituții.

172. În acest context, modernizarea continuă a sectorului construcțiilor și diversificarea materialelor utilizate impun actualizarea și consolidarea sistemului național de evaluare a securității la incendiu.

173. Laboratorul experimental antiincendiar al IGSU, fiind singura entitate specializată în acest domeniu, necesită investiții urgente în echipamente moderne, spații conforme și formarea profesională a personalului, pentru a-și putea asuma rolul de structură tehnico-științifică acreditată. În paralel, este necesară elaborarea unui cadru normativ care să permită recunoașterea activității acestuia în contextul cerințelor europene și al sistemului judiciar.

174. De asemenea, pentru îmbunătățirea activității de cercetare a incendiilor și pentru garantarea validității probelor în instanță, este imperativă dotarea Laboratorului experimental antiincendiar cu echipamente certificate, alături de acreditarea angajaților ca experți în domeniu. Asigurarea integrității instituționale și a încrederii publice trebuie sprijinită prin aplicarea unor măsuri anticorupție clare și prin digitalizarea proceselor. Astfel, se va crea un sistem modern, credibil și eficient

de evaluare și de cercetare în domeniul securității la incendiu, în conformitate cu standardele europene și cu nevoile reale de siguranță ale societății.

175. Resurse umane insuficiente

Resursele umane ale IGSU sunt insuficiente și distribuite neuniform, ceea ce limitează capacitatea instituției de a răspunde eficient la numărul tot mai mare și mai complex de misiuni.

176. Organizarea și dotarea subdiviziunilor IGSU este reglementată prin Hotărârea Guvernului nr. 908/2014 privind reglementarea organizării forțelor și mijloacelor Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale din subordinea Ministerului Afacerilor Interne. În ultimele decenii, deși tipologia și numărul misiunilor au crescut substanțial (de la 4 tipuri la peste 40 de tipuri), numărul efectivului a fost redus treptat, de la 3 121 de unități în anul 1997 la doar 2 467 unități – în prezent. Deficitul de personal a fost agravat de moratoriul guvernamental privind încadrarea funcțiilor vacante din sectorul bugetar, în vigoare timp de cinci ani. În lipsa altor soluții, unele subdiviziuni funcționează cu personal detașat.

177. În pofida acestui context, s-a constatat o tendință pozitivă de reducere a numărului funcțiilor vacante – de la 265,5 în anul 2019 la 183,5 în 2024 (7,44% din total). Totuși, incompletul se menține la cote îngrijorătoare: 12,9% din posturile de ofițeri și 4,7% din cele de subofițeri rămân neocupate. În paralel, s-au înregistrat progrese în domeniul pregătirii profesionale. Numai în anul 2024, circa 822 de angajați au fost instruiți în cadrul a 98 de cursuri, confirmând o dinamică ascendentă a instruirii.

178. Analiza comparativă a modului de organizare scoate în evidență faptul că volumul de muncă raportat la numărul populației care îi revine unui salvator și pompier din Republica Moldova este cel mai mare din regiune (figura 22).

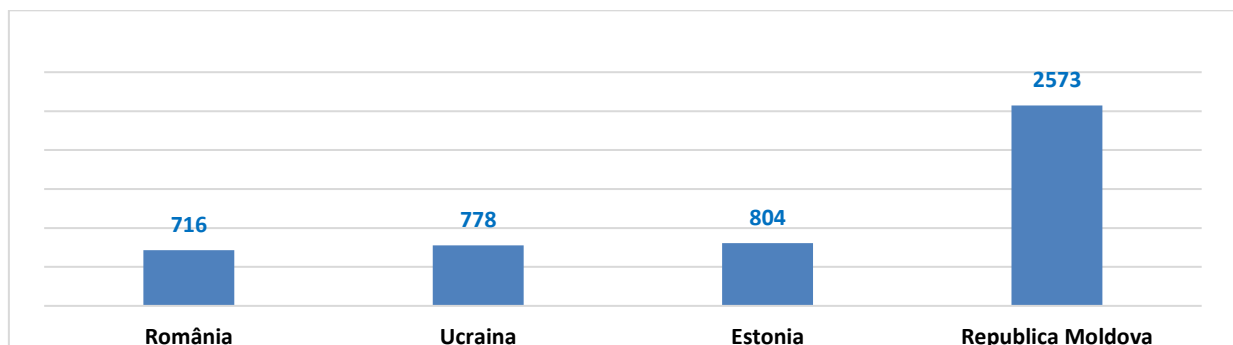

Figura 22. Numărul de cetățeni care îi revin unui salvator și pompier

179. Ținând cont de stabilirea moratoriului temporar privind încadrarea personalului din sectorul bugetar, aprobat prin hotărâre a Guvernului pe o perioadă de cinci ani consecutiv, cu posibilitate de angajare sunt 2 280 de unități de personal,

număr în creștere comparativ cu anii precedenți datorită scoaterii de sub moratoriu a 40 de unități de personal, care, către sfârșitul anului 2024, au fost completate.

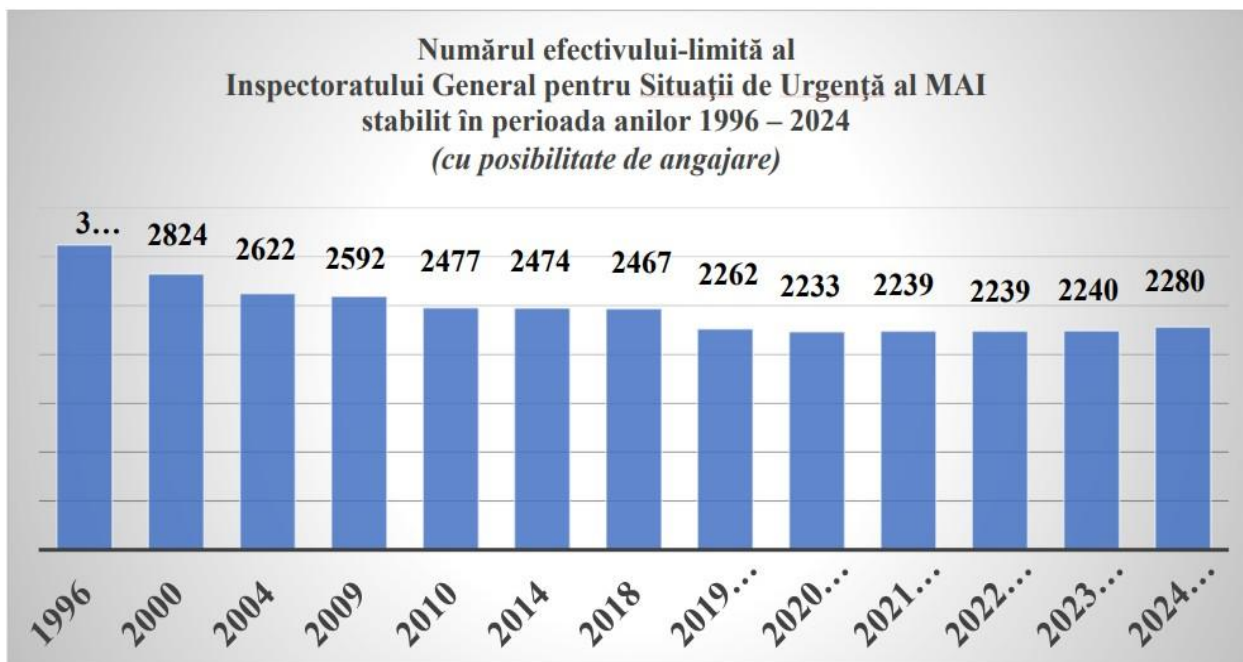

Figura 23. Numărul efectivului-limită al IGSU în perioada 1996-2024

180. Deficitul de resurse umane la nivelul IGSU constituie o problemă sistemică ce necesită măsuri strategice de consolidare a efectivelor și de modernizare a formării profesionale. Integrarea platformelor digitale pentru instruire continuă și actualizarea rapidă a conținuturilor de formare reprezintă soluții necesare pentru uniformizarea nivelului de pregătire și pentru creșterea rezilienței instituționale. Totodată, ridicarea moratorului și stabilirea unor mecanisme durabile de completare a funcțiilor vacante sunt imperative pentru asigurarea capacității de reacție promptă și eficiență a IGSU.

181. Cadru normativ perimat, neadaptat necesităților, provocărilor și oportunităților actuale

Cadrul normativ care reglementează domeniul protecției civile, inclusiv al apărării împotriva incendiilor este perimat și neadaptat necesităților, provocărilor și oportunităților actuale, afectând eficiența sistemului național de prevenire și gestionare a dezastrelor.

182. Adoptată în anul 1994, legislația reflectă o realitate istorică, tehnologică și instituțională depășită, nefiind în măsură să răspundă deplin cerințelor actuale.

183. Cu toate că, pe parcurs, au fost operate modificări în funcție de necesități și au fost realizate intervenții la nivel de cadru normativ aferent altor domenii de specialitate, caracterul vădit neactual al legislației care reglementează domeniul protecției civile și al apărării împotriva incendiilor nu permite corelarea adecvată între prevederile existente și provocările noi.

184. În normele actuale ale legislației nu este reflectată natura multidimensională și interconectată a riscurilor moderne, cum ar fi schimbările climatice și efectele lor, infecția cu coronavirusul de tip nou (SARS-CoV-2), acțiunile militare la hotarele de Est a Republicii Moldova etc.

185. Această disfuncție normativă devine și mai vizibilă dacă ne referim la obiectivul general de integrare europeană și la participarea Republicii Moldova la Mecanismul de Protecție Civilă al UE, ce impune adoptarea practicii comunitare privind identificarea și evaluarea integrată a riscurilor, elaborarea planurilor de intervenție pe scenarii multiple și a procedurilor comune de intervenție.

186. Revizuirea integrală a legislației de bază va introduce principii moderne de management integrat al riscurilor, va distribui clar responsabilitățile între autorități și va integra răspunsul adaptat la noile realități climatice și tehnologice. În paralel, elaborarea unei metodologii naționale de evaluare a riscurilor va oferi un instrument unitar de identificare, de cuantificare și prioritizare a pericolelor, asigurând repartizarea resurselor pe criterii obiective și adoptarea timpurie a măsurilor de reducere a vulnerabilităților.

187. Compatibilitatea cu acquis-ul comunitar se va realiza prin preluarea metodologiilor europene de analiză și raportare, prin includerea unei structuri de coordonare unice la nivel guvernamental și prin instituirea unor mecanisme financiare dedicate pregătirii pentru situații de criză generate de dezastre.

188. Republica Moldova a semnat Acordul de aderare la Mecanismul de Protecție Civilă al UE la 29 septembrie 2023, iar prevederile acestuia se aplică provizoriu de la 1 ianuarie 2024. Din acest moment, țara are statut de stat participant și poate lua parte la misiunile comune, precum și poate solicita/răspunde la asistență prin mecanism.

189. În acest sens, este necesară aprobarea cadrului normativ național privind participarea Republicii Moldova la Mecanismul de Protecție Civilă al UE care va permite desfășurarea acestui proces fără blocaje juridice sau financiare, precum și revizuirea și actualizarea în ansamblu a actelor normative și armonizarea lor la acquis-ul comunitar într-o manieră coerentă și progresivă.

190. La fel, este necesară redimensionarea capacităților IGSU și ale ARM prin asigurarea cu resurse umane, financiare și materiale, care să susțină acest efort și să permită o implementare perseverentă și de succes a prevederilor prezentului Program și ale Planului de acțiuni privind implementarea acestuia.

191. În acest sens, eficiența sistemului național de prevenire și gestionare a dezastrelor este profund afectată de caracterul depășit al cadrului normativ actual, care nu mai corespunde realităților operaționale, tehnologice și de securitate

contemporane. În contextul integrării Republicii Moldova în Mecanismul de Protecție Civilă al UE, devin imperative revizuirea și actualizarea integrală a legislației în domeniul protecției civile și apărării împotriva incendiilor, pentru alinierea la standardele și practicile europene.

192. Această reformă legislativă trebuie să introducă principii moderne de management integrat al riscurilor, să clarifice responsabilitățile instituționale, să instituie mecanisme eficiente de coordonare și finanțare, precum și să integreze o metodologie unitară de evaluare a riscurilor. Doar printr-un cadru normativ coerent și adaptat la provocările actuale, Republica Moldova va putea asigura participarea activă și eficientă în mecanismele europene de protecție civilă și va consolida capacitatea națională de răspuns în fața situațiilor de criză.

193. Dacă legislația de bază din domeniul protecției civile și al apărării împotriva incendiilor nu va fi revizuită și aliniată cu acquis-ul UE, Republica Moldova va rămâne ancorată într-un cadru normativ depășit, care nu reflectă realitățile și riscurile actuale.

194. În lipsa intervenției:

194.1. sistemul național de protecție civilă va continua să funcționeze cu instrumente juridice învechite, incapabile să răspundă provocărilor generate de schimbările climatice, de pandemii sau de riscuri tehnologice complexe;

194.2. participarea la Mecanismul de Protecție Civilă al UE va fi limitată de blocaje juridice și instituționale, ceea ce va reduce capacitatea de accesare a asistenței internaționale și de integrare în misiunile comune;

194.3. gestionarea dezastrelor se va baza pe proceduri fragmentare și reactive, fără o metodologie națională unitară de evaluare și prioritizare a riscurilor;

194.4. resursele bugetare vor fi utilizate ineficient;

194.5. încrederea populației în instituțiile responsabile de protecția civilă va scădea, iar imaginea Republicii Moldova, ca partener de încredere în spațiul european, va fi afectată.

Capitolul III

OBIECTIVE GENERALE ȘI SPECIFICE

195. Obiectivele generale din prezentul Program rezultă din SDDAI 2022-2030 și contribuie la punerea în aplicare a Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030, prin intermediul căreia statele-membre ale Organizației Națiunilor Unite și-au asumat mobilizarea tuturor eforturilor pentru eliminarea formelor de sărăcie, combaterea inegalităților, abordarea problemelor schimbărilor climatice și asigurarea respectării principiului de bază „că nimeni nu este lăsat în urmă”. Astfel, acestea vor asigura implementarea următoarelor Obiective de Dezvoltare Durabilă (în continuare – *ODD*) ale Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030.

196. ODD 1: Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context.

197. Ținta națională 1.5 – până în 2030, crearea rezilienței celor săraci și aflați în situații vulnerabile și reducerea expunerii și vulnerabilității acestora la evenimente extreme legate de climă, inclusiv secetă și inundații.

198. Indicatori relevanți:

198.1. indicatorul 1.5.1.a. Numărul de persoane decedate în urma situațiilor excepționale, la 100 000 de locuitori (identic cu 11.5.1.a/13.1.1.a);

198.2. indicatorul 1.5.1.b. Numărul de persoane dispărute în urma situațiilor excepționale, la 100 000 de locuitori (identic cu 11.5.1.b/13.1.1.b);

198.3. indicatorul 1.5.1.c. Numărul de persoane direct afectate în urma situațiilor excepționale, la 100 000 de locuitori (identic cu 11.5.1.c/13.1.1.c);

198.4. indicatorul 1.5.2. Valoarea pierderilor economice directe în urma situațiilor excepționale, raportate la PIB.

199. ODD 11: Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile.

200. Ținta națională 11.5 – până în 2030, reducerea pierderilor economice directe cauzate de situații excepționale.

201. Indicatori relevanți:

201.1. indicatorul 11.5.1.a. Numărul de persoane decedate în urma situațiilor excepționale, la 100 000 populație (identic cu 1.5.1.a/13.1.1.a);

201.2. indicatorul 11.5.1.b. Numărul de persoane dispărute în urma situațiilor excepționale, la 100 000 populație (identic cu 1.5.1.b/13.1.1.b);

201.3. indicatorul 11.5.1.c. Numărul de persoane direct afectate în urma situațiilor excepționale, la 100 000 populație (identic cu 1.5.1.c/13.1.1.c);

201.4. indicatorul 11.5.2. Pierderile economice directe la infrastructura critică în urma situațiilor excepționale, raportate la PIB;

201.5. indicatorul 11.5.3.b. Numărul de întreruperi ale serviciilor de bază în urma situațiilor excepționale.

202. ODD 13: Întreprinderea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor.

203. Ținta națională 13.1 – până în anul 2030, asigurarea rezilienței climatice prin reducerea cu 50 de procente a riscurilor legate de schimbările climatice și prin facilitarea adaptării în 6 sectoare prioritare – agricultură, resurse de apă, sănătate, sector forestier, energie și transport.

204. Indicatori relevanți:

204.1. indicatorul 13.1.1.a. Numărul de persoane decedate în urma situațiilor excepționale, la 100 000 de populație (indicatorul 1.5.1.a/11.5.1.a);

204.2. indicatorul 13.1.1.b. Numărul de persoane dispărute în urma situațiilor excepționale, la 100 000 de populație (indicatorul 1.5.1.b/11.5.1.b);

204.3. indicatorul 13.1.1.c. Numărul de persoane direct afectate în urma situațiilor excepționale, la 100 000 de populație (indicatorul 1.5.1.c/11.5.1.c).

205. Totodată, prezentul Program este conceput astfel încât obiectivele acestuia să fie aliniate la principalul obiectiv al Mecanismului de Protecție Civilă al Uniunii Europene, și anume de a îmbunătăți eficiența sistemelor de prevenire, de pregătire și de răspuns la orice fel de dezastre naturale sau provocate de om.

206. Prezentul Program va realiza următoarele obiective generale:

207. Obiectivul general 1. Măsurile eficiente de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale (Ținta națională ODD 1.5; 11.5; 13.1; ODD 1, 11, 13) este conform Obiectivului general 15 din SDDAI 2022-2030.

208. Obiectivul general al prezentului Program urmărește reducerea expunerii și vulnerabilității populației, precum și infrastructurii la riscurile de producere a dezastrelor prin consolidarea măsurilor de prevenire. Pentru atingerea acestui deziderat, prezentul Programul se axează pe trei direcții complementare de acțiune. Prima direcție vizează consolidarea mecanismului național de informare și avertizare preventivă prin desfășurarea unor campanii publice, instruire și utilizarea tehnologiilor moderne, inclusiv a unui sistem național de avertizare publică. A doua direcție se concentrează pe dezvoltarea și prin promovarea voluntariatului, prin crearea unui cadru normativ adecvat și prin formarea voluntarilor pregătiți să acționeze eficient în sprijinul comunităților. Cea de-a treia direcție urmărește profesionalizarea și dotarea structurilor de expertiză tehnică ale IGSU, prin instruirea și atestarea experților, modernizarea Laboratorului experimental antiincendiar și elaborarea procedurilor standardizate pentru prevenirea riscurilor. Aceste obiective specifice luate împreună vor contribui la creșterea rezilienței comunităților, la reducerea pierderilor umane și materiale, la diminuarea presiunii asupra bugetului de stat și la alinierea Republicii Moldova la standardele europene în domeniul protecției civile.

Indicatorii de impact

Indicatorii de impact	Valoarea de referință, 2025	Valoarea de referință intermediară, 2027	Ținta care urmează a fi atinsă în 2030
Gradul de conștientizare a populației privind pericolele situațiilor excepționale, în creștere cu 3 p.p.	67%	68,2%	70%
Numărul de persoane decedate în urma situațiilor excepționale, la 100 000 de locuitori	4,54 (media anilor 2020-2024)	4,49 (media anilor 2025-2027)	4,4 (media anilor 2025-2030)

209. În vederea realizării acestui obiectiv general, prezentul Program stabilește trei obiective specifice, care vor contribui la implementarea cu succes a activităților planificate în domeniul de referință.

210. Obiectivul specific 1.1. *Instituirea unui mecanism național de informare preventivă privind riscurile de dezastre, care să asigure acoperirea a cel puțin 80% din populație până în anul 2030*

Obiectivul urmărește consolidarea mecanismului național de informare preventivă privind riscurile de dezastre prin campanii publice de sensibilizare, instruiți practice, precum și prin utilizarea instrumentelor digitale moderne. Desfășurarea unor campanii anuale de comunicare, a exercițiilor semestriale de simulare, implicarea modulelor mobile de instruire vor contribui la creșterea gradului de pregătire a populației și la reducerea vulnerabilităților la dezastre. Astfel, se creează premise pentru formarea unei culturi a siguranței la nivel comunitar, în conformitate cu standardele și bunele practici europene.

211. Obiectivul specific 1.2. *Creșterea cu cel puțin 50% a capacităților voluntariatului în domeniul prevenirii dezastrelor până în anul 2030*

Voluntariatul în domeniul prevenirii dezastrelor reprezintă o resursă esențială pentru consolidarea rezilienței comunităților și pentru sprijinirea autorităților în prevenirea și gestionarea situațiilor de risc. În prezent, lipsa unui cadru normativ clar limitează atât recrutarea și instruirea voluntarilor, cât și integrarea lor în structurile de protecție civilă.

212. Prezentul Program urmărește elaborarea și adoptarea unui cadru juridic modern, care să reglementeze statutul, drepturile și responsabilitățile voluntarilor, precum și mecanismele de cooperare cu autoritățile publice. În paralel, se vor organiza programe de instruire și formare continuă, menite să asigure pregătirea practică și teoretică a voluntarilor pentru intervenții eficiente în caz de urgențe.

213. Obiectivul specific 1.3. *Modernizarea și profesionalizarea procesului de expertiză în prevenirea dezastrelor, garantând, până în anul 2030, evaluarea tehnică corectă și furnizarea de probe juridice validate în proporție de 100%*

Expertiza tehnică este esențială pentru prevenirea dezastrelor și alinierea la standardele europene. În prezent, capacitățile sunt limitate de lipsa acreditării și de dotarea insuficientă a Laboratorului experimental antiincendiar. Prin modernizarea acestuia și instruirea specialiștilor, IGSU va putea asigura evaluări corecte și probe juridice validate, contribuind în mod direct la creșterea siguranței publice și la aplicarea riguroasă a normelor de securitate.

214. Obiectivul general 2. Asigurarea unui sistem rezilient de pregătire pentru protecția civilă în situații de urgență și excepționale (Ținta națională ODD 1.5; 11.5; 13.1; ODD 1, 11, 13) este conform Obiectivului general 16 din SDDAI 2022-2030.

Realizarea obiectivului menționat va permite orientarea investițiilor statului, precum și a partenerilor de dezvoltare spre edificarea unui sistem de pregătire care să integreze comunitățile, cetățenii și factorii de răspundere de toate nivelurile, în efortul de protejare a vieții, a proprietății și a mediului împotriva incendiilor și a altor dezastre.

215. Crearea unei platforme digitale unificate de formare va oferi IGSU și partenerilor săi un instrument modern, actualizat permanent, prin care personalul va putea accesa rapid conținuturi specializate și va beneficia de pregătire continuă chiar la locul de muncă, fără întreruperea activității operative. În același timp, instruirea online a reprezentanților autorităților publice centrale și locale, a sectorului privat, a organizațiilor neguvernamentale și a voluntarilor va consolida un limbaj comun de intervenție și va impune proceduri standardizate, esențiale pentru coordonarea eficientă a resurselor în teren.

216. Avantajele economice ale creării platformei digitale de instruire la distanță sunt evidente, astfel instruirea la distanță elimină costurile de deplasare și de cazare asociate cursurilor tradiționale și permite formarea simultană a unui număr mult mai mare de participanți, inclusiv din zonele rurale. Modulele digitale pot fi ușor adaptate la riscuri noi și pot fi reutilizate, optimizând, astfel, cheltuielile publice pe termen lung. Totodată, prin accesul facil la aceste cursuri, se dezvoltă cultura prevenției, angajații instituțiilor, actorii privați și voluntarii dobândind competențe de autoprotecție și de sprijin comunitar, contribuind la reducerea vulnerabilității colective și la sporirea încrederii populației în capacitatea statului de a gestiona crizele.

217. Nu în ultimul rând, platforma digitală de instruire la distanță va genera date valoroase despre participare și performanță, permițând evaluarea obiectivă a eficienței programelor de formare și ajustarea rapidă a conținuturilor în funcție de necesități. Această abordare bazată pe evidențe va susține procesul decizional strategic și va sprijini toate fazele ciclului de management al riscului – prevenire,

pregătire, răspuns și restabilire. În ansamblu, măsurile vor crește nivelul profesional și tehnic al angajaților IGSU, vor consolida parteneriatele în domeniul protecției civile și vor reduce atât timpul de reacție, cât și pierderile umane și materiale în dezastru, oferind Republicii Moldova o bază modernă, flexibilă și sustenabilă pentru a face față provocărilor tot mai complexe ale perioadei 2026-2030.

218. De asemenea, obiectivul general nominalizat va contribui la creșterea gradului de pregătire a populației, a reprezentanților autorităților administrației publice, a sectorului privat, asociativ și voluntar, în vederea gestionării eficiente a dezastrului, fapt ce va duce la minimizarea efectelor și a pagubelor cauzate de acestea, precum și la consolidarea rezilienței populației și a sectorului public și privat în fața dezastrului.

Tabelul 3

Indicatorii de impact

Indicatorii de impact	Valoarea de referință, 2025	Valoarea de referință intermediară, 2027	Ținta care urmează a fi atinsă în 2030
Gradul de pregătire a angajaților IGSU și a categoriilor de populație, în creștere cu 4%	36% angajați	37,6%	40% angajați
	76% populație	77,6%	80% populație
Nivelul de completare a rezervelor de stat și de mobilizare asigurat în proporție de 90%	65%	75%	90%

219. În vederea realizării acestui obiectiv general, prezentul Program stabilește trei obiective specifice care vor contribui la implementarea cu succes a activităților planificate în domeniul de referință.

220. Obiectivul specific 2.1. *Până în anul 2030, dezvoltarea și operaționalizarea unui sistem digitalizat de instruire pentru acțiuni în caz de dezastru*

Acest obiectiv urmărește instituirea unui sistem digitalizat de instruire modern, accesibil și eficient în domeniul gestionării dezastrului, care să asigure pregătirea atât a angajaților IGSU, cât și a altor actori instituționali și a diferitelor categorii de populație. Prin operaționalizarea platformei digitale de instruire la distanță, angajații IGSU vor beneficia de programe continue de formare profesională, crescând gradual capacitatea instituțională mai mult de 1 000 de persoane instruite până în anul 2030. În paralel, prin instruirea reprezentanților autorităților publice, ai sectorului privat, asociativ și voluntar se urmărește crearea culturii de pregătire colectivă și a responsabilității comune în domeniul protecției civile. De asemenea, realizarea unui studiu de fezabilitate pentru dezvoltarea poligoanelor și a modulelor practice de instruire va permite integrarea instruirii teoretice cu cea aplicată, consolidând, astfel capacitatea de reacție rapidă și eficientă la nivel național.

221. Obiectivul urmărește îmbunătățirea nivelului de pregătire practică a personalului IGSU și a partenerilor instituționali prin integrarea activă în programele de instruire ale UE și prin participarea la exerciții naționale și internaționale. Desfășurarea simulărilor complexe și a aplicațiilor tactice în Republica Moldova va permite testarea capacităților operaționale, crearea unor mecanisme de răspuns coordonat și consolidarea cooperării internaționale. Totodată, pregătirea unei rezerve naționale de experți în domeniul protecției civile va contribui la sporirea resursei umane specializate, capabile să intervină rapid și eficient în caz de dezastre. Implementarea acestui obiectiv va genera o creștere semnificativă a profesionalismului, a interoperabilității și a rezilienței sistemului național de protecție civilă.

222. Obiectivul specific 2.2. *Până în anul 2030, fortificarea capacităților grupurilor-țintă (populație, autorități publice, sector privat, asociativ și voluntar) în gestionarea dezastrelor, prin desfășurarea anuală a cel puțin șapte exerciții în domeniul protecției civile*

Acest obiectiv urmărește consolidarea nivelului de pregătire a principalelor grupuri-țintă pentru a face față dezastrelor. Prin instruirii dedicate, campanii de conștientizare, simulări și parteneriate intersectoriale, prezentul Program va contribui la dezvoltarea competențelor practice și teoretice ale populației, autorităților publice, sectorului privat, organizațiilor asociative și voluntarilor. Implementarea acestor acțiuni va spori nivelul de reziliență comunitară, va reduce vulnerabilitățile și va asigura implicarea mai activă a societății în sprijinirea mecanismelor instituționale de prevenire și intervenție.

223. Obiectivul specific 2.3. *Sporirea la 90 % a capacităților de completare a rezervelor de stat și de mobilizare până în anul 2030*

Acest obiectiv urmărește dezvoltarea capacităților instituționale și logistice ale ARM prin modernizarea infrastructurii de depozitare și completarea treptată a stocurilor de bunuri esențiale. Rezervele de stat și de mobilizare reprezintă un instrument critic pentru protecția populației și a infrastructurii în caz de urgențe majore, dezastre naturale, crize economice etc. Modernizarea depozitelor și adaptarea permanentă a compoziției stocurilor la noile tipuri de riscuri vor permite un răspuns rapid și coordonat al statului.

224. Obiectivul general 3. Capacități de intervenție și răspuns în situații de urgență și excepționale îmbunătățite (Țintele naționale ODD 1.5; 11.5, 13.1; ODD 1, 11, 13) este conform Obiectivului general 17 din SDDAI 2022-2030.

225. Obiectivul menționat va permite asigurarea unui răspuns prompt la apelurile de urgență ale cetățenilor, precum și dezvoltarea, modernizarea infrastructurii și redimensionarea capacităților IGSU la capitolul intervenție. Implementarea obiectivului sus-numit va determina modernizarea comprehensivă a sistemului național de prevenire și gestionare a dezastrelor pentru anii 2026-2030.

226. Elaborarea conceptului de organizare a intervenției și integrarea permanentă a datelor IGSU în Sistemul informațional integrat al managementului operațional al IGSU vor furniza o arhitectură clară de comandă-control și o bază de date unică, accesibilă în timp real tuturor structurilor implicate. Această viziune unitară va permite dispecerilor să identifice rapid cele mai apropiate resurse, să urmărească evoluția misiunilor și să fundamenteze decizii pe informații exacte și actualizate.

227. Modernizarea substanțială a infrastructurii, de la renovarea sediilor centrale până la reconstrucția ori construirea noilor posturi de salvatori și pompieri, va reduce timpul de reacție, va asigura condiții de lucru adecvate și va consolida reziliența logistică.

228. Dotarea cu autospeciale de intervenție moderne și cu echipamente individuale de protecție reprezintă un salt calitativ în capacitatea de răspuns, sporind atât mobilitatea forțelor, cât și siguranța angajaților în situații cu grad ridicat de risc. În paralel, operaționalizarea modului de pompă de mare capacitate, certificarea echipei căutare-salvare în mediu urban USAR (*Urban Search and Rescue*) și punerea în funcțiune a modului destinat stingerii incendiilor forestiere cu autospeciale vor diversifica portofoliul de capacități specializate, permițând intervenții eficiente într-o gamă largă de scenarii (inundații, prăbușiri structurale sau incendii de vegetație de proporții, inclusiv peste hotarele Republicii Moldova).

229. Dimensiunea medicală este abordată printr-un pachet legislativ și organizațional coerent. Amendarea Legii ocrotirii sănătății nr. 411/1995, definirea conceptului SMURD ca sistem public integrat în subordinea IGSU și a Ministerului Sănătății, precum și elaborarea procedurii naționale de acreditare în prim ajutor calificat vor crea cadrul juridic pentru un răspuns medical prespitalicesc unitar și performant. Acordurile de parteneriat interinstituțional și programele de formare vor asigura schimbul continuu de bune practici, iar instruirea și atestarea personalului IGSU în acordarea primului ajutor calificat vor garanta că victimele primesc îngrijiri avansate încă din primele minute ale intervenției.

230. Prin măsurile complementare de organizare strategică, infrastructură modernizată, echipamente adecvate, capacități specializate și reformă medico-operativă, Republica Moldova își consolidează semnificativ capacitatea de prevenire, de pregătire și de reacție. Rezultatul se va reflecta în reducerea timpului de răspuns, limitarea pierderilor umane și materiale, creșterea încrederii publice în instituțiile responsabile și alinierea standardelor naționale la cele europene și internaționale în domeniul protecției civile.

Indicatorii de impact

Indicatori de impact	Valoarea de referință, 2025	Valoarea de referință intermediară, 2027	Ținta care urmează a fi atinsă în 2030
Timpul mediu de intervenție la apelurile de urgență redus până la 18 min. 45 sec.	19 min. 25 sec. (media anilor 2021-2024)	19 min. (media anilor 2025-2027)	18 min. 45 sec. (2030)
Numărul de persoane direct afectate în urma situațiilor excepționale, la 100 000 de locuitori	23,84 (media anilor 2020-2024)	21,53 (media anilor 2025-2027)	20 (media anilor 2025-2030)

231. În vederea realizării acestui obiectiv general, prezentul Program stabilește trei obiective specifice care vor contribui la implementarea cu succes a activităților planificate în domeniul de referință.

232. Obiectivul specific 3.1. *Până în anul 2030, IGSU va dezvolta și va moderniza capacitățile de intervenție prin operarea unui sistem informațional integrat funcțional și modernizarea infrastructurii operaționale pentru răspuns la dezastre*

Obiectivul menționat urmărește dezvoltarea și modernizarea infrastructurii instituționale a IGSU concomitent cu dotarea subdiviziunilor cu autospeciale și echipamente moderne, necesare pentru intervenții eficiente la dezastre. Prin consolidarea bazei logistice, modernizarea remizelor și achiziția de tehnică performantă se va asigura reducerea timpului de răspuns, creșterea eficienței operaționale și alinierea la standardele europene. Realizarea acestui obiectiv va contribui direct la protejarea vieții cetățenilor și la sporirea rezilienței comunităților în fața riscurilor majore.

233. Obiectivul specific 3.2. *Până în anul 2030, trei module de intervenție operaționalizate de către IGSU pentru furnizarea asistenței internaționale în conformitate cu angajamentele Republicii Moldova de participare la Mecanismul de Protecție Civilă al UE (EUCPM)*

Acest obiectiv urmărește consolidarea rolului Republicii Moldova ca stat participant activ la Mecanismul de Protecție Civilă al UE. Prin dezvoltarea modulelor naționale de intervenție compatibile cu standardele europene, prin instruirea continuă a personalului și participarea la exerciții comune, țara noastră își va spori capacitatea de a furniza asistență internațională rapidă și eficientă. Realizarea acestui obiectiv va contribui la creșterea credibilității Republicii Moldova în cadrul parteneriatelor europene, la consolidarea cooperării internaționale și la întărirea rezilienței naționale prin schimbul de bune practici și tehnologii moderne de intervenție.

234. Obiectivul specific 3.3. *Capacitățile de intervenție ale personalului paramedical din cadrul IGSU pentru acordarea primului ajutor calificat, îmbunătățite în cel puțin 300 de misiuni până în anul 2030*

Obiectivul vizează profesionalizarea și operaționalizarea capacităților paramedicale ale IGSU prin intervenția de modificare a cadrului normativ, instruirea și certificarea personalului, precum și prin desfășurarea efectivă a misiunilor de prim ajutor. Implementarea acestuia va contribui la reducerea timpului de răspuns și la creșterea șanselor de supraviețuire a victimelor în situații critice.

Capitolul IV

INDICATORI DE MONITORIZARE

Tabelul 5

Indicatorii de monitorizare pentru obiectivele specifice

Obiectivul specific	Indicatorii de rezultat ai politicii publice	Valoarea de referință în anul 2025	Ținta ce urmează a fi atinsă în anul 2027	Ținta ce urmează a fi atinsă în anul 2030	Furnizorul de date
1	2	3	4	5	6
Obiectivul specific 1.1. <i>Instituirea unui mecanism național de informare preventivă privind riscurile de dezastră, care să asigure acoperirea a cel puțin 80 % din populație până în anul 2030</i>	Rata de funcționalitate a sistemului de avertizare	0	100 %	100% (un sistem)	Ministerul Afacerilor Interne; Agenția Națională pentru Reglementarea în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației; Centrul Național de Management al Crizelor
	Număr de module mobile de prevenire și instruire operaționalizate	0	40	40 (module)	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Educației și Cercetării; Ministerul Mediului; Ministerul Muncii și Protecției Sociale; autoritățile administrației publice locale

1	2	3	4	5	6
Obiectivul specific 1.2. <i>Creșterea cu cel puțin 50% a capacităților voluntariatului în domeniul prevenirii dezastrelor până în anul 2030</i>	Număr de voluntari instruiți	165	225	265	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Educației și Cercetării; Congresul Autorităților Locale din Moldova
	Număr de activități de voluntariat desfășurate	24	48	72	Ministerul Afacerilor Interne
Obiectivul specific 1.3. <i>Modernizarea și profesionalizarea procesului de expertiză în prevenirea dezastrelor, garantând, până în anul 2030, evaluarea tehnică corectă și furnizarea de probe juridice validate în proporție de 100%</i>	Număr de angajați ai IGSU atestați în domeniul de expertiză	0	2	4	Ministerul Afacerilor Interne; Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică
	Gradul de dotare a laboratoarelor IGSU cu instalații și utilaje pentru activitatea de expertiză	0	40%	100%	Ministerul Afacerilor Interne
Obiectivul specific 2.1. <i>Până în anul 2030, dezvoltarea și operaționalizarea unui sistem digitalizat de instruire pentru acțiuni în caz de dezastre</i>	Număr de angajați ai IGSU instruiți;	822 de angajați	936 de angajați	1012 de angajați	Ministerul Afacerilor Interne
	Număr de persoane informate privind dezastrele	2356 de persoane	2411 de persoane	2447 de persoane	Ministerul Afacerilor Interne
	Număr de exerciții internaționale desfășurate în Republica Moldova	4	5	5	Ministerul Afacerilor Interne
	Număr de angajați ai IGSU instruiți și atestați ca experți, conform standardelor Mecanismului de Protecție Civilă al UE	0	1	2	Ministerul Afacerilor Interne

1	2	3	4	5	6
Obiectivul specific 2.2. <i>Până în anul 2030, fortificarea capacităților grupurilor-țintă (populație, autorități publice, sector privat, asociativ și voluntar) în gestionarea dezastrelor, prin desfășurarea anuală a cel puțin șapte exerciții în domeniul protecției civile</i>	Număr de aplicații și exerciții desfășurate în domeniul protecției civile	30	51	65	Ministerul Afacerilor Interne; Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică; Autoritățile administrației publice locale
	Număr de materiale educative elaborate	0	3	7	Ministerul Afacerilor Interne
Obiectivul specific 2.3. <i>Sporirea la 90% a capacităților de completare a rezervelor de stat și de mobilizare până în anul 2030</i>	Grad de completare a stocurilor din rezervele de stat și de mobilizare	65%	80%	90%	Ministerul Afacerilor Interne
	Număr de obiecte de infrastructură ale ARM modernizate și renovate	3	6	8	Ministerul Afacerilor Interne
Obiectivul specific 3.1. <i>Până în anul 2030, IGSU va dezvolta și va moderniza capacitățile de intervenție prin operarea unui sistem informațional integrat funcțional și modernizarea infrastructurii operaționale pentru răspuns la dezastre</i>	Gradul de implementare a sistemului informațional integrat pentru managementul operațional funcțional	0	60%	100%	Ministerul Afacerilor Interne
	Număr de sedii ale IGSU asigurate cu condiții corespunzătoare de muncă	26 (renovate și construite)	28	30	Ministerul Afacerilor Interne
Obiectivul specific 3.2. <i>Până în anul 2030, trei module de intervenție operaționalizate de IGSU pentru furnizarea asistenței internaționale, în conformitate cu angajamentele Republicii Moldova de participare la Mecanismul de Protecție Civilă al UE (EUCPM)</i>	Număr de module operaționalizate pentru acordarea asistenței la nivel internațional	0	1	3	Ministerul Afacerilor Interne
	Număr de intervenții realizate la nivel internațional cu implicarea modulelor	4	6	9	Ministerul Afacerilor Interne

1	2	3	4	5	6
Obiectivul specific 3.3. <i>Capacitățile de intervenție ale personalului paramedical din cadrul IGSU pentru acordarea primului ajutor calificat, îmbunătățite în cel puțin 300 de misiuni până în anul 2030</i>	Număr de misiuni atribuite SMURD în acordarea serviciilor de prim ajutor calificat cetățenilor	0	200	300	Ministerul Sănătății; Ministerul Afacerilor Interne
	Număr de cetățeni care au beneficiat de prim ajutor calificat	10	210	310	Ministerul Afacerilor Interne

Capitolul V IMPACT

Secțiunea 1 Impactul social

235. Prezentul Program vizează îmbunătățirea calității acțiunilor de prevenire, în special în zonele rurale, pentru toate categoriile de populație, inclusiv copiii, persoanele cu necesități speciale, ce va permite creșterea gradului de conștientizare privind riscurile posibile, cunoașterea modului de acțiune și de comportament în caz de manifestare a acestora, fapt care va contribui la creșterea nivelului de securitate a cetățenilor în caz de dezastre.

236. Instruirea populației privind acordarea primului ajutor va permite desfășurarea unor acțiuni preventive de protecție, până la sosirea echipelor specializate de intervenție, reducând efectele incidentelor.

237. Prin aprobarea unui nou mecanism guvernamental și prin operaționalizarea sistemului de avertizare publică, se va institui o arhitectură coerentă de prevenire a dezastrelor. Populația va beneficia de alerte rapide și personalizate, iar autoritățile vor dispune de proceduri standardizate de monitorizare și de reacție, ceea ce va reduce semnificativ pierderile umane și materiale generate de dezastre.

Secțiunea a 2-a Impactul economic și financiar

238. Implementarea prezentului Program va contribui la reducerea eficiență a riscului producerii dezastrelor, la dezvoltarea capacităților naționale în vederea asigurării unor servicii de stat de calitate oferite cetățenilor și a unui nivel mai înalt de securitate în fața riscurilor.

239. Pentru garantarea unui mediu sigur de securitate publică, vor fi create și dezvoltate condiții pentru intervenții rapide și eficiente la apelurile cetățenilor, va fi optimizată organizarea intervențiilor prompte în cele mai îndepărtate locații și va fi pus accentul, în mod deosebit, pe securitatea cetățeanului. De asemenea, vor fi dezvoltate capacitățile naționale pentru intervenții externe, în vederea acordării unui ajutor real în situații de dezastre statelor solicitante.

Secțiunea a 3-a **Impactul administrativ și instituțional**

240. Prezentul Program stabilește obiectivele pe termen mediu, având ca scop dezvoltarea strategică a domeniului protecției civile și apărării împotriva incendiilor, adaptată la provocările și riscurile actuale și la necesitățile reale ale societății, la sporirea rezilienței țării la dezastre, prin consolidarea capacităților de coordonare, conștientizare, informare și aplicare a tehnologiilor inovatoare.

241. Pentru atingerea acestor deziderate, prezentul Program va asigura implementarea următoarelor ODD ale Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030:

241.1. **ODD 1:** Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context (Ținta națională 1.5);

241.2. **ODD 11:** Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile (Ținta națională 11.5);

241.3. **ODD 13:** Întreprinderea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor (Ținta națională 13.1).

242. În plan legislativ, adoptarea actelor normative propuse va consolida cadrul juridic al protecției civile, va elimina lacunele legislative și va alinia integral cadrul național la cel comunitar. Această armonizare va permite o reglementare mai eficientă privind gestionarea dezastrelor, va facilita preluarea bunelor practici europene, va clarifica competențele tuturor actorilor implicați și va crea premisele unei finanțări sustenabile a domeniului.

Secțiunea a 4-a **Impactul în domeniul drepturilor omului și de gen**

243. Alinierea proceselor la cele mai bune practici internaționale în domeniul protecției civile, cu respectarea principiilor drepturilor omului, va reduce riscul prejudicierii vieții sau a sănătății persoanelor.

244. Prezentul Program urmărește îmbunătățirea condițiilor de prestare a serviciilor pentru a asigura respectarea drepturilor omului. Indicatorul principal al acestui impact este reducerea numărului persoanelor direct afectate de urgențe și dezastre.

Secțiunea a 5-a

Impactul în domeniul securității și rezilienței

245. Revizuirea și elaborarea programelor și a planurilor de prevenire și gestionare a dezastrelor vor asigura o reziliență consolidată a comunităților. În baza metodologiilor elaborate, vor fi fortificate capacitățile autorităților administrației publice centrale și locale privind anticiparea dezastrelor, prin implementarea măsurilor de evaluare și prin identificarea și inventarierea surselor de risc.

246. Ca urmare a desfășurării campaniilor de informare, a elaborării programelor de educare și de pregătire a populației privind riscurile specifice, modul de comportare și rolul protecției individuale, societatea va fi mai bine informată și mai pregătită în fața provocărilor generate de dezastre. Campaniile anuale de informare vor întări cultura de prevenire la nivel comunitar. Acțiunile de achiziționare a tehnicii pentru asigurarea activităților de informare, includerea tematicilor de autoprotecție în curricula, desfășurarea exercițiilor semestriale de evacuare în instituțiile de învățământ și desfășurarea concursului „Școala securității” vor crește gradul de conștientizare a populației, care va fi mai capabilă să reacționeze corect în caz de urgențe și dezastre, contribuind la scăderea numărului de victime și a prejudiciului material.

247. Datorită înființării noilor posturi de salvatori și pompieri și antrenării voluntarilor în acțiuni de prevenire, comunitățile vor deveni mai protejate în fața riscurilor. Dezvoltarea voluntariatului, inclusiv prin instruirea a cel puțin 100 de voluntari, va extinde capacitatea de reacție în comunități, va diversifica sursele de sprijin logistic și va promova solidaritatea socială în fața riscurilor.

248. Totodată, dezvoltarea SMURD va asigura prestarea unor servicii de calitate, corespunzătoare exigențelor actuale, care vor îmbunătăți semnificativ șansele de supraviețuire a victimelor în primele momente de manifestare a incidentelor și urgențelor.

249. Achiziția echipamentelor de expertiză și formarea specialiștilor vor îmbunătăți calitatea evaluărilor tehnice, permițând identificarea timpurie a vulnerabilităților clădirilor și ale infrastructurii critice. În consecință, vor fi emise măsuri de siguranță mai riguroase, reducând probabilitatea producerii unor accidente majore.

250. Lansarea platformei digitale de instruire de la distanță și actualizarea programelor de instruire vor permite extinderea substanțială a capacităților de formare, iar participarea la cursuri de instruire va consolida interoperabilitatea și alinierea la standardele europene.

Capitolul VI COSTURI

251. Din perspectiva finanțării, prezentul Program urmează să se bazeze pe principiile de sinergie și complementaritate între resursele financiare publice și cele atrase, inclusiv de la partenerii de dezvoltare. O parte din obiectivele și acțiunile propuse pentru realizarea prezentului Program vor fi acoperite din contul mijloacelor prevăzute anual în buget de către autoritățile și instituțiile responsabile de implementare, precum și din sursele de finanțare oferite pe bază de asistență externă.

252. Valoarea estimativă a resurselor financiare necesare pentru implementarea prezentului Program constituie 1 195 408,2 mii de lei, dintre care 493 784,4 mii de lei sunt cheltuieli din bugetul de stat, 546 532,6 mii de lei sunt acoperite din asistență externă, iar 155 091,2 mii de lei constituie costuri neacoperite.

253. În conformitate cu pct. 1 lit. f) din Ordinul ministrului finanțelor nr. 208/2015 privind Clasificația bugetară (anexa nr. 7), resursele financiare necesare pentru implementarea Programului urmează a fi acoperite din următoarele subprograme:

- 253.1. Protecția civilă și apărarea împotriva incendiilor (3702);
- 253.2. Politici și management în domeniul afacerilor interne (3501);
- 253.3. Politici și management al rezervelor materiale ale statului (2701);
- 253.4. Rezerve materiale ale statului (2702);
- 253.5. Servicii de suport în domeniul rezervelor materiale ale statului (2703);
- 253.6. Asigurarea securității tehnice la nivel industrial, prin supravegherea obiectelor și activităților periculoase (5011);
- 253.7. Învățământ liceal (0226);
- 253.8. Politici și management în domeniul ocrotirii sănătății (8001);
- 253.9. Sănătate publică (8004).

Finanțarea Programului conform obiectivelor specifice

Obiectivul specific	Codul programului bugetar	Costurile totale (mii lei)	Costurile pe ani				
			2026	2027	2028	2029	2030
1	2	3	4	5	6	7	8
Obiectivul specific 1.1. Instituirea unui mecanism național de informare preventivă privind riscurile de dezastre, care să asigure acoperirea a cel puțin 80% din populație până în anul 2030	3501 3702 0226	133218,2	73509,6	51908,6	2600,0	2600,0	2600,0
Costuri acoperite din bugetul de stat		10181,6	2048,0	2133,6	2000,0	2000,0	2000,0
Costuri acoperite din asistența externă		120036,6	70861,6	49175,0			
Costuri neacoperite		3000,0	600,0	600,0	600,0	600,0	600,0
Obiectivul specific 1.2. Creșterea cu cel puțin 50% a capacităților voluntariatului în domeniul prevenirii dezastrelor până în anul 2030	3501 3702	366,8	126,8	60,0	60,0	60,0	60,0
Costuri acoperite din bugetul de stat		366,8	126,8	60,0	60,0	60,0	60,0
Costuri acoperite din asistența externă							
Costuri neacoperite							
Obiectivul specific 1.3. Modernizarea și profesionalizarea procesului de expertiză în prevenirea dezastrelor, garantând, până în anul 2030, evaluarea tehnică corectă și furnizarea de probe juridice validate în proporție de 100%	3702	4096,0	72,0	24,0		4000,0	
Costuri acoperite din bugetul de stat		96,0	72,0	24,0			
Costuri acoperite din asistența externă							
Costuri neacoperite		4000,0				4000,0	
Obiectivul specific 2.1. Până în anul 2030, dezvoltarea și operaționalizarea unui sistem digitalizat de instruire pentru acțiuni în caz de dezastre	3702	8156,0	1954,0	967,0	967,0	3334,0	934,0

1	2	3	4	5	6	7	8
Costuri acoperite din bugetul de stat		736,0	134,0	167,0	167,0	134,0	134,0
Costuri acoperite din asistența externă		7400,0	1800,0	800,0	800,0	3200,0	800,0
Costuri neacoperite		20,0	20,0				
Obiectivul specific 2.2. Până în anul 2030, fortificarea capacităților grupurilor-țintă (populație, autorități publice, sector privat, asociativ și voluntar) în gestionarea dezastrelor, prin desfășurarea anuală a cel puțin șapte exerciții în domeniul protecției civile	3501 3702 5011	4162,8	898,8	816,0	816,0	816,0	816,0
Costuri acoperite din bugetul de stat		4162,8	898,8	816,0	816,0	816,0	816,0
Costuri acoperite din asistența externă							
Costuri neacoperite							
Obiectivul specific 2.3. Sporirea la 90% a capacităților de completare a rezervelor de stat și de mobilizare până în anul 2030	2701 2702	424900,0	98900,0	97500,0	94500,0	73000,0	61000,0
Costuri acoperite din bugetul de stat	2703	412900,0	98900,0	97500,0	94500,0	61000,0	61000,0
Costuri acoperite din asistența externă	8004						
Costuri neacoperite		12000,0				12000,0	
Obiectivul specific 3.1. Până în anul 2030, IGSU va dezvolta și va moderniza capacitățile de intervenție prin operarea unui sistem informațional integrat funcțional și modernizarea infrastructurii operaționale pentru răspuns la dezastre	3702	557622,2	173100,0	166680,6	170441,6	23700,0	23700,0
Costuri acoperite din bugetul de stat		53135,0	14335,0	9700,0	9700,0	9700,0	9700,0
Costuri acoperite din asistența externă		419016,0	142965,0	136020,0	140031,0		
Costuri neacoperite		85471,2	15800,0	20960,6	20710,6	14000,0	14000,0
Obiectivul specific 3.2. Până în anul 2030, trei module de intervenție operaționalizate de către IGSU pentru furnizarea asistenței internaționale în conformitate cu angajamentele Republicii Moldova de	3501 3702	61789,0	2389,0	22000,0	33000,0	2200,0	2200,0

1	2	3	4	5	6	7	8
<i>participare la Mecanismul de Protecție Civilă al UE (EUCPM)</i>							
Costuri acoperite din bugetul de stat		11189,0	2389,0	2200,0	2200,0	2200,0	2200,0
Costuri acoperite din asistența externă							
Costuri neacoperite		50600,0		19800,0	30800		
Obiectivul specific 3.3. Capacitățile de intervenție ale personalului paramedical din cadrul IGSU pentru acordarea primului ajutor calificat, îmbunătățite în cel puțin 300 de misiuni până în anul 2030		1097,2	216,8	283,6	180	180	236,8
	3501						
	3702						
	8001						
Costuri acoperite din bugetul de stat		1017,2	216,8	283,6	150,0	150,0	216,8
Costuri acoperite din asistența externă		80,0			30,0	30,0	20,0
Costuri neacoperite							
TOTAL costuri	3501	1195408,2	351167,0	340239,8	302564,6	109890,0	91546,8
	3702						
Costuri acoperite din bugetul de stat	2701	493784,4	119120,4	112884,2	109593,0	76060,0	76126,8
Costuri acoperite din asistența externă	2702	546532,6	215626,6	185995,0	140861,0	3230,0	820,0
	2703						
Costuri neacoperite	0226						
	5011	155091,2	16420,0	41360,6	52110,6	30600,0	14600,0
	8001						
	8004						

255. Realizarea unor acțiuni ale prezentului Program ar putea genera costuri suplimentare față de cele planificate, care nu pot fi estimate în momentul elaborării Programului și urmează a fi determinate pe parcursul implementării.

256. Adicional, vor fi identificate și surse externe de finanțare pentru realizarea integrală a activităților planificate.

257. Totodată, o parte dintre activitățile în cadrul prezentului Program urmează a fi acoperite din surse financiare de asistență externă, care constituie 546 532,6 mii de lei, fiind implementate prin următoarele proiecte de asistență externă:

257.1. Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD), în vederea realizării Proiectului de susținere a managementului riscurilor de dezastre și rezilienței Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 908/2024, Componenta 1: Investiții și consolidare instituțională pentru pregătirea și răspunsul la situații de urgență – 29,0 milioane de dolari SUA care include:

257.1.1. Subcomponenta 1.1: Sistemul de avertizare publică „MD-ALERT” – 5,0 milioane de dolari SUA, care va finanța instalarea și implementarea unui sistem cu acoperire națională, bazat pe difuzare celulară, care va permite difuzarea imediată a avertismentelor de urgență și dezastre către rezidenți, salvând vieți și reducând considerabil pierderile materiale;

257.1.2. Subcomponenta 1.2: Vehicule de intervenție în caz de urgență – 22,5 milioane de dolari SUA, care va finanța achiziționarea de vehicule de intervenție în caz de urgență (autospeciale pentru intervenții la incendii) și echipamente (containere de căutare și salvare și logistică specifice pericolelor) pentru IGSU;

257.1.3. Subcomponenta 1.3: Pregătirea comunității pentru situații de urgență – 1,5 milioane de dolari SUA, care va finanța achiziția de echipamente de urgență esențiale pentru ofițerii de prevenire ai IGSU la nivel de comunitate locală și îmbunătățirea sistemului de prevenire a dezastrelor (evaluarea și reducerea riscurilor), inclusiv instruirii pentru creșterea gradului de conștientizare a populației cu privire la pregătirea pentru dezastre;

257.2. Proiecte finanțate în cadrul Programului Interreg România-Republica Moldova 2021-2027 privind dotarea cu autospeciale de intervenție și echipament specializat, precum și desfășurarea instruirilor pentru pompieri voluntari, cetățeni și angajații IGSU în domeniul prevenirii dezastrelor, în sumă totală de 2 704 312,02 euro;

257.3. Proiectul „Consolidarea pregătirii Republicii Moldova față de pericolele naturale, șocurile climatice și urgențele sanitare”, implementat prin Facilitatea de Finanțare pentru Asistență Tehnică în Prevenirea și Pregătirea pentru Dezastre (*Technical Assistance Financing Facility for Disaster Prevention and Preparedness* – (TAFF)), finanțat de către Comisia Europeană prin Directoratul

General pentru Protecție Civilă Europeană și Operațiuni de Ajutor Umanitar (*Directorate-General for European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations*) (DG ECHO), având ca scop întărirea capacităților Republicii Moldova de a preveni, a anticipa și a răspunde eficient la situații de risc precum dezastrele naturale, schimbările climatice bruște sau situațiile de urgență de natură sanitară – 500,0 mii de euro;

257.4. Programul tehnic-umanitar al Departamentului Apărării al Statelor Unite ale Americii (*United States Department of Defense Humanitarian Assistance Program*), finanțat de către Ambasada Statelor Unite în Republica Moldova, prin cooperare cu Ministerul Afacerilor Interne și IGSU, privind reconstrucția și renovarea posturilor (remizelor), dotarea lor cu echipamente și asigurarea accesului infrastructural.

258. Suplimentar, se indică asupra costurilor neacoperite pentru implementarea prezentului Program, care constituie 155 091,2 mii de lei și care urmează a fi identificate în cadrul parteneriatelor de asistență externă stabilite de către IGSU.

259. Este de menționat că este în proces de negociere și Proiectul cu Republica Cehă, „Dotarea Inspectoratului General pentru Situații de Urgență cu un laborator pentru testarea și întreținerea echipamentelor de protecție respiratorie”, cu un buget estimativ de 1000,0 mii de euro.

260. În cazul identificării unor surse suplimentare de finanțare externă, acestea vor fi alocate și utilizate în mod corespunzător pentru susținerea acțiunilor prevăzute în cadrul prezentului Program, cu efectuarea ajustărilor necesare în conformitate cu obiectivele și prioritățile stabilite.

Capitolul VII RISCURI DE IMPLEMENTARE

261. Procesul de evaluare a riscurilor de implementare este realizat în conformitate cu analiza factorilor de implementare, de evaluare și de monitorizare.

Tabelul 7

Riscurile de implementare a Programului

Riscurile anticipate	Nivelul riscului	Măsurile de diminuare
Implicare redusă, coordonare deficitară, atitudine reticentă, tergiversări de procese din partea autorităților responsabile de implementarea prezentului Program	Mediu	<ul style="list-style-type: none"> - Înaintarea demersurilor către actorii implicați în realizarea acțiunilor din Program; - stabilirea unui dialog constructiv cu instituțiile responsabile, inclusiv între factorii de decizie; - organizarea ședințelor de lucru
Interes și receptivitate scăzută din partea persoanelor din comunități față de	Mediu	<ul style="list-style-type: none"> - Realizarea activităților de informare, de sensibilizare și de conștientizare a populației și a organelor administrației publice locale

obiectivele propuse pentru realizare în prezentul Program		privind importanța măsurilor ce țin de gestionarea eficientă a dezastrelor
Lipsă de cooperare, rigiditate, reticență, comunicare deficitară cu autoritățile administrației publice centrale în procesul de modificare/elaborare a legislației în domeniul gestionării dezastrelor	Înalt	- Stabilirea unui dialog eficient cu entitățile implicate prin organizarea ședințelor comune, instituirea grupurilor de lucru comune; - formularea demersurilor necesare, inclusiv la nivel ierarhic superior, în vederea deblocării proceselor
Fluctuație ridicată a resurselor umane, competențe deficitare ale angajaților instituțiilor publice, ale autorităților publice locale	Mediu	- Consolidarea politicii de management al resurselor umane/identificarea instrumentelor suplimentare de motivare pentru angajații IGSU; - consolidarea capacităților profesionale prin identificarea oportunităților de instruire internă/externă; - organizarea sesiunilor/atelierelor de lucru cu experți naționali, precum și din exterior
Riscul financiar – neacoperirea financiară a acțiunilor prevăzute în Planul de acțiuni privind implementarea prezentului Program, precum și repartizarea ineficientă a mijloacelor financiare de către autoritățile/instituțiile responsabile de implementare	Înalt	- Estimarea și planificarea corectă a resurselor financiare necesare pentru implementarea Programului de către autoritățile/instituțiile responsabile; - includerea acțiunilor în Cadrul bugetar pe termen mediu; - atragerea asistenței externe din partea partenerilor de dezvoltare
Lipsa consecvenței în implementarea acțiunilor planificate pentru o durată mai mare decât mandatul unei legislaturi sau mandatul unui Guvern	Mediu	- Adoptarea măsurilor necesare pentru asigurarea continuității în realizarea acțiunilor; - argumentarea necesității și a importanței implementării obiectivelor asumate

Capitolul VIII

AUTORITĂȚI ȘI INSTITUȚII RESPONSABILE

262. Responsabili de implementarea prezentului Program sunt Ministerul Afacerilor Interne și alte autorități publice, conform domeniilor de competență:

262.1. Ministerul Sănătății – dezvoltarea capacităților de intervenție a personalului paramedical pentru acordarea primului ajutor în situații care pun în pericol viața și sănătatea oamenilor;

262.2. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică) – aspecte privind supravegherea de stat în domeniul protecției civile și apărării împotriva incendiilor;

262.3. Ministerul Educației și Cercetării – procesul de instruire în domeniul protecției civile;

262.4. Ministerul Muncii și Protecției Sociale – dezvoltarea cadrului normativ privind prestarea serviciilor de comunicare prin utilizarea limbajului mimico-gestual/limbajului semnelor;

262.5. autoritățile administrației publice locale – realizarea sarcinilor în domeniul protecției civile, a acțiunilor de prevenire a dezastrelor etc.

La fiecare acțiune din Planul de acțiuni este indicată autoritatea responsabilă de atingerea indicatorilor asumați în termenul stabilit.

263. De asemenea, la implementarea prezentului Program vor participa următorii actori relevanți din societatea civilă și parteneri de dezvoltare:

263.1. Congresul Autorităților Locale din Moldova;

263.2. Ambasada Statelor Unite ale Americii (domeniul construcției/reconstrucției sediilor remizelor de pompieri);

263.3. Organizația „Solidarity Fund PL în Moldova” (domeniul dezvoltării voluntariatului în caz de dezastre);

263.4. Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (domeniile voluntariatului, prevenției în caz de dezastre);

263.5. Banca Mondială în Moldova;

263.6. Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

264. În procesul de implementare a prezentului Program, autoritățile responsabile vor coopera cu alte autorități ale administrației publice centrale și locale, cu organizațiile neguvernamentale, precum și cu partenerii de dezvoltare.

Capitolul IX

PROCEDURI DE MONITORIZARE, EVALUARE ȘI RAPORTARE

265. Implementarea prezentului Program se va realiza în două etape, în conformitate cu Planul de acțiuni privind implementarea acestuia:

265.1. etapa I – anii 2026-2027;

265.2. etapa a II-a – anii 2028-2030.

266. Procesul de monitorizare și raportare se va realiza pe parcursul perioadei de implementare a prezentului Program de către Ministerul Afacerilor Interne, în vederea stabilirii gradului de realizare a acțiunilor, gradului de conformitate a acțiunilor întreprinse cu cele planificate, identificării cauzelor nerealizării în termen a acțiunilor planificate și modificărilor pentru îmbunătățirea procesului de implementare.

267. Astfel, ministerele, în limitele competențelor atribuite, vor asigura realizarea prezentului Program și vor transmite anual, până la data de 10 februarie, Ministerului Afacerilor Interne rapoarte privind acțiunile realizate.

268. Rezultatele implementării vor fi incluse în raportul de progres privind implementarea prezentului Program, care se elaborează anual de către Ministerul Afacerilor Interne, în baza informațiilor prezentate de către autoritățile/instituțiile responsabile de implementare. În cazul acțiunilor cu mai mulți responsabili de implementare, rolul de coordonator/executor primar al implementării îi revine primei autorități/instituții indicate. Executorul primar va generaliza informațiile executorilor secundari și le vor prezenta în termenele stabilite Ministerul Afacerilor

Interne. Rapoartele de progres trebuie să furnizeze inclusiv date cantitative cu privire la progresul realizării obiectivelor specifice și indicatorii de rezultat.

Raportul anual de progres privind implementarea prezentului Program va fi prezentat Guvernului până la data de 25 februarie a fiecărui an, prin intermediul sistemului informatic de monitorizare, în conformitate cu dispozițiile pct. 79 din Hotărârea Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea strategică.

269. Procesul de evaluare a implementării prezentului Program se va desfășura în vederea prezentării unei imagini obiective bazate pe relevanța, efectivitatea, eficiența, durabilitatea și impactul Programului pe termen mediu. Activitățile de evaluare privind implementarea acestuia se vor realiza după cum urmează:

269.1. după prima etapă, se va elabora un raport de evaluare intermediară pentru doi ani;

269.2. după finalizarea perioadei de realizare a prezentului Program, se va elabora un raport de evaluare finală pentru cinci ani.

270. Astfel, Ministerul Afacerilor Interne va prezenta Cancelariei de Stat raportul de evaluare intermediară (până la data de 15 aprilie 2028) și raportul de evaluare finală (până la data de 15 aprilie 2031), în conformitate cu cadrul metodologic aprobat de Cancelaria de Stat, respectiv cu Ghidul metodologic pentru evaluarea intermediară și *ex-post* a politicilor publice, respectând criteriile de relevanță, efectivitate, eficiență, durabilitate, impact și coerență.

271. Rapoartele de evaluare vor conține:

271.1. sumarul executiv (descrierea scopului și a obiectivelor prezentului Program, rezultatele obținute în procesul de implementare, concluziile și recomandările principale);

271.2. introducere (descrierea succintă a prezentului Program, a scopului evaluării, a metodelor de evaluare și a constrângerilor în procesul de evaluare);

271.3. constatări (prezentarea detaliată a rezultatelor evaluării în conformitate cu criteriile de relevanță, eficacitate, eficiență, durabilitate și, în cazul evaluării finale, impactul prezentului Program);

271.4. concluzii (descrierea succintă a concluziilor făcute în baza evaluării);

271.5. recomandări (descrierea activităților recomandate pentru îmbunătățirea situației din domeniul sau subdomeniul inclus în prezentul Program și a documentului propriu-zis, în cazul evaluării intermediare).

272. Rapoartele de evaluare internă vor fi elaborate de către unitatea de analiză, monitorizare și evaluare a politicilor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, cu suportul autorităților/instituțiilor responsabile de implementarea prezentului Program.

273. Pentru asigurarea unui proces transparent și eficient de monitorizare și evaluare a implementării, se vor aplica următoarele metode și instrumente:

273.1. colectarea periodică a datelor intermediare și a datelor statistice relevante privind realizarea activităților, furnizate de către instituțiile responsabile;

273.2. sistematizarea și centralizarea datelor colectate;

273.3. analiza calitativă și cantitativă a informațiilor;

273.4. elaborarea notelor informative în vederea susținerii procesului decizional;

273.5. constituirea, după caz, a unor grupuri de lucru tematice pentru examinarea aprofundată a anumitor aspecte.

274. Rapoartele elaborate pe baza acestor metode și instrumente vor fi supuse procesului de consultare și aprobare în condițiile stabilite, iar recomandările și concluziile incluse vor servi drept bază pentru revizuirea intervențiilor planificate.

Până la aprobarea și publicarea rapoartelor de monitorizare și evaluare pe site-ul web oficial al Ministerului Afacerilor Interne, acestea vor fi supuse coordonării cu Cancelaria de Stat în conformitate cu prevederile pct. 81 din Hotărârea Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea strategică.

275. În cazul în care evaluarea intermediară atestă devieri de la activitățile planificate (acțiunile, indicatorii de rezultat și de monitorizare), raportul evaluării intermediare poate constitui temei pentru inițierea procesului de modificare a Planului de acțiuni privind implementarea prezentului Program.

276. Rapoartele de progres și rapoartele de evaluare se publică pe site-ul web oficial al Ministerului Afacerilor Interne.

Capitolul X
PLAN DE ACȚIUNI
privind implementarea Programului național de dezvoltare
a protecției civile pentru anii 2026-2030

Nr. crt.	Acțiunile unice identificabile	Indicatorii de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costurile totale divizate pe ani (mii lei)					Termenele de realizare (trimestru/an)	Instituția responsabilă/ coexecutorii
				bugetul stat	asistență externă	costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Obiectivul general 1. Măsurile eficiente de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale (Ținta națională ODD 1.5; 11.5; 13.1; ODD 1, 11, 13)														
Obiectivul specific 1.1. Instituirea unui mecanism național de informare preventivă privind riscurile de dezastru, care să asigure acoperirea a cel puțin 80 % din populație până în anul 2030														
1.	1.1.1. Elaborarea Regulamentului de organizare și funcționare a Sistemului național de avertizare publică „MD-ALERT”	Hotărârea Guvernului aprobată	66,8	66,8			35.01 37.02		66,8				Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne (Direcția politici în domeniul situațiilor de urgență, excepționale și conexe; IGSU)
2.	1.1.2. Crearea Sistemului național de avertizare publică „MD-ALERT”	Sistem de avertizare publică funcțional	97350,0		97350,0		37.02 Acord de împrumut nr. 9720-MD între RM și BIRD semnat la 7 februarie 2025	48175,0	49175,0				Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU)
3.	1.1.3. Creșterea gradului de înțelegere și conștientizare a riscurilor în domeniul dezastrilor de către populație	Cel puțin 8 activități de prevenire, conform riscului sezonier, desfășurate cu informarea a cel puțin 100 000 de persoane și activități desfășurate în cel	10000,0	10000,0			37.02	2000,0	2000,0	2000,0	2000,0	2000,0	Anual	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU) Coexecutori: Ministerul Educației și Cercetării; Ministerul Mediului

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		puțin 500 de localități anual												Parteneri: autoritățile administrației publice locale
4.	1.1.4. Crearea și operaționalizarea modulelor regionale mobile de prevenire pentru pregătirea comunității în situații de urgență	Achiziționarea a cel puțin 40 de unități de tehnică pentru desfășurarea activităților de prevenire	22686,6		22686,6		37.02 Acord de împrumut nr. 9720-MD între Republica Moldova și BIRD, semnat la 7 februarie 2025	22686,6					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU)
5.	1.1.5. Organizarea și desfășurarea instruirii copiilor/elevilor în instituțiile de învățământ privind comportamentul adecvat în caz de risc și declanșare a dezastrelor	Completarea de instruire cu tematici privind comportamentul în caz de pericol sau declanșare a dezastrelor	66,8	66,8			02.26		66,8				Trimestrul IV, 2027	Ministerul Educației și Cercetării Coexecutori: Ministerul Afacerilor Interne (IGSU)
		Cel puțin 2 exerciții de evacuare în instituțiile de învățământ desfășurate anual (conform Hotărârii Guvernului nr. 847/2022 pentru aprobarea Regulilor generale de apărare împotriva incendiilor în Republica Moldova)	0,0										Semestrial	Ministerul Educației și Cercetării Coexecutori: Ministerul Afacerilor Interne (IGSU)
		Desfășurarea anuală a concursului „Școala securității”, cu participarea a cel puțin 15 unități administrative de	3000,0			3000,0	02.26	600,0	600,0	600,0	600,0	600,0	Anual	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU) Coexecutori: Ministerul Educației și Cercetării

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		nivelul al doilea și de nivel special												Parteneri: autoritățile administrației publice locale
6.	1.1.6. Dezvoltarea capacităților de accesibilitate a informațiilor pentru categoriile de populație cu necesități speciale	Încheierea unui acord de colaborare între IGSU, Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Asociația Surzilor din Republica Moldova, privind prestarea serviciilor de comunicare prin utilizarea limbajului mimico-gestual/limbajului semnelor	24,0	24,0			37.02	24,0					Trimestrul IV 2026	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU) Coexecutori: Ministerul Muncii și Protecției Sociale Parteneri: Asociația Surzilor din Republica Moldova
		Elaborarea procedurii standard de solicitare și activare a serviciilor de comunicare prin utilizarea limbajului mimico-gestual/limbajului semnelor în context de urgență	24,0	24,0			37.02	24,0						Ministerul Afacerilor Interne (IGSU)
Obiectivul specific 1.2. Creșterea cu cel puțin 50% a capacităților voluntariatului în domeniul prevenirii dezastrelor până în anul 2030														

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
7.	1.2.1. Adoptarea proiectului de lege a voluntariatului în domeniul protecției civile și apărării împotriva incendiilor	Lege adoptată	66,8	66,8			35.01 37.02	66,8					Trimestrul I, 2027	Ministerul Afacerilor Interne (Direcția politici în domeniul situațiilor de urgență, excepționale și conexe, IGSU) Coexecutori: Ministerul Educației și Cercetării Parteneri: Congresul Autorităților Locale din Moldova
8.	1.2.2. Instruirea voluntarilor pentru acțiuni de prevenire și intervenție în caz de pericol sau declanșare a dezastrelor	100 de voluntari instruiți și implicați	300,0	300,0			37.02	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU)
Obiectivul specific 1.3. Modernizarea și profesionalizarea procesului de expertiză în prevenirea dezastrelor, garantând, până în anul 2030, evaluarea tehnică corectă și furnizarea de probe juridice validate în proporție de 100%														
9.	1.3.1. Dotarea laboratoarelor IGSU cu instalații, utilaj și echipamente	Echipamente, instalații și utilaje pentru activitatea de expertiză procurate (un set)	4000,0			4000,0	37.02				4000,0		Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU)
10.	1.3.2. Instruirea angajaților Laboratorului experimental antiincendiar în domeniul cercetării cauzelor producerii incendiilor, precum și în	Personal profesionist instruit (4 persoane atestate în domeniul de expertiză)	48,0	48,0			37.02	24,0	24,0				Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	domeniul stabilirii indicilor tehnici ai materialelor și elementelor de construcție													
11.	1.3.3. Elaborarea procedurilor operaționale privind avizarea documentației de urbanism și a avizului consultativ în domeniul construcțiilor	4 proceduri standard de operare elaborate și aprobate	24,0	24,0			37.02	24,0					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU)
		Regulament privind activitatea în domeniul protecției civile și apărării împotriva incendiilor, elaborat și aprobat prin ordin al IGSU	24,0	24,0			37.02	24,0					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU)

Obiectivul general 2. Asigurarea unui sistem rezilient de pregătire pentru protecția civilă în situații de urgență și excepționale

(Ținta națională ODD 1.5; 11.5; 13.1; ODD 1, 11, 13)

Obiectivul specific 2.1. Până în anul 2030, dezvoltarea și operaționalizarea unui sistem digitalizat de instruire pentru acțiuni în caz de dezastră

12.	2.1.1. Crearea și dezvoltarea și gestionarea sistemului de formare și instruire pentru acțiuni în caz de dezastră pe platforma digitală de instruire la distanță	Regulament aprobat, platformă digitală de instruire la distanță operaționalizată	100,0	80,0			37.02	16,0 20,0	16,0	16,0	16,0	16,0	16,0	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU)
13.	2.1.2. Organizarea și desfășurarea procesului de formare continuă la locul de muncă pentru angajații IGSU pe platforma digitală	Creșterea graduală a capacităților de instruire a angajaților IGSU cu câte 38 de persoane anual, cu atingerea în anul 2030 a	80,0	80,0			37.02	16,0	16,0	16,0	16,0	16,0	Anual	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU)	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	de instruire la distanță	capacităților pentru 1012 persoane												
14.	2.1.3. Organizarea și desfășurarea procesului de instruire/pregătire pe platformă digitală de instruire la distanță pentru reprezentanții autorităților publice centrale, ai autorităților publice locale, ai sectorului privat, asociativ și voluntar	Creșterea graduală a capacităților de instruire a categoriilor de populație cu câte 20 de persoane anual, cu atingerea în anul 2030 a capacităților pentru 2447 de persoane	160,0	160,0			37.02	32,0	32,0	32,0	32,0	32,0	Anual	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU)
15.	2.1.4. Actualizarea programelor de instruire și a curricula în contextul digitalizării procesului de instruire	5 programe de instruire actualizate	66,0	66,0			37.02		33,0	33,0			Trimestrul IV, 2028	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU)
16.	2.1.5. Instruirea populației pentru acordarea primului ajutor	Cel puțin 200 de persoane instruite anual pentru acordarea primului ajutor	250,00	250,0			37.02	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	Anual	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU)
17.	2.1.6. Organizarea instruirilor anuale privind prevenirea corupției și promovarea integrității pentru angajații IGSU și ARM	Cel puțin o ședință de instruire în organul central și în fiecare subdiviziune teritorială desfășurată anual	100,0	100,0			37.02	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	Anual	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU, ARM, Serviciul Protecție Internă și Anticorupție)
18.	2.1.7. Participarea angajaților IGSU în cadrul Programului de	Participarea la cel puțin 2 cursuri, anual	1000,0		1000,0		CN-Apell (organizație internațională)	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	Anual	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	instruire al Mecanismului de Protecție Civilă al UE	Participarea la cel puțin un exercițiu, anual	3000,0		3000,0		CN-Apell (Organizație internațională)	600,0	600,0	600,0	600,0	600,0	Anual	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU)
19.	2.1.8. Desfășurarea exercițiilor internaționale în Republica Moldova	Cel puțin un exercițiu desfășurat; Cel puțin 300 de participanți la exercițiu	1000,0		1000,0		CN-Apell (Organizație internațională)	1000,0					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU) Coexecutori: Ministerul Afacerilor Externe
20.	2.1.9. Crearea rezervei naționale de experți în protecție civilă	Cel puțin 2 angajați pregătiți	2400,0		2400,0		Comisia Europeană (DG ECHO)				2400,0		Trimestrul IV, 2029	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU)

Obiectivul specific 2.2. Până în anul 2030, fortificarea capacităților grupurilor-țintă (populație, autorități publice, sector privat, asociativ și voluntar) în gestionarea dezastrelor, prin desfășurarea anuală a cel puțin șapte exerciții în domeniul protecției civile

21.	2.2.1. Adoptarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 267/1994 privind apărarea împotriva incendiilor și a Legii nr. 271/1994 cu privire la protecția civilă	Lege adoptată de Parlament	117,2	117,2			35.01 37.02	117,2					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne (Direcția politici în domeniul situațiilor de urgență, exceptionale și conexe; IGSU) Coexecutori: Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică
22.	2.2.2. Acordarea ajutorului în pregătirea și aplicațiilor la protecția civilă, desfășurate în cadrul autorităților administrației publice locale de nivelul al doilea și de nivel special	Cel puțin 7 aplicații și pregătirea cu antrenarea autorităților administrației publice locale, autorităților administrației publice centrale, a sectorului privat și asociativ desfășurate	3000,0	3000,0			37.02	600,0	600,0	600,0	600,0	600,0	Anual	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU) Parteneri: autoritățile administrației publice locale

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
23.	2.2.3. Desfășurarea controalelor stării protecției civile	Cel puțin 2 controale anuale desfășurate în cadrul autorităților administrației publice centrale, 2 instituții de învățământ superior și în 7 unități administrativ teritoriale de nivelul al doilea și nivel special (inclusiv autorităților administrației publice locale, din cadrul acestora)	965,6	965,6			50.11	165,6	200,0	200,0	200,0	200,0	Anual	Inspectoratul Național de Supraveghere Tehnică Coexecutori: Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)
24.	2.2.4. Elaborarea materialului ilustrativ-educativ (video) pentru populație, pentru autoritățile administrației publice, sectorul privat, asociativ și voluntar, în calitate de metode de instruire alternative privind modul de acțiune în caz de dezastre	Cel puțin 7 materiale ilustrativ-educativ elaborate	80,0	80,0			37.02	16,0	16,0	16,0	16,0	16,0	Anual	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU)
Obiectivul specific 2.3. Sporirea la 90% a capacităților de completare a rezervelor de stat și de mobilizare până în anul 2030														
25.	2.3.1. Creșterea graduală a nivelului de completare a stocurilor din rezervele de stat și de mobilizare	Completarea cu cel puțin 3 p.p., anual, a stocurilor din rezervele de stat și de mobilizare	404500,0	404500,0			27.02	95500,0	95500,0	93500,0	60000,0	60000,0	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne (ARM) Coexecutori: Ministerul Sănătății

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
26.	2.3.2. Dezvoltarea infrastructurii depozitelor ARM	5 obiecte de infrastructură renovate și modernizate	8400,0	8400,0			27.01 27.03	3400,0	2000,0	1000,0	1000,0	1000,0	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne (ARM)
27.	2.3.3. Renovarea și modernizarea obiectelor de infrastructură pentru protecția civilă	Renovarea refugiului protecție civilă din cadrul Agenției Naționale pentru Sănătate Publică	12000,0			12000,0	80.04				12000,0		Trimestrul IV, 2029	Agenția Națională pentru Sănătate Publică; Ministerul Sănătății Coexecutor: Ministerul Finanțelor

Obiectivul general 3. Capacitățile de intervenție și răspuns în situații de urgență și excepționale îmbunătățite
(Țintele naționale ODD 1.5; 11.5, 13.1; ODD 1, 11, 13)

Obiectivul specific 3.1. Până în anul 2030, IGSU va dezvolta și va moderniza capacitățile de intervenție prin operarea unui sistem informațional integrat funcțional și modernizarea infrastructurii operaționale pentru răspuns la dezastre

28.	3.1.1. Crearea bazei de date a IGSU în contextul implementării sistemului informațional integrat pentru managementul operațional	Bază de date creată pentru funcționarea sistemului informațional integrat	500,0	500,0			37.02	500,0					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU)
29.	3.1.2. Renovarea structurilor/ sediilor IGSU	2 sedii renovate și asigurate cu condiții corespunzătoare de muncă	13956,2	4135,0			37.02	4135,0					Trimestrul IV, 2028	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU)
									9821,2	4910,6	4910,6			
30.	3.1.3. Reconstruirea și/sau construirea sediilor de salvatori și pompieri	2 sedii de salvatori și pompieri construite/reconstruite	41650,0		36000,0		Programul Departamentului apărării al SUA	9000,0	18000,0	9000,0			Trimestrul IV, 2029	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU)
							37.02	1800,0	2050,0	1800,0				
31.	3.1.4. Procurarea autospeciilor de intervenție	39 de autospeciale de bază procurate	383016,0		383016,0		37.02 Acord de împrumut nr.9720-MD între Republica Moldova și	133965,0	118020,0	131031,0			Trimestrul IV, 2029	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
							BIRD, semnat la 7 februarie 2025							
32.	3.1.5. Procurarea echipamentelor de protecție	Echipamente de protecție procurate (15% din efectiv dotat anual)	48500,0	48500,0			37.02	9700,0	9700,0	9700,0	9700,0	9700,0	Anual	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU)
		Echipament special de intervenție în mediu nefavorabil pentru respirație procurat	70000,0			70000,0	37.02	14000,0	14000,0	14000,0	14000,0	14000,0	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU)
Obiectivul specific 3.2. Până în anul 2030, trei module de intervenție operaționalizate de IGSU pentru furnizarea asistenței internaționale în conformitate cu angajamentele Republicii Moldova de participare la Mecanismul de Protecție Civilă al UE (EUCPM)														
33.	3.2.1. Adoptarea proiectului de lege privind participarea Republicii Moldova la Mecanismul de Protecție Civilă al UE	Lege adoptată	189,0	189,0			35.01 37.02	189,0					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne (Direcția politici în domeniul situațiilor de urgență, excepționale și conexe; IGSU) Coexecutori: Ministerul Afacerilor Externe; Ministerul Finanțelor
34.	3.2.2. Operaționalizarea modului de pompare de mare capacitate, HCP (<i>High Capacity Pumping</i>)	Un modul de pompare de mare capacitate operaționalizat până în anul 2030	19800,0			19800,0	37.02		19800,0				Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU)
35.	3.2.3. Operaționalizarea modului USAR (<i>Urban Search and Rescue</i>) dotat și certificat până în anul 2030	Un modul USAR (<i>Urban Search and Rescue</i>) dotat și certificat până în anul 2030	11000,0	11000,0			37.02	2200,0	2200,0	2200,0	2200,0	2200,0	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU)
36.	3.2.4. Operaționalizarea modului GFFFV (<i>Ground Forest Fire</i>)	Un modul de stingere a incendiilor forestiere la sol cu ajutorul	30800,0			30800,0	37.02			30800,0			Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	<i>Fighting Using Vehicles)</i>	vehiculelor operaționalizat până în anul 2030												
Obiectivul specific 3.3. Capacitățile de intervenție ale personalului paramedical din cadrul IGSU pentru acordarea primului ajutor calificat, îmbunătățite în cel puțin 300 de misiuni până în anul 2030														
37.	3.3.1 Amendarea cadrului legal național care reglementează politica în domeniul ocrotirii sănătății – Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995	Lege adoptată	66,8	66,8			80.01	66,8					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Sănătății (instituțiile de profil din subordine) Coexecutori: Ministerul Afacerilor Interne (IGSU)
38.	3.3.2. Modificarea Hotărârii Guvernului nr. 137/2019 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General pentru Situații de Urgență	Hotărâre a Guvernului aprobată	66,8	66,8			35.01					66,8	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Direcția politici în domeniul situațiilor de urgență, excepționale și conexe; IGSU) Coexecutori: Ministerul Finanțelor
39.	3.3.3. Elaborarea conceptului de organizare și funcționare a Serviciului mobil de urgență, reanimare și descarcerare (SMURD) ca sistem de intervenție public integrat în cadrul IGSU și al instituțiilor de profil ale Ministerului Sănătății	Hotărâre a Guvernului aprobată	66,8	66,8			37.02		66,8				Trimestrul III, 2027	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU) Coexecutori: Ministerul Sănătății (instituțiile de profil din subordine)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
40.	3.3.4. Elaborarea procedurii privind acreditarea și autorizarea activității de formare în prim ajutor calificat	Hotărâre a Guvernului aprobată	66,8	66,8			37.02		66,8				Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU) Coexecutori: Ministerul Sănătății (instituțiile de profil din subordine)
41.	3.3.5. Instruirea și atestarea angajaților IGUSU cu competențe în domeniul acordării primului ajutor calificat	Cel puțin 20 de angajați IGUSU instruiți și atestați anual cu competențe în acordarea primului ajutor calificat	250,0	250,0			37.02	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	Anual	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU) Coexecutori: Ministerul Sănătății (instituțiile de profil din subordine)
42.	3.3.6. Asigurarea asistenței pentru acordarea primului ajutor calificat la incidente și urgențe	300 de misiuni realizate la intervențiile de lungă durată, de salvare/ descarcerare și de suport pentru asigurarea evenimentelor	500,0	500,0			37.02	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne (IGSU)
43.	3.3.7. Organizarea instruirilor tematice comune IGUSU și Agenția Națională pentru Sănătate Publică pentru dezvoltarea capacităților naționale de răspuns în caz urgențe și dezastre	25 de angajați instruiți	80,0		80,0		Organizația Mondială a Sănătății/bugetele instituțiilor			30,0	30,0	20,0	Trimestrul IV, 2030	Agenția Națională pentru Sănătate Publică; IGUSU
TOTAL			1 195 408,2	493 784,4	546 532,6	155 091,2								